

**การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R
เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

อภัยพร สิลารักษ์

**การค้นคว้าอิสระ เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มิถุนายน 2562
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร**

อาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาคการศึกษาได้พิจารณาการค้นคว้าอิสระเรื่อง" การพัฒนา
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความ
สำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 " เห็นสมควรรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผล
การศึกษา ของมหาวิทยาลัยย่นเรศวร

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน)
อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิรินภา กิจเกื้อกูล)
หัวหน้าภาควิชาการศึกษา
มิถุนายน 2562

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อ้อมธจิต แบนศิริ และรองศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน ที่ปรึกษาและคณะกรรมการทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง จนการค้นคว้าอิสระสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ดร.สนิท ประหา ผู้บริหารชำนาญการพิเศษโรงเรียนสหวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ดร.วรวิทย์ สิทธิโสภณ ผู้บริหารชำนาญการพิเศษโรงเรียนผืนสหราษฎร์พัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 นางจันทร์แรม พงษ์สิงห์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 นางเพชรรัตน์ ท้าวจันทร์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 4(บ้านใหม่ศรีอุบล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และนางสาวสมนึก ปานคำ ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 1(ทุ่งโพธิ์ทะเล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ที่กรุณาให้คำแนะนำแก้ไขและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร บุคลากร และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 1 (ทุ่งโพธิ์ทะเล) โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 2(บ่อทอง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่ง ในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

อภัยพร สิลารักษ์

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ผู้ศึกษาค้นคว้า	อภัยพร สิลารักษ์
ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ปกรณัม ประจันบาน
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2561
คำสำคัญ	ชุดกิจกรรมการเรียนรู้, การสอนอ่านแบบ SQ4R , ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ ประกอบด้วย 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ E_1/E_2 เท่ากับ 75/75 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดำเนินการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา ซึ่งมี 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ E_1/E_2 เท่ากับ 75/75 โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 1(ทุ่งโพธิ์ทะเล) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษา และเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากนั้นนำไปหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนจำนวน 9 คนและ 30 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2)

ขั้นตอนที่ 2 การเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 2(บ่อทอง) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 32 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง แบบแผนการวิจัย คือ แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดลองก่อนหลัง เครื่องมือที่ใช้ทดลอง คือ แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่แบบไม่อิสระต่อกัน(t-test Dependent)

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 2 (บ่อทอง) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1)ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการประเมินความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีความคิดเห็นว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.16 และหาประสิทธิภาพกับนักเรียน จำนวน 9 คน และ 30 คน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.22/79.28 และ 77.50/79.56 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้ 2)นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3)นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.16

Title	THE DEVELOPMENT OF LEARNING ACTIVITIES PACKAGE BY SQ4R TEACHING METHOD TO PROMOTE READING COMPREHENSION SKILLS FOR THAI LANGUAGE LEARNING STRAND FOR PRATHOMSUKSA 6 STUDENTS
Authors	Apaiporn Silarak
Advisor	Associate Professor Pakorn Prachanban, Ph.D.
Academic Paper	Independent Study M.Ed. in Educational Research and Evaluation, Naresuan University, 2018
Keywords	The development of leaning, SQ4R teaching method, Reading comprehension skills.

ABSTRACT

The purpose of this study were 1) To create and find out the effectiveness of the development of learning activities package by SQ4R teaching method to promote reading comprehension skills for thai language learning strand for prathomsuksa 6 students by 75/75 ; 2) To comparison reading comprehension skills before and after learning of prathomsuksa 6 students which is learned with learning activities package by SQ4R teaching method to promote reading comprehension skills of thai language 3) To study students' satisfaction towards to SQ4R learning method to promote reading comprehension skills of thai language for prathomsuksa 6 students. The research methodology were 3 steps as follows;

Step 1; create the development of learning activities package by SQ4R teaching method to promote reading comprehension skills for thai language for prathomsuksa 6 Students at the level of 75/75. The development of learning activities package by SQ4R teaching method to promote reading comprehension skills for thai language was checked by 5 experts for the appropriateness of the model contents then piloted with 3 students at Nikomsangtoneng1 Thungphothalay school, Muang district, Kamphaengphet province in order to check the validity of the language, content and activity time. Afterwards, find out the efficiency of the development of learning activities

package by SQ4R teaching method to promote reading comprehension skills for Thai language with 9 students and 30 students. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation and efficiency (E_1/E_2).

Step 2 ; compare reading comprehension skills before and after learning the development of learning activities package by SQ4R teaching method to promote reading comprehension skills for Thai language of Prathomsuksa 6 students. The purposive sampling group was 32 Prathomsuksa 6 students at Nikomsangtoneng 2 Boothong school, Muang district, Kamphaengphet province. The research design is One-Group Design. reading comprehension skills . The statistics used for data analysis were mean , Standard deviation and t-test dependent .

Step 3; study the students' satisfaction towards the development of learning activities package by SQ4R teaching method to promote reading comprehension skills for Thai language for 32 Prathomsuksa 6 students at Nikomsangtoneng 2 Boothong school, muang district, Kamphaengphet province. The research instruments were satisfaction assessment towards the SQ4R learning activities model in order to promote reading comprehension skills. The statistical devices used to analyze the data were mean and Standard deviation

The findings revealed that 1) the development of learning activities package by SQ4R teaching method to promote reading comprehension skills for Thai language for Prathomsuksa 6 students had the appropriateness at the high level (referred from 5 experts). The average was at 4.41, the Standard deviation was at 0.16 and the efficiency with 9 and 30 students were 77.22/79.28 and 77.50/79.56 2) The students' post-test scores were higher than their pretest scores at the statistical significant level at .05 3) The students' satisfaction towards the development of learning activities package by SQ4R teaching method to promote reading comprehension skills for Thai language was at the highest level. The average was at 4.56 and Standard deviation was at 0.16

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของงานวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
สมมติฐานของการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	12
เอกสารเกี่ยวกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	15
เอกสารเกี่ยวกับการสอนอ่านแบบ SQ4R.....	39
เอกสารเกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ.....	46
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ.....	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	60
3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	69
ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับ ใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ E_1/E_2 เท่ากับ 75/75.....	69
ขั้นตอนที่ 2 การเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลัง เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการ เรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับ ใจความสำคัญ.....	80

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	
ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	83
4	89
ผลการวิจัย.....	89
ขั้นตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ E_1/E_2 เท่ากับ 75/75.....	89
ขั้นตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ.....	96
ขั้นตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	98
5	101
บทสรุป.....	101
สรุปผลการวิจัย.....	101
อภิปรายผล.....	103
ข้อเสนอแนะ.....	106
บรรณานุกรม.....	107

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	115
ประวัติผู้วิจัย.....	213

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	15
2	แสดงการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง จุดประสงค์การเรียนรู้และน้ำหนัก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	72
3	แสดงแบบแผนการวิจัย	81
4	แสดงกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6..	82
5	แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน.....	90
6	แสดงผลการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา ภาษา และระยะเวลา	93
7	ผลการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	95
8	ผลการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	96

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้	97
10	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	98
11	แสดงผลการประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	120
12	แสดงผลการประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	122
13	แสดงผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75.....	123
14	แสดงผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75.....	124
15	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	140

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
16	แสดงค่าอำนาจจำแนก(B)ของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความ จำนวน 40 ข้อ	143
17	แสดงผลการพิจารณาค่าอำนาจจำแนก(B)ของแบบทดสอบวัดทักษะการ อ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 ข้อ.	145
18	แสดงคะแนนทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลัง เรียนและผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการ เรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับ ใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 32 คน.....	154
19	ผลแสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อน เรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุด กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการ อ่านจับใจความสำคัญ จากโปรแกรมสำเร็จรูป.....	156
20	แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อ ส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน.....	159
21	แสดงผลค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อ ส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนจำนวน 32 คน.....	163

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	68

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิต ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็น สื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณีและสุนทรียภาพเป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่ การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป(หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 37)

หลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ แกนกลางและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดู และการพูด สาระหลักการใช้ภาษาไทย สาระวรรณคดีและ วรรณกรรม โดยจัดให้เหมาะสมแก่ผู้เรียนซึ่งสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้เป็นอย่างดี สามารถอ่าน เขียน ฟัง พูด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริงมีความคิดสร้างสรรค์ คิด อย่างมีเหตุผล คิดเป็นระบบ นำความรู้ความคิดไปตัดสินใจตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน รู้จักแสวงหาความรู้ ใช้ภาษาในการพัฒนาตน มีคุณธรรมจริยธรรมตาม คุณลักษณะที่พึงประสงค์และสร้างสรรค์งานอาชีพ ตระหนักในวัฒนธรรมการใช้ภาษา รักความ เป็นไทย ภูมิใจและชื่นชมในวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทย สามารถนำ ทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพถูกต้องตามสถานการณ์ และบุคคลมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสร้างความสามัคคีในความเป็นชาติไทย มีคุณธรรม จริยธรรม วิสัยทัศน์โลกทัศน์ที่กว้างไกล (สำนักวิชาการ, 2551, หน้า 2-4)

การอ่านจับใจความสำคัญถือว่าเป็นทักษะที่จำเป็นเพราะข้อมูลข่าวสารในยุคโลก บัจจุบันคนส่วนใหญ่จะรับข้อมูลข่าวสารจากการอ่านไม่ว่าการอ่านหนังสือพิมพ์อ่านข้อมูลข่าวสาร จากอินเทอร์เน็ต จากหนังสือเรียน บทความ วารสาร ล้วนแต่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

ทั้งสิ้น ซึ่งหากนักเรียนไม่มีทักษะในการอ่านจับใจความแล้วนักเรียนก็ไม่สามารถบอกได้ว่า เมื่ออ่านแล้วได้อะไรไม่สามารถวิเคราะห์สรุปผลจากการอ่านได้ ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ครูผู้สอนควรเพิ่มทักษะในการอ่านจับใจความให้นักเรียนฝึกฝนอย่างต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอและเป็นระบบ ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญช่วยให้อ่านหนังสือได้รวดเร็ว จึงจำเป็นต้องฝึกฝนอยู่เสมอไม่ว่าจะอ่านเรื่องอะไรหรือจะอยู่ระดับไหนก็ตามเพราะถ้าไม่สามารถจับใจความสำคัญได้ก็ไม่ได้ประโยชน์จากการอ่าน(สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2545, หน้า 417)

การสอนอ่านแบบ SQ4R มีจุดเด่น คือหลังจากอ่านเรื่องคร่าว ๆ แล้วให้ผู้อ่านตั้งคำถาม ซึ่งคำถามจะทำให้นักเรียนมีความอยากรู้อยากเห็นและช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย และสามารถจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้อง มีการวิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 42) จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญพบว่า การสอนอ่านแบบ SQ4R สามารถนำไปใช้สอนได้ในสาระการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการฝึกอ่าน โดยปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับความสามารถความสนใจและความถนัดของผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านที่ดีขึ้น ซึ่งวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R จะมีขั้นตอนการสอนที่เป็นระบบชัดเจน โดยเริ่มจากการอ่านสำรวจอย่างคร่าวๆ (Survey) การตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบในการอ่าน (Question) การอ่านอย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบ (Read) การจดบันทึกคำตอบที่ได้ (Record) การสรุปใจความสำคัญของเรื่อง (Recite) การแสดงความคิดเห็นจากเรื่อง (Reflect) ซึ่งวิธีการสอนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้รูปแบบ SQ4R ทำให้นักเรียนสามารถเขียนสรุปและจดจำสิ่งที่อ่านได้ดี (สุคนธ์ สินธพานนท์, 2545, หน้า 291)

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O – NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (O – NET) ที่ผ่านมา พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 2 (บ่อทอง) นักเรียนมีปัญหากการอ่านจับใจความสำคัญซึ่งส่งผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O – NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2559-2560 สาระการอ่านมีผลคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับดังนี้ 48.82 และ 44.17 ตามลำดับ (รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O – NET, 2559, หน้า 2, 2560, หน้า 2) เป็นสาระที่โรงเรียนจำเป็นต้องเร่งพัฒนา

ชุดกิจกรรมเป็นนวัตกรรมที่ครูใช้ประกอบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนศึกษาและใช้สื่อต่างๆ ในชุดกิจกรรมที่ผู้สอนสร้างขึ้น ซึ่งเป็นรูปแบบของการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ดังคำกล่าวของ สุคนธ์ สินธพานนท์ (2553, หน้า 14) และชุดกิจกรรมมีคุณค่าและประโยชน์ที่มีต่อการเรียนการสอนได้แก่ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ขจัดปัญหาการขาด

แคลนครู ช่วยลดภาระของครูผู้สอน ช่วยให้ผู้เรียนจำนวนมากได้รับความรู้แนวเดียวกัน ช่วยให้ครูสามารถดำเนินการสอนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ด้วยความมั่นใจ ช่วยให้กิจกรรมการเรียนมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ครูวัดผลเด็กนักเรียนได้ตามวัตถุประสงค์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่ ช่วยสร้างเสริมการเรียนอย่างต่อเนื่อง และ ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักเคารพ นับถือ ความคิดเห็นของผู้อื่น(บุญเกื้อ ควรหาเวช, 2543, หน้า 110-111)

จากปัญหาและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจแก้ปัญหาที่กษะการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญให้กับนักเรียนและใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ในกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

ในการศึกษครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ E_1/E_2 เท่ากับ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

2. นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงขึ้น

3. เป็นแนวทางให้ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและสาระอื่นๆ นำไปใช้สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาอื่นๆ

ขอบเขตของงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งแบ่งขั้นตอนออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยกำหนดขอบเขตในแต่ละขั้นตอนออกเป็น 3 ด้าน คือ ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ขอบเขตด้านเนื้อหา และขอบเขตด้านตัวแปร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ E₁/E₂ เท่ากับ 75/75

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในขั้นตอนนี้ ได้แก่

1. ผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ดังนี้

- 1.1 ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยและการประเมินผล จำนวน 2 ท่าน
- 1.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 ท่าน
- 1.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 ท่าน

2. ผู้ให้ข้อมูลแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) ในการตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาที่ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม และเนื้อหาของกิจกรรม ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 1 (ทุ่งโพธิ์ทะเล) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3 คน จำแนกเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ อย่างละ 1 คน

3. ผู้ให้ข้อมูลในการหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก (1:10) ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 75/75 ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 1 (ทุ่งโพธิ์ทะเล) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 9 คน จำแนกเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ อย่างละ 3 คน

4. ผู้ให้ข้อมูลในการหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม(1:100) ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ 75/75 ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 1(ทุ่งโพธิ์ทะเล) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน จำแนกเป็น นักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ อย่างละ 10 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สร้างขึ้นโดยใช้เนื้อหาสาระตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ตัวชี้วัดที่ 3 อ่านเรื่องสั้นๆอย่างหลากหลายโดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ตัวชี้วัดที่ 4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ตัวชี้วัดที่ 5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต โดยนำมาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 4 ชุด ดังนี้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้น

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญบทความ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญพระบรมราชาธิราช

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75

ขั้นตอนที่ 2 การเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. ประชากรที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 2(บ่อทอง) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 32 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สร้างขึ้นโดยใช้เนื้อหาสาระตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้ กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมี นิสัยรักการอ่าน ตัวชี้วัดที่ 3 อ่านเรื่องสั้นๆอย่างหลากหลายโดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ตัวชี้วัดที่ 4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ตัวชี้วัดที่ 5 อธิบายการนำความรู้และ ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต โดยนำมาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสร้าง ชุดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 4 ชุด ดังนี้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้น

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญบทความ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญพระบรมราโชวาท

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 2(บ่อทอง) อำเภอเมือง จังหวัด กำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2561 จำนวน 32 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในด้านปัจจัยนำเข้า(Input Evaluation) ด้านกระบวนการ(Process Evaluation) และด้านผลผลิต(Product Evaluation)

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นิยามศัพท์เฉพาะ

1.ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R หมายถึง ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อนำไปใช้ประกอบการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นประกอบด้วยจำนวน 4 ชุด ดังนี้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้น

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญบทความ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญพระบรมราโชวาท

ซึ่งแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีองค์ประกอบด้วย คำชี้แจงสำหรับครู คำชี้แจงสำหรับนักเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ บัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม เฉลยบัตรกิจกรรม แบบทดสอบก่อนเรียนพร้อมเฉลย แบบทดสอบหลังเรียนพร้อมเฉลย สำหรับใช้ประกอบการพัฒนาอ่านจับใจความสำคัญแต่ละครั้ง โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R หมายถึง กิจกรรมการสอนอ่านในการส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการอ่านจากนิทาน เรื่องสั้น บทความ และพระบรมราโชวาท ตามขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 Survey : S (การสำรวจ) อ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าวๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง

ขั้นที่ 2 Question : Q (การตั้งคำถาม) การตั้งคำถามเพื่อให้การอ่านเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมายและจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด

ขั้นที่ 3 Read : R (การอ่านอย่างละเอียด) การอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้นๆ ซ้ำอีกอย่างละเอียดเพื่อค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้

ขั้นที่ 4 Record : R (การจัดบันทึก) จัดบันทึกข้อมูลต่างๆที่ได้จากการอ่านขั้นที่ 3 โดยมุ่งเน้นจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็นโดยใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

ขั้นที่ 5 Recite : R (การเขียนสรุปใจความสำคัญ) การตอบคำถามหรือการเขียนสรุปใจความสำคัญโดยใช้ภาษาของตนเองเพื่อถ่ายทอดการจดจำถ้ายังไม่แน่ใจในบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

ขั้นที่ 6 Reflect : R (การวิเคราะห์ วิวิจารณ์) ผู้เรียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ บทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องต่อบทอ่าน

2. ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง ความสามารถทางการอ่านเรื่องราวของบทเรียนแล้วเข้าใจความหมาย จากเรื่องที่อ่านสามารถตอบคำถาม เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง สรุปใจความสำคัญสรุปข้อคิดของเรื่อง โดยวัดได้จากการทำแบบทดสอบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนซึ่งเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม หมายถึง เกณฑ์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งพิจารณาจากเกณฑ์ 75/75 มีความหมายดังนี้

75 ตัวแรก หมายถึง คำร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนได้จากการทำกิจกรรมและทำแบบทดสอบย่อยระหว่างใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 75

75 ตัวหลัง หมายถึง คำร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนได้จากการทดสอบหลังเรียน

โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 75

4. ความพึงพอใจ หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต หลังใช้ชุดกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว โดยสามารถวัดความพึงพอใจได้จากแบบประเมินความพึงพอใจ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะแบบมาตราส่วนประเมินค่าซึ่งกำหนดค่าออกเป็น 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งประกอบด้วย ดังนี้

ด้านปัจจัยนำเข้า หมายถึง ระยะเวลา รูปแบบ จำนวนของกิจกรรม และจำนวนชุดกิจกรรมที่การเรียนรู้ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ด้านกระบวนการ หมายถึง ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมและการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ด้านผลผลิต หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังใช้ชุดกิจกรรม

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1. ทำไมต้องเรียนภาษาไทย
2. เรียนรู้อะไรในภาษาไทย
3. คุณภาพผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
4. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย
5. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เอกสารเกี่ยวกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้
2. แนวคิด หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้
3. ประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้
4. องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้
5. ขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้
6. การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้
7. ขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
8. คุณค่าและประโยชน์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

เอกสารเกี่ยวกับการสอนอ่านแบบ SQ4R

1. ความหมายของการสอนอ่านแบบ SQ4R
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านแบบ SQ4R
3. ลักษณะสำคัญของการสอนอ่านแบบ SQ4R

4. ขั้นตอนการสอนอ่านแบบ SQ4R
5. ประโยชน์ของการสอนอ่านแบบ SQ4R

เอกสารเกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ

1. ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ
2. ทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญ
3. ความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ
4. ความรู้พื้นฐานของการอ่านจับใจความสำคัญ
5. หลักการอ่านจับใจความสำคัญ
6. องค์ประกอบของการอ่านจับใจความสำคัญ
7. ประโยชน์ของการอ่านจับใจความสำคัญ
8. ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ
2. แนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
3. การประเมินความพึงพอใจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 37-38) รายละเอียด ดังนี้

1. ทำไมต้องเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสพการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

2. เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ควรมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตรประจำวัน

การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการและ ไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อนำใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบท

บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดซาบซึ้งและภูมิใจ ในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

3. คุณภาพผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เมื่อจบช่วงชั้นผู้เรียนต้องมีคุณภาพ ดังนี้

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหาร จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่านและเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

2. มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่างๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

3. พูดยุติความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟังและดู ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังและดูโฆษณาอย่างมีเหตุผล พูดยุติลำดับขั้นตอนเรื่องต่างๆ อย่างชัดเจน พูดยุติงานหรือประเด็นค้นคว้าจากการฟัง การดู การสนทนา และพูดโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

4. สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ สำนวน คำพังเพย และสุภาษิต รู้และเข้าใจชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยค คำภาษาถิ่นและคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยค แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสี่ กลอนสุภาพ และกาพย์ยานี 11

5. เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงและท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดได้

4. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 12) ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

5. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย, 2551, หน้า 7-36)

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตาราง 1 แสดงตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลาง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	3. อ่านเรื่องสั้นๆ อย่าง หลากหลาย โดยจับเวลาแล้ว ถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	การอ่านจับใจความจากสื่อ ต่างๆ เช่น - เรื่องสั้นๆ
	4. แยกข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	- นิทานและเพลงพื้นบ้าน - บทความ
	5. อธิบายการนำความรู้และ ความคิด จากเรื่องที่อ่านไป ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการ ดำเนินชีวิต	- พระบรมราชาไชวาท - สารคดี - เรื่องสั้น - งานเขียนประเภทโน้มน้าว - บทโฆษณา - ข่าว และเหตุการณ์สำคัญ การอ่านเร็ว

ที่มา: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ, 2551

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้

คำว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดการสอนหรือชุดการเรียน มาจากคำว่า Instructional Packages Learning เดิมใช้คำว่าชุดการสอน เพราะเป็นสื่อที่ครูนำมาใช้ประกอบการสอน ต่อมาเมื่อแนวความคิดที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนเข้ามามีอิทธิพล บางครั้งจึงเรียกรวมกันว่าชุดการเรียนการสอน (บุญเกิด ควรวาเวช, 2543, หน้า 91) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้คำว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และได้ทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้

1. ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ชุดกิจกรรม(Instructional Packages) ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมว่า เป็นส่วนประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและประสบการณ์ต่างๆ ในแต่ละหน่วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจและความสามารถของตนเอง ชุดกิจกรรมประกอบด้วยคู่มือครู คู่มือนักเรียน เนื้อหากิจกรรม สื่อประสม และเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยครูจัดไว้เป็นกล่องหรือของที่ครูสามารถนำไปใช้ได้ทันที ดังที่ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2543, หน้า 91) ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้หรือชุดกิจกรรมไว้ว่า ชุดกิจกรรมเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งซึ่งเป็นชุดของสื่อประสม การใช้สื่อการสอนตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปรวมกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามความต้องการ สื่อที่นำมาใช้รวมกันนั้น จะช่วยเสริมประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ตามลำดับขั้นที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ตามหัวข้อ เนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้รับ โดยจัดไว้เป็นชุดๆ บรรจุอยู่ในซองกล่องหรือกระเป๋า

สุวิทย์ มูลคำ (2550, หน้า 50) กล่าวว่า ชุดกิจกรรม เป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งที่เป็นลักษณะของสื่อประสม(Multi-media) โดยเป็นการใช้สื่อตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปรวมกันเพื่อให้ นักเรียนได้รับความรู้ที่ต้องการซึ่งจัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ตามหัวข้อ เนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้ อาจจัดไว้เป็นชุด ๆ บรรจุในกล่อง ของหรือกระเป๋า ชุดกิจกรรมแต่ละชุดประกอบด้วย เนื้อหาสาระ บัตรคำสั่งหรือใบงานในการทำกิจกรรม วัสดุอุปกรณ์ เอกสารหรือใบความรู้ เครื่องมือหรือสื่อที่จำเป็นสำหรับกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งแบบวัดประเมินผลการเรียนรู้

ศิริมา เฝ้าวิริยะ (2550, หน้า 46)กล่าวว่า ชุดกิจกรรม หมายถึง สื่อการเรียนที่จัดไว้เป็นชุด เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ครูและนักเรียน ทั้งยังช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนให้สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552, หน้า 435) กล่าวว่า ชุดกิจกรรม เป็นกระบวนการสอนแบบโปรแกรมชนิดหนึ่ง อาศัยระบบสื่อประสมสอดคล้องกับเนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วย มาช่วยกันเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2553, หน้า 14) กล่าวว่า ชุดกิจกรรม เป็นนวัตกรรมที่ครูใช้ประกอบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนศึกษาและใช้สื่อต่างๆ ในชุดกิจกรรมที่ผู้สอนสร้างขึ้น ซึ่งเป็นรูปแบบของการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

รัตน์ บัวสนธ์ (2554, หน้า 34) กล่าวว่า ชุดกิจกรรม เป็นสื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่มีลักษณะเป็นสื่อประสม(Multi-media) ประกอบด้วย สื่อตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปที่นำมาใช้ร่วมกันให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยสื่อดังกล่าวนี้จะจัดไว้เป็นชุดๆ บรรจุในซองหรือกระเป๋า หรือเป็นชุดกิจกรรมที่จัดทำขึ้นสำหรับให้ครูใช้ประกอบการสอนและให้นักเรียนประกอบการเรียนเป็นรายบุคคล

จากการศึกษาความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การนำสื่อการสอนชนิดหนึ่งที่มีการจัดกิจกรรมหลายๆ อย่างประกอบกันเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน มีการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ไว้ชัดเจนและให้นักเรียนได้ฝึกทำแล้วเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้และได้รับความรู้ความ ต้องการ ครูมีการเตรียมความพร้อมก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ประสบความสำเร็จในการสอน

2. แนวคิด หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงแนวคิด หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2545, หน้า 10-11) กล่าวถึง แนวคิดหรือหลักการที่นำไปสู่การผลิตชุดกิจกรรมไว้ 5 ประการ ดังนี้

แนวคิดที่ 1 เป็นแนวคิดตามหลักจิตวิทยาเกี่ยวกับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งในการจัดการเรียนการสอน ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระในการเรียนรู้ด้วยตนเองตามระดับความสามารถและความสนใจ โดยมีครูคอยช่วยเหลือแนะนำตามความเหมาะสม

แนวคิดที่ 2 เป็นแนวคิดที่พยายามจะเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนจากที่เคยยึดครูเป็นศูนย์กลางหรือแหล่งเรียนรู้ มาเป็นการจัดประสบการณ์ให้นักเรียนได้เรียน โดยการใช้แหล่งความรู้จากสื่อต่างๆ ในรูปของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนจะศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้แนะแนวการเรียนรู้

แนวคิดที่ 3 เป็นแนวคิดที่พยายามจัดระบบการผลิตและการใช้อุปกรณ์เป็นสื่อการสอนแบบประสม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยนักเรียนในการเรียนรู้มากกว่าที่จะให้ช่วยครูในการสอน

แนวคิดที่ 4 เป็นแนวคิดที่พยายามสร้างปฏิสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นระหว่างครู นักเรียนและสิ่งแวดล้อม โดยนำสื่อการสอนและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทำกิจกรรมร่วมกัน

แนวคิดที่ 5 เป็นแนวคิดที่ยึดจิตวิทยาการจัดสภาพการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองและทราบข้อมูลย้อนกลับว่าการทำงานของตนเองถูกหรือผิด

ออสเบล (Ausbel อ้างอิงใน สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545, หน้า 127-131) เชื่อว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานที่สามารถเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ให้กับโครงสร้างของความรู้เดิม จัดเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้ ดังนี้

1. ผู้สอนมีหน้าที่จัดการให้ผู้เรียนขยายโครงสร้างทางปัญญา(สร้างความรู้)
 2. จัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
 3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนจากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นและใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
 4. มีการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
 5. ผู้สอนเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก โดยการวางแผนการจัดกิจกรรม จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน กระตุ้นผู้เรียนโดยการตั้งคำถามให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และสร้างความรู้ ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ผลย้อนกลับ
 6. ผู้สอนเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียนจากกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ และแหล่งวิทยาการต่างๆ
 7. ใช้วิธีการที่หลากหลายในการประเมินผู้เรียน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง
- จากการศึกษาแนวคิด หลักการและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปได้ว่า การผลิตชุดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องอาศัยหลักการและทฤษฎีเข้ามามีส่วนช่วยในการผลิตจึงจะทำให้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีคุณภาพเป็นมาตรฐานทั้งทางด้านเนื้อหา กิจกรรม การจัดสภาพแวดล้อม อีกทั้งต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญจึงตอบสนององความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง

3. ประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2543, หน้า 94-95) แบ่งประเภทของชุดกิจกรรมออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. ชุดกิจกรรมประกอบคำบรรยาย เป็นชุดการสอนสำหรับครูผู้สอนจะใช้สอนนักเรียนเป็นกลุ่มใหญ่หรือเป็นการสอนที่ต้องการปูพื้นฐานให้นักเรียนส่วนใหญ่และเข้าใจในเวลาเดียวกัน มุ่งขยายเนื้อหาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ชุดกิจกรรมแบบนี้จะช่วยให้ผู้สอนลดการพูดให้น้อยลง และใช้สื่อการสอนที่มีความพร้อมอยู่ในชุดการสอน ในการเสนอเนื้อหามากขึ้น สื่อที่ใช้อาจได้แก่ รูปภาพ แผนภูมิ สไลด์ ฟิล์มสตริป ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง หรือชุดกิจกรรมที่กำหนดไว้เป็นต้น ข้อความสำคัญก็คือ สื่อที่จะนำมาใช้นี้จะต้องให้นักเรียนได้เห็นอย่างชัดเจนทุกคน ชุดกิจกรรมบางคนเรียกว่า ชุดการสอนสำหรับครู

2. ชุดกิจกรรมแบบกลุ่มกิจกรรม เป็นชุดกิจกรรมสำหรับให้นักเรียนเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ประมาณ 5-7 คน โดยใช้สื่อการสอนที่บรรจุไว้ในชุดกิจกรรม ชุดกิจกรรมแต่ละชุดมุ่งฝึกทักษะในเนื้อหาวิชาที่เรียนและให้นักเรียนมีโอกาสทำงานร่วมกัน ชุดกิจกรรมนี้มักจะใช้ในการสอนแบบกลุ่ม เช่น การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

3. ชุดกิจกรรมแบบรายบุคคลหรือชุดการสอนตามเอ็กติภาพ เป็นชุดการสอนสำหรับเรียนด้วยตนเองรายบุคคล คือ นักเรียนจะต้องศึกษาหาความรู้ตามความสามารถและความสนใจของตนเอง อาจจะเรียนที่บ้านหรือโรงเรียนก็ได้ ส่วนมากมักจะมุ่งให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชาเพิ่มเติม นักเรียนสามารถประเมินผลการเรียนด้วยตนเองได้ด้วยชุดกิจกรรมนี้อาจจะจัดในหน่วยการเรียนการสอนย่อยหรือโมเดลก็ได้

วโร เพ็งสวัสดิ์ (2546, หน้า 34) กล่าวว่าชุดกิจกรรม แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ชุดกิจกรรมประกอบคำบรรยายเป็นชุดกิจกรรมสำหรับผู้สอนจะใช้สอนผู้เรียนเป็นกลุ่มใหญ่หรือเป็นการสอนที่ต้องการปูพื้นฐานให้ผู้เรียนส่วนใหญ่รู้ และเข้าใจในเวลาเดียวกัน ชุดกิจกรรมแบบนี้จะช่วยให้ผู้สอนลดการพูดให้น้อยลง ซึ่งชุดกิจกรรมชนิดนี้อาจเรียกว่า ชุดกิจกรรมสำหรับครู

2. ชุดกิจกรรมแบบกลุ่มกิจกรรมเป็นชุดกิจกรรมสำหรับผู้เรียนเรียนกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ประมาณ 5-7 คน โดยใช้สื่อการสอนที่บรรจุไว้ในชุดกิจกรรมแต่ละชุด มุ่งที่จะฝึกทักษะในเนื้อหาวิชาที่เรียนและให้ผู้เรียนมีโอกาสทำงานร่วมกัน

3. ชุดกิจกรรมแบบรายบุคคลเป็นชุดกิจกรรมสำหรับเรียนด้วยตนเองเป็นรายบุคคลซึ่งผู้เรียนจะต้องศึกษาหาความรู้ ความสามารถและความสนใจของตนเอง อาจเรียนที่โรงเรียนหรือที่บ้าน

วรวิทย์ นิเทศศิลป์ (2551, หน้า 269) ได้แบ่งชุดกิจกรรม ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมแบบบรรยาย ผู้สอนจะให้ประกอบการสอนในชั้นเรียน ประกอบด้วย คู่มือครู เนื้อหา สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผล

2. ชุดกิจกรรมแบบกลุ่มย่อยหรือศูนย์การเรียนรู้ เป็นชุดกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ใช้และเรียนรู้ภายในกลุ่มด้วยตนเอง ประกอบด้วยบัตรคำสั่ง เนื้อหา สื่อประสม การประเมินผล และอาจมีเฉลยแบบประเมินผลไว้ด้วย

3. ชุดกิจกรรมรายบุคคล เป็นชุดกิจกรรมที่จัดไว้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามคำแนะนำที่ระบุไว้ ถ้าสงสัยในตอนใดก็ตามผู้สอนได้ ผู้เรียนสามารถปรึกษากันระหว่างเรียนได้ ผู้เรียนอาจนำไปศึกษานอกเวลาเรียนหรือนำไปศึกษาที่บ้านก็ได้

4. ชุดกิจกรรมทางไกล เป็นชุดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนอยู่ต่างถิ่นต่างเวลามุ่งสอนให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองโดยไม่ต้องมาเข้าชั้นเรียน ชุดการเรียนการสอนทางไกลนี้ประกอบด้วยสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ รายการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ภาพยนตร์ และการสอนเสริมตามศูนย์บริการการศึกษา เช่น ชุดการเรียนการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมาธิราช เป็นต้น

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ (2552, หน้า 16-17) กล่าวไว้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับครูผู้สอนในการจัดการศึกษาในระบบนั้นสามารถจัดทำได้ 4 รูปแบบ คือ

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอน เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูใช้ประกอบการสอน ประกอบด้วย คู่มือครู สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีการจัดกิจกรรมและสื่อการสอนประกอบการบรรยายของผู้สอน ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีเนื้อหาสาระวิชาเพียงหน่วยเดียวและใช้กับผู้เรียนทั้งชั้นแบ่งเป็นหัวข้อที่จะบรรยาย มีการกำหนดกิจกรรมตามลำดับชั้น

2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับกิจกรรมกลุ่ม เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ศึกษาความรู้ร่วมกัน โดยปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนต่างๆ ที่กำหนดไว้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้หรืออาจจะเรียนรู้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ กล่าวคือในแต่ละศูนย์การเรียนรู้จะมีชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหัวข้อย่อยของหน่วยการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนศึกษา ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะหมุนเวียนศึกษาความรู้และทำกิจกรรมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้จนครบทุกศูนย์การเรียนรู้

3. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนศึกษาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจะเรียนรู้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสามารถศึกษาทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนและเมื่อศึกษาจนครบตามขั้นตอนแล้วผู้เรียนสามารถประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองได้ด้วยตนเอง

4. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการจัดกิจกรรมหลากหลาย บางขั้นตอนผู้สอนอาจใช้วิธีการบรรยายประกอบการใช้สื่อ บางขั้นตอนผู้สอนอาจให้ผู้เรียนศึกษาความรู้ด้วยตนเองเป็นรายบุคคล และบางขั้นตอนอาจให้ผู้เรียนศึกษาความรู้จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น

จากการศึกษาประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ การเรียนรู้ที่หลากหลายแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้ ชุดกิจกรรมเป็นรายบุคคล ชุดกิจกรรมประกอบคำบรรยายสำหรับครู ชุดกิจกรรมสำหรับกลุ่มย่อย และชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสม ซึ่งในชุดกิจกรรมจะมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่หลากหลาย และการทำให้การเรียนการสอนได้ผลนั้นขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการจัดทำซึ่งจะต้องพิจารณาว่าชุดกิจกรรมที่ทำนั้นประเภทใดที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด รวมทั้งมีการวัดผลและประเมินผลเป็นระยะทำให้นักเรียนรู้และเข้าใจตนเองว่าควรพัฒนาหรือปรับปรุงการเรียนรู้ต่อไปได้ ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัย มุ่งจะพัฒนาชุดกิจกรรมแบบกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มๆ ละ 5 คน โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมศักยภาพของการเรียนรู้และส่งเสริมนิสัยการแสวงหาความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

องค์ประกอบในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความสำคัญต่อการสร้างชุดกิจกรรมเป็นอย่างมากเพราะจะเป็นแนวทางให้การสร้างชุดกิจกรรมนั้นเป็นไปอย่างมีระบบ และครบถ้วนสมบูรณ์มีผู้ให้กล่าวเกี่ยวกับองค์ประกอบของชุดกิจกรรมไว้หลายท่าน ดังนี้

ทิศนา แชนมณี (2545, หน้า 10-12) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

1. ชื่อกิจกรรม ประกอบด้วยหมายเลขกิจกรรมชื่อกิจกรรมและเนื้อหาของกิจกรรมนั้น
2. คำชี้แจง เป็นส่วนที่อธิบายความมุ่งหมายหลักของกิจกรรมและลักษณะของการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย
3. จุดมุ่งหมาย เป็นส่วนที่ระบุมุ่งหมายที่สำคัญของกิจกรรม
4. ความคิดรวบยอด เป็นส่วนที่ระบุเนื้อหาหรือมโนทัศน์ของกิจกรรมนั้นส่วนนี้ควรได้รับการย้ำและเน้นเป็นพิเศษ
5. สื่อ เป็นส่วนที่ระบุถึงวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรมเพื่อช่วยให้ครูทราบว่าต้องเตรียมอะไรบ้าง
6. เวลาที่ใช้ เป็นส่วนที่ระบุเวลาโดยประมาณว่ากิจกรรมนั้นควรใช้เวลาเพียงใด

7. ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุในการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ วิธีการจัดกิจกรรมนี้ไว้เป็นขั้นตอน ซึ่งนอกจากจะสอดคล้องกับหลักวิชาและยังเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ครูในการดำเนินการ

7.1 ขั้นนำ เป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียน

7.2 ขั้นกิจกรรม เป็นส่วนที่ช่วยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้เกิดประสบการณ์นำไปสู่การเรียนรู้ตามเป้าหมาย

7.3 ขั้นอภิปราย เป็นส่วนที่นักเรียนจะได้มีโอกาสนำประสบการณ์ที่ได้รับจากขั้นกิจกรรมมาวิเคราะห์เพื่อให้เกิดความเข้าใจและอภิปรายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางออกไป

7.4 ขั้นสรุป เป็นส่วนที่ครูและนักเรียนประมวลข้อความรู้ที่ได้จากขั้นกิจกรรมและขั้นอภิปราย นำมาสรุปหาสาระสำคัญที่จะสามารถนำไปใช้ต่อไปได้

7.5 ขั้นฝึกปฏิบัติ เป็นส่วนที่ช่วยให้นักเรียนได้นำความรู้จากการเรียนในกิจกรรมไปฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม

7.6 ขั้นประเมินผล เป็นส่วนที่วัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียนหลังจากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมครบถ้วนทุกขั้นตอนแล้วโดยให้ทำแบบฝึกกิจกรรมทบทวนท้ายชุดกิจกรรม

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2545, หน้า 52-53) แบ่งองค์ประกอบของชุดกิจกรรมไว้ดังนี้

1. คู่มือการใช้ชุดการสอน เป็นคู่มือและแผนการสอนสำหรับครูหรือนักเรียนตามแต่ชนิดของชุดการสอนภายในคู่มือจะชี้แจงถึงวิธีการใช้ชุดการสอน อาจจะเป็นเล่มหรือแผ่นพับก็ได้

2. บัตรคำสั่งหรือคำแนะนำ จะเป็นส่วนหนึ่งที่บอกให้นักเรียนดำเนินการเรียนหรือประกอบกิจกรรมแต่ละอย่าง ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ มักจะอยู่ในรูปของกระดาษแข็ง ซึ่งประกอบด้วย

2.1 คำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษา

2.2 คำสั่งให้นักเรียนดำเนินกิจกรรม

2.3 การสรุปบทเรียน

3. เนื้อหาสาระและสื่อ จะบรรจุไว้ในรูปของสื่อต่างๆ อาจประกอบด้วยบทเรียนโปรแกรม สไลด์ เทปบันทึกเสียง วีดีโอ แผ่นภาพโปร่งใส วัสดุกราฟิก หุ่นจำลองของตัวอย่างรูปภาพ เป็นต้น นักเรียนจะศึกษาจากสื่อการสอนต่างๆ ที่บรรจุในชุดการสอนตามบัตรคำสั่งที่กำหนดไว้ให้

4. แบบประเมินผล นักเรียนจะทำการประเมินผลความรู้ด้วยตนเองก่อนและหลังเรียน แบบประเมินผลที่อยู่ในชุดการสอนอาจจะเป็นแบบฝึกหัดให้เติมคำลงในช่องว่างเลือกคำตอบที่ถูกต้อง จับคู่ ดูผลจากการทดลอง หรือให้ทำกิจกรรมส่วนประกอบข้างต้นนี้จะบรรจุอยู่ในกล่องหรือจัดเอาไว้เป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกแก่การใช้ นิยมแยกออกเป็นส่วนต่างๆ ดังนี้

4.1 กล่อง

4.2 สื่อการสอนและบัตรบอกชนิดของสื่อการสอนเรียงตามการใช้

4.3 บันทึกรายการสอน ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

4.3.1 รายละเอียดเกี่ยวกับวิชาและหน่วยการสอน

4.3.2 รายละเอียดเกี่ยวกับนักเรียน

4.3.3 เวลา จำนวนชั่วโมง

4.3.4 วัตถุประสงค์ทั่วไป

4.3.5 วัตถุประสงค์เฉพาะ

4.3.6 เนื้อหาวิชาและประสบการณ์

4.3.7 กิจกรรมและสื่อการสอนประกอบวิธีสอน

4.3.8 การประเมินผล วัดผล การทดสอบก่อนและหลังเรียน

วารุ เฟิงสวัสตี (2546, หน้า 34) ได้แบ่งองค์ประกอบที่สำคัญของชุดกิจกรรมได้ดังนี้

1. คู่มือครู ซึ่งอาจจัดทำเป็นเล่มหรือเป็นแผ่น โดยมีส่วนต่างๆ ดังนี้

1.1 คำชี้แจง

1.2 สิ่งที่คุณสอนต้องเตรียม

1.3 บทบาทของผู้เรียน

1.4 การจัดชั้นเรียนพร้อมแผนผัง

1.5 แผนการสอน

1.6 เนื้อหาสาระประจำศูนย์ต่างๆ

1.7 การประเมินผล (แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน)

2. แบบฝึกหัด เป็นคู่มือของผู้เรียนที่ใช้ประกอบกิจกรรมการเรียน บันทึก

คำอธิบายของผู้สอนและใบงานหรือแบบฝึกหัดที่กำหนดไว้ในบัตรกิจกรรม แบบฝึกหัดปฏิบัติอาจแยกเป็นชุด ชุดละ 1-3 หน้า หรือนำมารวมกันเป็นเล่มก็ได้

3. สื่อสำหรับศูนยกิจกรรม จะประกอบไปด้วยบัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม บัตรคำถามและบัตรเฉลย รวมทั้งบทความ บทเรียนแบบโปรแกรม สไลด์ เทปบันทึกเสียง เป็นต้น ผู้เรียนจะศึกษาจากสื่อการสอนต่างๆ ที่บรรจุอยู่ในชุดกิจกรรมตามบัตรคำที่กำหนดไว้

4. แบบประเมินผล ผู้เรียนจะทำการประเมินผลความรู้ด้วยตนเองก่อนและหลังเรียนแบบประเมินผลที่อยู่ในชุดกิจกรรมอาจจะเป็นแบบฝึกหัด การเติมคำในช่องว่าง การเลือกตอบ การจับคู่ เป็นต้น

วรวิทย์ นิเทศศิลป์ (2551, หน้า 271) ได้สร้างองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. แนวคิดสำคัญ จะอธิบายภาพรวมหรือความเป็นมาของชุดกิจกรรมนี้ เกี่ยวกับสมมติฐาน ความเชื่อ โครงสร้าง รูปแบบชุดกิจกรรม และระบุว่าผู้เรียนควรมีความรู้พื้นฐานอะไรบ้างที่จำเป็น แนวคิดสำคัญที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากการศึกษาชุดกิจกรรมนี้ กระบวนการทำกิจกรรมหรือการแสวงหาความรู้ สิ่งเหล่านี้จะสะท้อนออกมาในภาพรวมให้ผู้เรียนเห็นได้อย่างชัดเจนเป็นอันดับแรก

2. จุดประสงค์การเรียนรู้ จะเป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางการเรียนในเรื่องนี้ว่ามีความคาดหวังจะให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเรื่องใด จุดประสงค์การเรียนรู้ต้องการเรียนต้องมีความชัดเจนและชี้ทางไปสู่การออกแบบกิจกรรม การเสนอเนื้อหา และการประเมินผล

3. การประเมินผลเบื้องต้น จุดประสงค์ของการประเมินผลเบื้องต้นของชุดกิจกรรมด้วยตนเองมี 2 ลักษณะขึ้นอยู่กับการออกแบบ ซึ่งการประเมินเบื้องต้นนี้จำเป็นจะต้องมีหรือไม่ขึ้นอยู่กับการออกแบบชุดกิจกรรมและธรรมชาติของแต่ละวิชา

4. กิจกรรมการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องยึดจุดประสงค์เป็นหลัก กิจกรรมที่นำมาเสนอนั้นไม่ว่าจะเป็นสื่อเอกสารอื่นๆ จะต้องเป็นสิ่งที่ผู้เรียนสนใจ เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ กิจกรรมจะต้องระบุไว้ให้ชัดเจนว่าผู้เรียนต้องกระทำโดยตรง

5. การประเมินผลหลังการเรียนรู้ ซึ่งอาจจะเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกับแบบประเมินผลเบื้องต้นก็ได้ ถ้าเป็นการวัดความรู้าระของชุดการเรียนรู้ หรืออาจจะเป็นอีกฉบับหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการออกแบบชุดกิจกรรม

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552, หน้า 437) ได้นำเสนอว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน ดังนี้

1. คู่มือการใช้ชุดกิจกรรม เป็นคู่มือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ใช้ชุดกิจกรรม ศึกษาและปฏิบัติตาม เพื่อให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ อาจประกอบด้วยแผนการสอน สิ่งที่ครูต้องเตรียมก่อนสอน

บทบาทของผู้เรียน การจัดชั้นเรียน(ในกรณีของชุดกิจกรรมที่มุ่งใช้กับกลุ่มย่อย เช่น ในศูนย์การเรียนรู้)

2. บัตรงาน เป็นบัตรที่มีคำสั่งว่าจะให้ผู้เรียนปฏิบัติอะไรบ้าง โดยระบุกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนของการเรียน

3. แบบทดสอบวัดความก้าวหน้าของผู้เรียน เป็นแบบทดสอบที่ใช้สำหรับตรวจสอบว่าหลังจากเรียนชุดกิจกรรมจบแล้วผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่

4. สื่อการเรียนต่างๆ เป็นสื่อสำหรับผู้ได้ศึกษา มีหลายชนิดประกอบกัน อาจเป็นประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น บทความ เนื้อหาเฉพาะเรื่อง จุลสาร บทเรียนโปรแกรมหรือประเภทสื่อทัศนูปกรณ์ เช่น รูปภาพ แผนภูมิต่างๆ เทปบันทึกเสียง วีดิทัศน์ และของจริง เป็นต้น

สுகนธ์ สินธพานนท์ (2553, หน้า 16) กล่าวสรุปได้ว่า ในชุดการเรียนการสอนแต่ละชุดมีเนื้อหาเหมือนกันคือเรื่องเดียวกัน เมื่อผู้เรียนได้ศึกษาชุดการเรียนการสอนแล้วจะมีการประเมินผล การซ่อมเสริมสำหรับเวลาที่ใช้นั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียน ส่วนองค์ประกอบที่สำคัญของชุดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ

1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการเรียนการสอน เป็นคำชี้แจงให้ผู้เรียนทราบจุดประสงค์ของการเรียน ศึกษาชุดการเรียนการสอนและส่วนประกอบของชุดการเรียนการสอน เช่น ประกอบด้วยบัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรฝึกและบัตรเฉลย บัตรปฏิบัติการและบัตรเฉลยปฏิบัติการ บัตรทดสอบและบัตรเฉลยทดสอบ

2. บัตรคำสั่ง เป็นการชี้แจงรายละเอียดของการศึกษชุดการเรียนการสอนนั้นว่าต้องปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างไร

3. บัตรกิจกรรมหรือบัตรปฏิบัติการ บางชุดการเรียนการสอนอาจออกแบบให้มีบัตรกิจกรรมหรือบัตรปฏิบัติการ ซึ่งเป็นบัตรที่บอกให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่างๆ

4. บัตรเนื้อหา เป็นบัตรที่บอกเนื้อหาที่ให้ผู้เรียนศึกษาสิ่งที่ควรมีในบัตรเนื้อหา คือ หัวเรื่อง สูตร นิยาม และคำอธิบาย

5. บัตรแบบฝึกหัดหรือบัตรงาน เป็นแบบฝึกหัดที่ให้ผู้เรียนทำหลังจากได้ทำกิจกรรมและศึกษาเนื้อหาจนเข้าใจแล้ว

6. บัตรเฉลยบัตรแบบฝึกหัด เมื่อผู้เรียนทำบัตรแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว สามารถตรวจสอบความถูกต้องจากบัตรเฉลยบัตรแบบฝึกหัด

7. บัตรทดสอบ เมื่อผู้เรียนได้ทำบัตรแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว ผู้เรียนจะมีความรู้ในหัวข้อที่เรียนนั้นๆ ต่อจากนั้นจึงให้ผู้เรียนทำบัตรทดสอบ

8. บัตรเฉลยบัตรทดสอบ เป็นบัตรที่มีคำเฉลยของบัตรทดสอบที่ผู้เรียนได้ทำไปแล้วเป็นการตรวจสอบหรือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ในการศึกษาชุดการเรียนการสอนนั้น

จากการศึกษาองค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปได้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องมีองค์ประกอบหลัก คือ คู่มือการใช้ชุดกิจกรรม จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระหรือสาระการเรียนรู้หรือบัตรเนื้อหา วัสดุอุปกรณ์การเรียนหรือสื่อการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ คำสั่งหรือการมอบหมายงาน บัตรกิจกรรม บัตรเฉลย และการประเมินผล ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ควรมีในการสร้างชุดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ตามจุดมุ่งหมายและมีความสะดวกในการใช้งาน

ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าวิจัยสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแนวทางในการศึกษาซึ่งประกอบด้วยหัวข้อดังนี้ คู่มือสำหรับครู คู่มือสำหรับนักเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ บัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม บัตรเฉลยกิจกรรมแบบทดสอบหลังเรียนพร้อมเฉลย

5. ขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้

มีผู้กล่าวเกี่ยวกับขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้หลายท่าน ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545, หน้า 123) กล่าวว่า ได้ลำดับขั้นตอนในการพัฒนาชุดการสอนที่สำคัญ 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. หมวดหมู่ เนื้อหา และประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชาหรือบูรณาการเป็นแบบสหวิทยาการตามที่เหมาะสม

2. กำหนดหน่วยการสอน แบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการสอนโดยประมาณเนื้อหาวิชาที่จะถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์หรือหนึ่งครั้ง

3. กำหนดหัวเรื่อง ผู้สอนต้องถามตัวเองในการสอนแต่ละหน่วยควรให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนอะไรบ้างแล้วกำหนดออกมาเป็น 4-5 หัวเรื่อง

4. กำหนดมโนทัศน์และหลักการ มโนทัศน์และหลักการที่กำหนดจะต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่อง โดยสรุปแนวคิด สาระ และหลักเกณฑ์สำคัญไว้เพื่อเป็นแนวทาง การจัดเนื้อหามาสอดคล้องกัน

5. กำหนดจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง เป็นจุดประสงค์ทั่วไปก่อนแล้วเปลี่ยนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่มีเงื่อนไขและเกณฑ์การเปลี่ยนพฤติกรรม

6. กิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งเป็นแนวทางการเลือกและการผลิตสื่อการเรียนการสอน “กิจกรรมการเรียนรู้” หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่าน การทำกิจกรรมตามใบงาน ตอบคำถาม เขียนภาพ เล่นเกม เป็นต้น

7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องประเมินผลให้ตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้แบบทดสอบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบค่าหลังจากผ่านกิจกรรมมาเรียบร้อยแล้วผู้เรียนได้เปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

8. เลือกและผลิตสื่อการเรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ครูใช้ คือ เป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนของแต่ละหัวเรื่องแล้ว ก็จัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่นำไปทดลองหาประสิทธิภาพเรียกว่า “ชุดกิจกรรม”

9. หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม เพื่อเป็นการประกันว่า ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการสอนผู้สร้างจะต้องกำหนดเกณฑ์ล่วงหน้า โดยคำนึงหลักที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้บรรลุผล

10. การใช้ชุดกิจกรรม ชุดกิจกรรมที่ได้ปรับปรุงแล้วมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ สุวิทย์ มูลคำ (2550, หน้า 44) ได้เสนอขั้นตอนในการสร้างชุดกิจกรรมไว้ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุการเรียนการสอน
2. ศึกษารายละเอียดในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือจุดประสงค์และกิจกรรมที่เป็นปัญหา
3. เลือกเนื้อหาที่เหมาะสมแบ่งเป็นตอนหรือเป็นเรื่อง เพื่อแก้ปัญหาที่พบ
4. ศึกษารูปแบบของการเขียนเอกสารประกอบการเรียนการสอนและกำหนดส่วนประกอบภายในของเอกสารประกอบการเรียนการสอน
5. ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมากำหนดเป็นจุดประสงค์ เนื้อหา วิธีการและสื่อประกอบภายในของเอกสารประกอบการเรียนการสอน
6. เขียนเนื้อหาในแต่ละตอน รวมทั้งภาพประกอบ แผนภูมิ และข้อทดสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้
7. ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
8. นำไปทดลองใช้ในห้องเรียนและเก็บบันทึกผลการใช้
9. นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง
10. นำไปใช้จริงเพื่อแก้ปัญหาที่พบจากข้อ 1

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552, หน้า 438) ได้เสนอขั้นตอนในการพัฒนาชุดกิจกรรมไว้ ดังนี้

1. การกำหนดหมวดหมู่ เนื้อหาประสบการณ์ โดยกำหนดเป็นหมวดวิชา หรือบูรณาการ เป็นแบบสหวิทยาการตามความเหมาะสม

2. การกำหนดหน่วยการสอนโดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการสอน

3. การกำหนดหัวเรื่อง ผู้สอนจะต้องกำหนดว่าในการสอนแต่ละหน่วยควรให้ ประสบการณ์อะไรแก่ผู้เรียนบ้าง

4. การกำหนดมโนทัศน์และหลักการ โดยมโนทัศน์หรือหลักการที่กำหนดขึ้นจะต้อง สอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่อง

5. การกำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง โดยเขียนเป็นวัตถุประสงค์ทั่วไป วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่มีเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไว้ทุกครั้ง

6. การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

7. การกำหนดแบบวัดและประเมินผล โดยจะต้องประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์

8. การเลือกและผลิตสื่อการเรียนการสอน โดยจะถือว่าวัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่ครูใช้ เป็นสื่อการเรียนการสอนทั้งสิ้น

9. การหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรม เพื่อเป็นการประกันว่าชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมี ประสิทธิภาพในการสอน ต้องกำหนดเกณฑ์ล่วงหน้า โดยคำนึงถึงหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็น กระบวนการ เพื่อช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดย กำหนดตัวเลขเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยมีค่าเป็น E_1/E_2

E_1 คือ ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการทำงานคิดเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการ ทำแบบฝึกหัดและการประกอบกิจกรรม

E_2 คือ ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียนหลังเรียนคิดเป็น ร้อยละของคะแนนหลังเรียน)

10. การใช้ชุดกิจกรรม ชุดกิจกรรมที่ได้ปรับปรุงแล้ว และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้ง ไว้ สามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ตามประเภทของชุดกิจกรรมและตามระดับการศึกษาโดยกำหนด ขั้นตอนการใช้ ดังนี้

10.1 ขั้นทดสอบความรู้เดิม

10.2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

10.3 ขั้นดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

10.4 ขั้นสรุปบทเรียน

สุคนธ์ สิ้นรพานนท์ (2553, หน้า 16) การที่ผู้สอนสร้างชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนนั้น ครูควรดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. เลือกหัวข้อเรื่อง (Topic) กำหนดขอบเขตและประเด็นสำคัญของเนื้อหา ผู้สร้างชุดการเรียนการสอนควรเลือกหัวข้อประเด็นสำคัญ ได้จากการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับชั้นที่จะสอนว่าหัวข้อใดเหมาะสมที่ควรนำไปสร้างชุดการเรียนการสอน ที่ให้ผู้เรียนสามารถศึกษาความรู้ได้ด้วยตนเอง

2. กำหนดเนื้อหาที่จะจัดทำชุดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความรู้พื้นฐานของผู้เรียน

3. เขียนจุดประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน การเขียนจุดประสงค์ควรเขียนเป็นลักษณะจุดประสงค์เฉพาะหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนทราบจุดประสงค์ว่าเมื่อศึกษาชุดการเรียนการสอนแล้ว ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถอย่างไร

4. สร้างแบบทดสอบ การสร้างแบบทดสอบมี 3 แบบ คือ

4.1 แบบทดสอบวัดพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน เพื่อดูว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานก่อนที่จะมาเรียนเพียงพอหรือไม่

4.2 แบบทดสอบย่อย เพื่อวัดความรู้ของนักเรียนหลังจากผู้เรียนเรียนจบในแต่ละเนื้อหาย่อย

4.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ใช้ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังจากการศึกษาชุดการเรียนการสอนจบแล้ว

5. จัดทำชุดการเรียนการสอน ประกอบด้วย

5.1 บัตรคำสั่ง

5.2 บัตรปฏิบัติการและบัตรเฉลย(ถ้ามี)

5.3 บัตรเนื้อหา

5.4 บัตรฝึกหัดและบัตรเฉลยฝึกหัด

5.5 บัตรทดสอบและบัตรเฉลยทดสอบ

6. วางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนเตรียมออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีหลักการสำคัญ คือ

6.1 ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการทำกิจกรรมด้วยตนเอง ผู้สอนเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะและควบคุมการเรียนการสอน

6.2 เลือกกิจกรรมที่หลากหลาย เหมาะสมกับชุดการเรียนการสอน

6.3 ฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการคิดอย่างหลากหลาย เช่น คิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

6.4 มีกิจกรรมที่ฝึกให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น

7. การรวบรวมและจัดทำสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนบางชนิดอาจมีผู้จัดทำไว้แล้ว ผู้สอนอาจนำมาปรับปรุงดัดแปลงใหม่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์ที่ต้องการสอน ในกรณีที่ไม่มีสื่อที่ตรงตามจุดประสงค์ที่จะสอน ครูผู้สอนต้องสร้างสื่อการเรียนการสอนใหม่ ซึ่งต้องใช้เวลามาก

จากการศึกษาขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ผู้สร้างควรทำการวิเคราะห์หลักสูตร ด้วยการใช้วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และนำมากำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ทั่วไป และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ศึกษาสาระการเรียนรู้และเนื้อหาอย่างละเอียดแล้วจึงวางแผนและดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่คำนึงถึงนักเรียนเป็นสำคัญทั้งด้านสติปัญญาและความสามารถ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาภาษาไทย ด้วยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และเนื้อหาสาระ ศึกษาวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ ศึกษาแนวทางการวัดและประเมินผล นำเนื้อหาสาระที่สำคัญมาจัดทำเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งได้กำหนดรูปแบบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จากนั้นจึงนำไปทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นไปใช้ได้จริงต่อไป

6. การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นงานที่ละเอียดต้องอาศัยความรอบคอบ ความเข้าใจ เพื่อให้ได้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน มีรายละเอียดดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2544, หน้า 494-497) ได้กล่าวถึง การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม หมายถึง การนำชุดกิจกรรมไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงและนำไปทดลองจริง

ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมจะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงพอใจ โดยถือว่าชุดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 หมายความว่า จำนวนนักเรียนร้อยละ 80 ขึ้นไปมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

1. การกำหนดประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หากชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพถึงระดับเกณฑ์แล้ว ชุดกิจกรรมนั้นมีคุณค่าต่อการนำไปสอนนักเรียนได้ การกำหนดมาตรฐานให้มีคุณค่าเท่าใดนั้น ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความพอใจ โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ ความจำ มักกำหนดไว้ 80/80, 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 เป็นต้น

การยอมรับหรือไม่ยอมรับประสิทธิภาพ เมื่อทดลองสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมแล้วสามารถหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมได้ แล้วนำประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมที่หาได้ไปเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ตั้งไว้ เพื่อดูว่าเรายอมรับประสิทธิภาพหรือไม่ การยอมรับประสิทธิภาพหรือความแปรปรวน 2.5- 5 เปอร์เซ็นต์ คือ ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมไม่ควรต่ำกว่า 5 เปอร์เซ็นต์ เช่น เราตั้งประสิทธิภาพไว้ 90/90 เมื่อนำชุดกิจกรรมไปทดลอง พบว่า ชุดกิจกรรมนั้นมีประสิทธิภาพ 87.5/87.5 เปอร์เซ็นต์ เรายอมรับได้ว่าชุดกิจกรรมนั้นมีประสิทธิภาพ การยอมรับประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม มี 3 ระดับ คือ

- 1.1 สูงกว่าเกณฑ์
- 1.2 เท่าเกณฑ์
- 1.3 ต่ำกว่าเกณฑ์แต่ยอมรับได้ว่ามีประสิทธิภาพ

2. การทดลองประสิทธิภาพ เมื่อผลิตชุดกิจกรรมขึ้นมาแล้วต้องนำชุดกิจกรรมไปหาประสิทธิภาพตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) คือ การทดลองกับผู้เรียน 3 คน โดยใช้ผู้เรียนที่มีระดับสติปัญญาสูง : ปานกลาง : ต่ำ นำผลที่ได้หาประสิทธิภาพเสร็จแล้วนำมาปรับปรุงให้ดีขึ้น ปกติคะแนนที่ได้จากการทดลองจะต่ำกว่าเกณฑ์

2.2 การทดลองกลุ่มเล็ก (1:10) คือ การทดลองกับผู้เรียน 6-11 คน โดยใช้ผู้เรียนที่มีระดับสติปัญญาสูง : ปานกลาง : ต่ำ นำผลที่ได้จากการหาประสิทธิภาพ แล้วมาปรับปรุงให้สมบูรณ์

2.3 การทดลองภาคสนาม (1:100) คือ การทดลองกับผู้เรียนทั้งชั้น จำนวน 30-100 คน นำผลที่ได้ไปคำนวณหาประสิทธิภาพ หากต่ำกว่าเกณฑ์มากกว่าที่กำหนดไว้ ต้องกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมใหม่ตามหลักการความจริงที่ต้องการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรม ได้กล่าวถึงความจำเป็นที่จะต้องหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม ดังนี้

- 2.3.1 เพื่อความมั่นใจว่าชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ

2.3.2 เพื่อความแน่ใจว่าชุดกิจกรรมนั้นสามารถทำให้การเรียนรู้การสอนบรรลุจุดประสงค์อย่างแท้จริง

2.3.3 ถ้าผลิตชุดกิจกรรมออกมาจำนวนมากการทดสอบหาประสิทธิภาพจะเป็นหลักประกันว่าผลออกมาแล้วใช้ได้ มิฉะนั้นจะเสียงบประมาณ เสียแรงงาน เสียเวลา เพราะผลออกมาแล้วใช้ประโยชน์ไม่ได้

วารุ เพ็งสวัสดิ์ (2546, หน้า 42-45) ได้เสนอเกณฑ์ประกันประสิทธิภาพซึ่งกระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมนักเรียน 2 ประเภท ดังนี้

1. การประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง(Transitional Behavior หรือ E_1) คือ การประเมินผลต่อเนื่องประกอบด้วยพฤติกรรมย่อยๆ พฤติกรรมนี้เรียกว่า "กระบวนการ"(Process) ของผู้เรียนที่สังเกตได้จากการประกอบกิจกรรมกลุ่มและรายบุคคล ซึ่งได้แก่ งานที่ได้รับมอบหมายและกิจกรรมอื่นที่ผู้อื่นได้กำหนดให้

2. การประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย(Terminal Behavior หรือ E_2) คือ การประเมินผลลัพธ์ของผู้เรียน(Products) ของผู้เรียน โดยพิจารณาจากการทดสอบหลังเรียน การกำหนดค่าการหาประสิทธิภาพเป็น E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ และ E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งการกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 มีค่าเท่าใดนั้น ผู้ที่สอนเป็นผู้พิจารณาโดยเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำ มักจะตั้งค่าไว้ที่ 80/80, 85/85 และ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะอาจจะตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 เป็นต้น เมื่อสร้างนวัตกรรมเสร็จแล้วจะต้องนำไปหาประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไป

2.1 1:1 (หรือแบบเดี่ยว) คือ การทดลองกับผู้เรียน 1 คน โดยใช้เด็กอ่อน ปานกลาง และเก่ง โดยทดลองกับเด็กอ่อนก่อน ทำการปรับปรุงแล้วนำไปทดลองกับเด็กปานกลาง แล้วจึงนำไปทดลองกับเด็กเก่ง

2.2 1:10 (หรือแบบกลุ่ม) คือ การทดลองกับผู้เรียน 6-10 คน คณะผู้เรียนทั้งเก่งและอ่อน คำนวณหาประสิทธิภาพและปรับปรุง ซึ่งในแต่ละครั้งคะแนนจะเพิ่มขึ้นเกือบเท่าเกณฑ์หรือห่างจากเกณฑ์ประมาณ 10%

2.3 1:100 (หรือภาคสนาม) คือ การทดลองกับผู้เรียน 40-100 คน คณะผู้เรียนเก่งและอ่อน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุง ซึ่งในครั้งนี้นี้ผลที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

เมื่อทดลองนวัตกรรมแล้วให้เทียบค่า E_1/E_2 เพื่อดูว่าเราจะยอมรับประสิทธิภาพหรือไม่ ซึ่งการยอมรับประสิทธิภาพของนวัตกรรมมี 3 ระดับ

1. สูงกว่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของนวัตกรรมสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้มีค่าไม่เกินร้อยละ 2.5%

2. เท่ากับเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของนวัตกรรมเท่ากับเกณฑ์ที่ตั้งไว้มีค่าไม่เกินร้อยละ 2.5%

3. ต่ำกว่าเกณฑ์ แต่ยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ เมื่อประสิทธิภาพของนวัตกรรมต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ มีค่าไม่เกิน 2.5%

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2555, หน้า 71-73) กล่าวถึง การกำหนดเกณฑ์การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม ไว้ดังนี้

ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม เป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่า น่าจะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดและชุดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพต้องมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่น กำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมไว้ 80/80 มีความหมายว่า

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนรวมของนักเรียนทุกคน จากการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรมย่อยในชุดกิจกรรมนั้น ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนรวมของนักเรียนทุกคน จากการทดสอบหลังเรียนในชุดกิจกรรม ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพให้มีค่าเท่าใดนั้น ให้ผู้สอนเป็นผู้พิจารณากำหนดขึ้นจากธรรมชาติของวิชา สภาพนักเรียนและความสามารถของผู้ผลิตสื่อ การตั้งเกณฑ์ไว้สูงเกินไปจะทำให้เกิดความท้อถอยในการพัฒนาให้ถึงเกณฑ์ แต่ถ้าตั้งเกณฑ์ไว้ต่ำเกินไป จะได้ชุดกิจกรรมที่มีคุณภาพต่ำ โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ ความจำ มักจะตั้งเกณฑ์ไว้ 80/80 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะหรือเจตคติอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 70/70 หรือ 75/75 เป็นต้น เมื่อผู้สอนสร้างชุดกิจกรรมเสร็จแล้วก่อนนำไปใช้จริง ต้องนำไปทดลองใช้เป็นการตรวจสอบความเป็นไปได้ของชุดกิจกรรมและเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม อีกทั้งเป็นการตรวจสอบเพื่อหาข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนที่ต้องแก้ไข ซึ่งการทดลองใช้มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) คือ การทดลองกับนักเรียนประมาณ 3 คน โดยใช้ นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาสูง ปานกลาง ต่ำ นำผลการทดลองไปคำนวณหาประสิทธิภาพแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่องให้ดีขึ้น ในขั้นนี้ E_1/E_2 ที่ได้จะต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. การทดลองแบบกลุ่มเล็ก (1:10) คือ การทดลองกับนักเรียนประมาณ 6-10 คน ใช้ นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาสูง ปานกลาง ต่ำ นำผลการทดลองไปคำนวณหาประสิทธิภาพแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่องให้ดีขึ้น ในขั้นนี้ E_1/E_2 ควรมีค่าใกล้เคียงกับเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้

3. แบบทดสอบภาคสนาม (1:100) คือ การทดลองกับนักเรียนประมาณ 30 -100 คน แล้วผลการทดลองไปคำนวณหาประสิทธิภาพแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่องให้ดีขึ้น ในขั้นนี้ E_1/E_2 ควรมีค่าเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้

หากผลการทดสอบประสิทธิภาพ ปรากฏว่าได้ E_1/E_2 เท่ากับ 83.33/83.00 ก็แสดงว่า ผู้สร้างชุดกิจกรรมกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้ 80/80 ซึ่งค่าที่ได้ครั้งนี้ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเกณฑ์การยอมรับหรือไม่ยอมรับประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมนั้น ให้ถือว่าความแปรปรวน 2.50-5.00 เปอร์เซนต์ คือ ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมไม่ควรต่ำกว่าเกณฑ์ 5 เปอร์เซนต์ โดยปกติกำหนดไว้ที่ 2.50 เปอร์เซนต์ เช่น ถ้าตั้งเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้ 90/90 ดังนั้น ชุดกิจกรรมนั้นควรมีประสิทธิภาพ 87.50/87.50 ก็สามารถยอมรับได้ว่าชุดกิจกรรมนี้มีประสิทธิภาพ ซึ่งการยอมรับประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมมี 3 ระดับ คือ

3.1 สูงกว่าเกณฑ์ เช่น ตั้งเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้ 90/90 แล้วหาประสิทธิภาพได้ 95/93

3.2 เท่าเกณฑ์ เช่น ตั้งเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้ 90/90 แล้วหาประสิทธิภาพได้ 90/90 ซึ่งเป็นได้ยากมาก

3.3 ต่ำกว่าเกณฑ์ แต่ยอมรับได้ว่ามีประสิทธิภาพ เช่น ตั้งเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้ 90/90 แล้วหาประสิทธิภาพได้ 88.50/87.75

จากการศึกษาการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปได้ว่า การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการทดสอบประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นก่อนนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้จริงว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยผู้สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นผู้กำหนดเกณฑ์ขึ้นเอง โดยพิจารณาจากเนื้อหาที่เป็นความรู้ ความจำ มักจะตั้งเกณฑ์ไว้ 80/80, 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะหรือเจตคติอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 70/70 หรือ 75/75 แล้วจึงนำไปทดสอบประสิทธิภาพ 3 ระดับ คือ แบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) แบบกลุ่มเล็ก (1:10) แบบภาคสนาม(1:100) เมื่อมีมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงนำไปใช้สอนจริง เพื่อเป็นหลักประกันว่าเมื่อนำไปใช้จัดการเรียนรู้ให้นักเรียนแล้ว สามารถทำให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สร้างขึ้น เป็นแนวทางในการกำหนดเกณฑ์และหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยกำหนดเกณฑ์ไว้ที่ 75/75 ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ผู้วิจัยคาดหมายว่า นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเป็นที่พึงพอใจ โดยกำหนดให้เป็น

คะแนนทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของทุกคนจากแบบทดสอบระหว่างเรียนต่อคะแนนรวมของการใช้แบบทดสอบหลังเรียน

7. ขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ซึ่งได้มีนักการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

สุวัฒน์ มุทหมะ (2523, หน้า 399-340) กล่าวว่าโดยทั่วไปการใช้ชุดกิจกรรมมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

1. ทดสอบก่อนเรียนเพื่อดูพฤติกรรมเบื้องต้น อันเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที

2. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นสำคัญของการใช้ศูนย์การเรียนรู้เหมือนการสอนตามปกติทั่วไป ทั้งนี้เนื่องจากชี้นำเข้าสู่บทเรียนเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนกระตือรือร้นมีความต้องการที่จะเรียนในศูนย์การเรียนรู้

3. ขั้นตอนประกอบกิจกรรม มีขั้นตอนดังนี้

3.1 แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม เพื่อทำกิจกรรมการเรียนรู้ภายในศูนย์ต่างๆ ที่กำหนด

3.2 เมื่อผู้เรียนกลุ่มต่างๆ ทำกิจกรรมในศูนย์เสร็จแล้วก็ให้เปลี่ยนไปทำกิจกรรมในศูนย์อื่นๆ

4. สรุปบทเรียน ครูนำในการสรุปบทเรียนซึ่งอาจทำได้โดยใช้วิธีการถาม การให้ผู้เรียนเล่าสรุปความเข้าใจหรือการทำกิจกรรมเพิ่มเติมก็ได้ ทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนได้เรียนรู้ความคิดรวบยอดหรือหลักการตามที่กำหนด

5. ประเมินผลการเรียน ให้ผู้เรียนทำข้อสอบอีกครั้งเพื่อประเมินดูว่านักเรียนบรรลุผลตามที่กำหนดจุดประสงค์หรือไม่ เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนในกรณีที่ไม่ผ่านจุดประสงค์ที่กำหนดข้อใดข้อหนึ่ง ถ้าผู้เรียนสอบผ่านจุดประสงค์ทั้งหมดทุกข้อก็ให้ผู้เรียนเรียนชุดกิจกรรมต่อไป

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2543, หน้า 109-110) สรุปขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรม ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน เพื่อดูพฤติกรรมเบื้องต้นอันเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนใช้เวลาประมาณ 10 - 15 นาที

2. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ทั้งนี้การนำเข้าสู่บทเรียนเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนกระตือรือร้นมีความต้องการที่จะเรียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเทคนิคของผู้สอนด้วยในการนำเข้าสู่บทเรียนให้น่าสนใจ

3. ขั้นตอนประกอบกิจกรรม ครูต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจในการทำกิจกรรมก่อนลงมือทำกิจกรรม

4.สรุปทเรียน ครูนำในการสรุปทเรียนซึ่งอาจทำได้โดยการถามหรือให้นักเรียนเล่าสรุปความเข้าใจหรือกิจกรรมอื่นใดที่ทำให้แน่ใจว่านักเรียนได้เรียนรู้ตามความคิดรวบยอดและหลักการตามที่กำหนด

5.ประเมินผลการเรียน โดยทำแบบทดสอบอีกครั้งเพื่อประเมินดูว่านักเรียนบรรลุผลตามจุดประสงค์หรือไม่ เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนในกรณีไม่ผ่านจุดประสงค์ที่กำหนดข้อใดข้อหนึ่ง ถ้านักเรียนสอบผ่านจุดประสงค์หมดทุกข้อก็ให้เรียนก้าวหน้าต่อไป

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2553, หน้า 20) การนำชุดกิจกรรมไปใช้นั้น สามารถนำไปใช้ในการเรียนเป็นรายบุคคล การเรียนเป็นคู่ การเรียนเป็นกลุ่ม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ได้รับความสนใจของผู้เรียน โดยใช้วิธีการต่างๆ เช่น ทบทวนความรู้ในเนื้อหาเดิม เกม ปริศนา คำถาม เป็นต้น

ขั้นที่ 2 แจกจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 3 ให้ผู้เรียนศึกษาชุดกิจกรรม ดังนี้

1. ศึกษาคำชี้แจงของการใช้ชุดกิจกรรมและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
2. ศึกษาบัตรคำสั่ง
3. ศึกษาและปฏิบัติตามกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในบัตรปฏิบัติการ(ถ้ามี) และตรวจ

คำตอบจากบัตรเฉลย

4. ศึกษาบัตรเนื้อหา

5. ทำบัตรฝึกหัดและตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย (อาจให้ทำบัตรฝึกหัดที่เน้นฝึกทักษะการคิดเพิ่มเติมได้)

6. ทำบัตรทดสอบ

7. ประเมินตนเองโดยตรวจคำตอบจากบัตรเฉลยและให้คะแนนด้วยความซื่อสัตย์

ขั้นที่ 4 สรุปทบทวนความรู้ ผู้สอนและผู้เรียนสรุปความรู้ในประเด็นสำคัญที่ได้จากการศึกษาชุดกิจกรรม

จากการศึกษาขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอน เริ่มจากนำเข้าสู่บทเรียนโดยการให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเป็นรายบุคคล เข้าสู่การสอนให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มและหน้าที่ในการรับผิดชอบศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นสรุปผู้สอนและผู้เรียนมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นการสรุปชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการประเมินผลการเรียนให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบอีกครั้งเพื่อประเมินดูว่านักเรียนบรรลุผลตาม

จุดประสงค์หรือไม่ เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนในกรณีไม่ผ่านจุดประสงค์ที่กำหนดข้อใดข้อหนึ่ง ถ้าผู้เรียนสอบผ่านจุดประสงค์หมดทุกข้อก็ให้เรียนก้าวหน้าต่อไป

8. คุณค่าและประโยชน์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงคุณค่าและประโยชน์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ บุญเกื้อ วรรหาเวช (2543, หน้า 110-111) ได้สรุปคุณค่าและประโยชน์ของการสอนที่มีต่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้
2. ขจัดปัญหาการขาดแคลนครู ช่วยลดภาระของครูผู้สอน
3. ช่วยให้ผู้เรียนจำนวนมากได้รับความรู้แนวเดียวกัน
4. ช่วยให้ครูสามารถดำเนินการสอนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ด้วยความมั่นใจ
5. ช่วยให้กิจกรรมการเรียนมีประสิทธิภาพ
6. ช่วยให้ครูวัดผลเด็นักเรียนได้ตามวัตถุประสงค์
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่
8. ช่วยสร้างเสริมการเรียนอย่างต่อเนื่อง
9. ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักเคารพ นับถือ ความคิดเห็นของผู้อื่น

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2544, หน้า 117) ได้สรุปคุณค่าของชุดกิจกรรมไว้ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้สอนถ่ายถอดปัญหาและประสบการณ์ที่สลับซับซ้อนและมีลักษณะเป็นนามธรรมซึ่งผู้สอนไม่สามารถถ่ายถอดด้วยการบรรยายได้ดีให้เข้าใจชัดเจนและง่ายยิ่งขึ้น
2. ได้รับความสนใจของผู้เรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษาเพราะชุดกิจกรรมจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของตนเองและสังคม
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเองและมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
4. ช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจแก่ผู้สอนเพราะชุดกิจกรรมผลิตไว้เป็นหมวดหมู่สามารถหยิบมาใช้ได้ทันที
5. ให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอิสระจากอารมณ์ของผู้สอนเนื่องจากชุดกิจกรรมสามารถทำให้ผู้เรียนเรียนได้ตลอดเวลา ไม่ว่าผู้สอนจะมีสภาพหรือมีความคับข้องทางอารมณ์มากน้อยเพียงใด
6. ช่วยให้การเรียนเป็นอิสระจากบุคลิกภาพของผู้สอนเนื่องจากชุดกิจกรรมทำหน้าที่ถ่ายถอดความรู้แทนครู แม้ครูจะพูดหรือสอนไม่เก่งผู้เรียนก็สามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. กรณีขาดครู ครูคนอื่นก็สามารถสอนแทนโดยใช้ชุดกิจกรรมได้เพราะเนื้อหาอยู่ในชุดกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว ครูผู้สอนไม่ต้องเตรียมตัวมาก

8. สำหรับชุดกิจกรรมรายบุคคลและชุดกิจกรรมทางไกล จะช่วยให้การศึกษามวลชนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะผู้เรียนสามารถเรียนได้เองที่บ้าน ไม่ต้องเสียเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2553, หน้า 21-22) กล่าวว่า คุณค่าและประโยชน์ของชุดกิจกรรมมีดังนี้

1. ให้นักเรียนใช้ความสามารถในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ได้ฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการอ่านและสรุปความรู้อย่างเป็นระบบ
2. การทำแบบฝึกหัดหรือแบบฝึกทักษะ ทำให้นักเรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น
3. นักเรียนมีวินัยในตนเอง จากการที่นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งและตามขั้นตอนต่างๆ ของชุดกิจกรรม การตรวจแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะการเรียนรู้หรือใบงานด้วยตนเองทำให้นักเรียนได้ฝึกตนเองให้ปฏิบัติตามกฎ กติกา ที่วางไว้
4. นักเรียนรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ฝึกประชาธิปไตยซึ่งเป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย
5. ชุดกิจกรรมสามารถนำไปศึกษานอกเวลาเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรอบแบบของครูผู้สอน ให้เอื้อต่อการศึกษาดด้วยตนเอง

จากการศึกษาคุณค่าและประโยชน์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีคุณค่าและประโยชน์ต่อครูและนักเรียน ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน โดยส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนตามจุดประสงค์ ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูและสามารถที่จะอำนวยความสะดวกในการสอนของครู ทำให้ครูสอนด้วยความมั่นใจและสะดวกในการสอนมากขึ้น ช่วยแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและทราบผลการปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆ อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น กระทั่งนักเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้วยตนเอง จนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข

เอกสารเกี่ยวกับการสอนอ่านแบบ SQ4R

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านแบบ SQ4R ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่สำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของการสอนอ่านแบบ SQ4R

มีนักการศึกษากล่าวถึงความหมายของการสอนอ่านแบบ SQ4R ได้ดังนี้

ยูดี โปธายะ (2546, หน้า 8) ได้ให้ความหมายของการสอนอ่านแบบ SQ4R หมายถึงวิธีการสอนอ่านตำราที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ ขั้นสำรวจ โดยนักเรียนสำรวจเรื่องทีอ่านอย่างคร่าวๆ ว่ามีหัวข้อหรือหัวข้อย่อยอะไรบ้าง ขั้นตั้งคำถาม ครูให้นักเรียนลองเปลี่ยนหัวข้อหรือหัวข้อย่อยเหล่านั้นให้เป็นคำถามแล้วหาคำตอบในขั้นอ่าน โดยเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ เมื่ออ่านเนื้อหาแล้วครูสามารถแทรกการตั้งคำถามเข้าไปได้อีกเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนในขั้นบอกคำตอบอีกครั้งหลังจากการอ่านนั้นให้นักเรียนใช้คำพูดของตนเองซึ่งให้ความหมายเดิมของเรื่องเอาไว้ขั้นเขียนให้นักเรียนเขียนสรุปใจความเรื่องที่อ่าน หลังอ่านจบแล้วให้นักเรียนทบทวนเนื้อหาทั้งหมดซึ่งหมายถึงคำถามและคำตอบโดยเล่าให้เพื่อนหรือครูฟังอีกครั้งและนำบันทึกที่จดไว้มาทบทวนอีกสัปดาห์ละหนึ่งครั้งหรือก่อนสอบ

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ (2545, หน้า 287) ได้กล่าวว่า การสอนอ่านแบบ SQ4R หมายถึงเทคนิคการสอนอ่านอย่างคร่าวๆ เพื่อหาข้อมูลและความสำคัญของเรื่องโดยให้นักเรียน อ่านคร่าวๆ เพื่อสำรวจหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน(Survey) และต่อจากนั้นเป็นการตั้งคำถามโดยเปลี่ยนจากใจความสำคัญของเรื่องให้เป็นคำถาม(Question) ขั้นตอนต่อไปให้นักเรียนได้อ่านเพื่อหาคำตอบโดยละเอียด(Read) แล้วให้นักเรียนจดข้อมูลต่างๆ(Reflect)

รัตนภักดิ์ เลิศคำฟู (2547, หน้า 5) ได้ให้หมายความของวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่จัดลำดับขั้นตอนการสอนแบบของ วอลเตอร์ พอค (Walter Pauk) มีทั้งหมด 6 ขั้นตอน คือ Survey (S) อ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าวๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง Question (Q) การตั้งคำถามเพื่อให้การอ่านเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมายและจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด Read (R) การอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้นๆ ซ้ำอีกอย่างละเอียดเพื่อค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ Record (R) จดบันทึกข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการอ่านขั้นที่ 3 โดยมุ่งเน้นจดบันทึกใน ส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน Recite (R) การพยายามตอบคำถามหรือการเขียนสรุปใจความสำคัญไว้พยายามใช้ถ้อยคำของตนเองมากที่สุดมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ Reflect (R) วิเคราะห์วิจารณ์บทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่าน

แล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องโดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง

จากการศึกษาความหมายของการสอนอ่านแบบ SQ4R สรุปได้ว่า เป็นวิธีการสอนอ่านอย่างคร่าวๆ ที่มีลำดับ 6 ขั้นตอน คือ ขั้นอ่านสำรวจหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน(Survey) ขั้นการตั้งคำถาม(Question) ขั้นอ่านเพื่อหาคำตอบโดยละเอียด(Read) ขั้นการจดบันทึกข้อมูล(Record) ขั้นทบทวนเรื่องที่อ่านจากข้อมูลที่ได้จดบันทึก(Recite) และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนได้อ่าน(Reflect) เพื่อให้การจัดการเรียนรู้การอ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสอนอ่านแบบ SQ4R

การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านแบบ SQ4R จะกล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียนรู้ ได้แก่ ทฤษฎีอภิปัญญา และทฤษฎีโครงสร้างความรู้ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ทฤษฎีอภิปัญญา(Metacognitive Theory)

ฤทัยรัตน์ ลอยเจริญและบัญญัติ ชำนาญกิจ (2557, หน้า 7) กล่าวว่า แนวคิดทฤษฎีอภิปัญญานี้มีความสำคัญในการสอนให้นักเรียนมีสติในการควบคุมการใช้ยุทธวิธีในการอ่าน และควบคุมตนเองในขณะที่อ่าน จึงทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ ยุทธวิธีในการสอนอ่านที่ถูกต้อง ทำให้ประสบผลสำเร็จในการอ่าน ทฤษฎีอภิปัญญา ได้สรุปไว้ว่า แยกได้เป็น 2 องค์ประกอบ คือ

1. การตระหนักรู้(Awareness) เป็นการตระหนักรู้ถึง ทักษะ กลวิธี และแหล่งข้อมูลที่เป็นต่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และรู้ว่าจะต้องทำอย่างไร กล่าวคือ เป็นเรื่องของการที่บุคคลรู้ถึงสิ่งที่ตนเองคิด และความสอดคล้องกับสถานการณ์การเรียนรู้ รวมไปถึงการแสดงออกในสิ่งที่รู้ออกมาโดยการอธิบายให้ผู้อื่นฟังได้ สามารถสรุปใจความสำคัญของสิ่งที่เรียนรู้นั้น หรือมีวิธีการจำ การวางแผนช่วย การจดบันทึก และความสามารถในการสะท้อนการคิดของตนออกมา ในขณะที่อ่านเรื่องราว หรือในการคิดแก้ปัญหาซึ่งเป็นทักษะที่จะทำให้บุคคลทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะจะทำให้รู้งานนั้นจะต้องประกอบด้วยสิ่งใดบ้าง ที่จะทำให้งานนั้นเกิดประสิทธิภาพ และทำให้สถานการณ์นั้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ความสามารถในการกำกับตนเอง(self-regulation) เป็นความสามารถในการกำกับตนเองในขณะที่กำลังคิดแก้ปัญหา รวมไปถึงการพิจารณาว่ามีความเข้าใจในสิ่งนั้นหรือไม่ การประเมินความพยายามในการทำงาน การวางแผนในขั้นตอนการทำงาน การทดสอบวิธีการที่ใช้ การตัดสินใจใช้เวลา การเปลี่ยนไปใช้วิธีอื่นเพื่อแก้ปัญหา

ฟลาวเวลล์ (Flavell, 1979, pp 906 อ้างอิงใน พรประภา อั่นคอนกลอย, 2557, หน้า 33) กล่าวสรุปได้ว่า อภิปัญญา หมายถึง การเรียนรู้วิธีที่จะเรียนมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ความรู้ทางอภิปัญญา(Metacognitive Knowledge) เป็นการรับรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เรียน และรู้จักตนเอง เช่น " ฉันรู้ว่าการเรียนไวยากรณ์เป็นสิ่งที่ยากสำหรับฉัน "
2. ประสบการณ์ทางอภิปัญญา(Metacognitive Experience) เป็นการใช้ความคิดอย่างมีสติและรู้สึกตัว เช่น รู้สึกและเข้าใจว่าตัวเองเข้าใจหรือไม่เข้าใจในสิ่งนั้นๆ
3. เป้าหมายหรืองาน(Goals or Task) เป็นการกำหนดจุดประสงค์หรืองานที่จะทำได้แน่นอน
4. การกระทำและวิธี(Action and Strategies) เป็นวิธีการที่บุคคลใช้เพื่อไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

ทฤษฎีอภิปัญญากับการอ่าน

วนิดา เหล่าเทิดพงษ์ (2541, หน้า 32) ทฤษฎีอภิปัญญากับการอ่าน หมายถึง วิธีการหรือขั้นตอนที่จะทำให้การอ่านบรรลุตามเป้าหมายของการอ่าน มีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน คือ ความตระหนักรู้(Awareness) และการควบคุม(Regulation) กลไกที่ใช้ในกระบวนการอ่าน

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีอภิปัญญากับการอ่านสรุปได้ว่า เป็นการตระหนักของผู้อ่านที่มีต่อจุดมุ่งหมายของการอ่าน วิธีการที่ใช้ในขณะที่อ่าน การตรวจสอบความเข้าใจของตนเองจากการอ่านและมีการประเมินวิธีการอ่านและความสามารถในการอ่านของตนเองด้วย ดังนั้นการที่ประสบความสำเร็จในการทำความเข้าใจการอ่านนั้นต้องมาจากการที่ผู้อ่านมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง ต้องเป็นผู้มีพฤติกรรมการอ่านและเรียนรู้ด้วยการริเริ่มและควบคุมตนเอง ต้องอาศัยอภิปัญญาและการใช้กลวิธีที่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

2.2 ทฤษฎีโครงสร้างความรู้

ทฤษฎีโครงสร้างความรู้(Schema theory) มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการอ่านนักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายทฤษฎีโครงสร้างความรู้ ดังนี้

จิตาภา ฉันทานนท์ (2541, หน้า 53) ได้กล่าวถึง แนวทฤษฎีโครงสร้างความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านว่ามีองค์ประกอบอยู่ 3 ด้าน ดังนี้

1. พื้นความรู้ด้านภาษา(Linguistic Schema) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร การสะกดคำ คำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ และสัมพันธภาพในข้อความ
2. พื้นความรู้ด้านเนื้อหา(Content Schema) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ความรู้รอบตัวทั่วไป และความรู้ในเนื้อหาเฉพาะด้านตามที่ปรากฏหรือเกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทอ่าน

3. พื้นฐานด้านโครงสร้างบทอ่าน (Formal Schema) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของงานเขียนประเภทต่างๆ ที่ใช้ในการนำเสนอเนื้อหาในบทอ่าน ซึ่งมีอยู่หลายประเภท เช่น ประเภทบรรยาย(Descriptive) ประเภทเล่าเรื่อง(Narrative) ประเภทเปรียบเทียบ(Comparison)

โครงสร้างความรู้เป็นสิ่งที่สำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่านและการเรียนรู้เราสามารถทำความเข้าใจในตำราที่อ่านได้ หน้าที่ของโครงสร้างความรู้มี 3 ประเด็น ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้อ่านค้นหา(Seek) และเลือก(Selection) ข้อมูลที่ผู้อ่านต้องการจากการอ่านในการค้นหาและเลือกข้อมูลนั้น ผู้อ่านตีความเรื่องที่อ่านและการตีความจะเกิดขึ้นเมื่อมีการคาดเดาเนื้อหาที่จะได้อ่านต่อไป หรือเติมคำที่หายไประหว่างการอ่าน

2. ช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงข้อมูลในตำราได้ กระบวนการซึ่งเรียบเรียงและบูรณาการความรู้ใหม่และความรู้เดิมเพื่อเกิดความคงทนในการจำ ตำราที่มีการเรียบเรียงไม่ดีจะทำให้เข้าใจยาก

3. ช่วยให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ซึ่งกระบวนการที่ทำให้เกิดการทำความเข้าใจนี้จะช่วยให้สามารถเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ตัดสินใจและประเมินผลได้

วนิดา เหล่าเทิดพงษ์ (2541, หน้า 94) ได้กล่าวถึงทฤษฎีโครงสร้างความรู้ ว่าเป็นทฤษฎีที่อธิบายเกี่ยวกับ

1. วิธีการจัดระเบียบความรู้ในสมองของเรา
2. วิธีการรับเอาความรู้ใหม่เข้าไปรวมกันกับความรู้เดิม
3. วิธีการดัดแปลงปรับปรุงแก้ไข ความรู้เดิมให้เหมาะสม

ในแง่ของการอ่านนั้น นักทฤษฎีโครงสร้างความรู้ เชื่อว่า ผู้อ่านจะเข้าใจความหมายของเนื้อเรื่องได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความรู้เดิมของผู้อ่าน

ออสซูเบล(Ausubel, 1968 อ้างอิงใน ภพ เลหาทไพบูลย์, 2547, หน้า 78) ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย(Meaningful Verbal Learning) กล่าวสรุปไว้ว่า การเรียนรู้เกิดเมื่อผู้เรียนมีพื้นฐานและนำมาเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ใหม่ ครูต้องเน้นให้ผู้เรียนได้นำความรู้พื้นฐานความรู้เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ การเรียนรู้สิ่งใหม่จะต้องมีความหมายกับผู้เรียนเพราะการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมโนคติใหม่กับโครงสร้างความรู้ที่มีอยู่ ถ้าหากผู้เรียนเรียนสิ่งใหม่ที่ไม่เคยมีพื้นฐานมาก่อนจะกลายเป็นการเรียนแบบท่องจำ

จากการศึกษาทฤษฎีโครงสร้างความรู้สรุปได้ว่า โครงสร้างความรู้เป็นสิ่งที่สำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่านและการเรียนรู้ เราสามารถใช้ความรู้เดิมทำความเข้าใจตำราที่อ่านได้ โดยโครงสร้างความรู้จะทำให้ผู้อ่านค้นหาและเลือกข้อมูลที่ต้องการอ่าน ทำความเข้าใจและเรียบเรียงข้อมูลได้จากการอ่าน

3. ลักษณะสำคัญของการสอนอ่านแบบ SQ4R

มีนักศึกษาได้กล่าวเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของการสอนอ่านแบบ SQ4R ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

จิตรา ชัยอมฤต (2539, หน้า 25) กล่าวว่า การสอนอ่านแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านจากตำราที่เป็นระบบซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตำราที่อ่านด้วยตนเอง โดยในแต่ละขั้นตอนนั้นพัฒนาทักษะการอ่านเนื่องจากการเน้นที่การอ่านซ้ำๆ จนกว่าจะเข้าใจและจดจำเรื่องราวที่อ่านได้ การสอนอ่านแบบ SQ4R ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1)การอ่านสำรวจ อย่างคร่าวๆ(Survey:S) 2) การตั้งคำถาม(Question:Q) 3)การอ่านซ้ำอย่างละเอียด เพื่อหาคำตอบ(Read:R) 4)การจดบันทึกประเด็นสำคัญ (Record:R) 5)การเขียนสรุปใจความสำคัญ(Recite:R) 6)การสะท้อนความคิด (Reflect:R) โดยในแต่ละขั้นตอนนั้นให้โอกาสผู้เรียนได้ฝึกกลวิธีต่างๆ เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่านทั้งสิ้น เช่น ขั้นสำรวจ เป็นการดูแบบแผนอย่างคร่าวๆ และดูหัวข้อย่อยในแต่ละบทรวมทั้งคำถามและสรุปใจความท้ายบทด้วยเพื่อนำไปตั้งคำถามที่ได้จากบทอ่านเพื่อถามตนเองซึ่งเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับใจความสำคัญๆ ในบทนั้น โดยตั้งคำถามที่ถามนั้น ได้แก่ ใคร อะไร ทำไม อย่างไร และเมื่อไหร่ ซึ่งจะช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างมีจุดหมายและจับประเด็นที่สำคัญได้ ซึ่งขั้นตั้งคำถามนี้เป็นกิจกรรมที่สนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้วางแผน ควบคุมและปรับปรุงกระบวนการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายในการอ่านด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดอภิปัญญา ในการเข้าใจจุดประสงค์ ตั้งจุดประสงค์ การเลือกยุทธวิธีที่เหมาะสม การตัดสินใจ และการประเมินความเข้าใจของตนเอง หลังจากนั้นผู้เรียนต้องกลับมาอ่านเนื้อหาซ้ำอีกครั้งอย่างละเอียด การอ่านอย่างแท้จริงเกิดขึ้นในขั้นนี้ เป็นการอ่านเพื่อค้นหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้แล้ว และในขั้นนี้หากนึกถึงคำถามอะไรขึ้นได้อีกก็จดบันทึกลงไป และอ่านต่อไปจนกว่าจะได้คำตอบนั้น เมื่อได้คำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้แล้วใช้คำพูดของตนเองเพื่อสรุปคำตอบในขั้นตอนนี้จะแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจของผู้อ่านด้วยว่าเข้าใจประเด็นได้ถูกต้องหรือไม่ เพราะการพูดคำตอบออกมาจากความจำโดยใช้คำพูดของตนเองนั้นเป็นการถอดความที่ต้องคงความหมายและแนวคิดของเรื่องเดิมไว้ให้ครบถ้วน โดยสามารถใช้ความรู้เดิมที่มีอยู่บูรณาการเข้ากับสิ่งที่รู้ จากเรื่องที่อ่าน หลังจากนั้นเขียนคำตอบที่ได้เพื่อสรุปใจความเรื่องราวที่ได้อ่าน ประกอบด้วยใจความหลักและใจความสนับสนุนซึ่งครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด และทบทวนสิ่งต่างๆ ที่ได้ จดบันทึกย่อไว้และเขียนสรุปความสำคัญจากเรื่องที่ได้อ่านจบแล้ว เป็นการทบทวนคำถาม คำตอบ หากไม่แน่ใจส่วนใดของเรื่องให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่เพื่อให้จำได้ดีขึ้น

จากการศึกษาลักษณะสำคัญของการสอนอ่านแบบ SQ4R สรุปได้ว่า เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้การอ่านจากตำราที่เป็นระบบซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตำราที่อ่านด้วยตนเอง โดยในแต่ละ

ขั้นตอนนั้นพัฒนาทักษะการอ่านเนื่องจากเน้นที่การอ่านซ้ำๆ จนกว่าจะเข้าใจและจดจำเรื่องราวที่อ่านได้

4. ขั้นตอนการสอนอ่านแบบ SQ4R

มีนักการศึกษากล่าวถึงขั้นตอนการสอนอ่านแบบ SQ4R มีรายละเอียดดังนี้

สุคนธ์ สิ้นรพานนท์ และคณะ (2545, หน้า 290) ได้เสนอขั้นตอนการสอนอ่านแบบ SQ4R ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้รู้สึกสบาย ไม่เคร่งเครียด เสนอแรงจูงใจกระตุ้นให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนบทเรียนใหม่ เนื้อหาที่เตรียมมาให้อ่านให้ผู้เรียนเตรียมมาเองก็ได้หรือผู้สอนเป็นผู้จัด

2. ขั้นสอน ซึ่งทำการสอนตามระบบของวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 Survey (S) การสำรวจ หรือ การอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าวๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง ใช้เวลาสั้นๆ อ่านอย่างคร่าวๆ ช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้

2.2 Question (Q) การตั้งคำถาม เป็นการกระตุ้นให้ผู้อ่านอยากรู้อยากเห็น มีความสนใจมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านเพิ่มมากขึ้น คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านระลึกถึงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านอยู่ คำถามจะต้องสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน และครอบคลุมใจความสำคัญของเรื่องนั้น คือ เป็นคำถามว่า ใคร อะไร ทำไม อย่างไร สิ่งใด ตอนไหน เมื่อไหร่ การตั้งคำถามจะช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน และสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง

2.3 Read (R) การอ่านข้อความในแต่ละตอนซ้ำอย่างละเอียด พร้อมกับค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ เป็นการอ่านเพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญ ขณะที่อ่านอยู่ ถ้านึกคำถามได้อีกก็เขียนคำถามเพิ่มไว้ และตั้งใจอ่านต่อไปจนกว่าจะได้คำตอบที่ต้องการ

2.4 Record (R) ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่างๆ ที่อ่านได้จากขั้นตอนที่ 3 โดยการจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น เขียนอย่างย่อๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

2.5 Recite (R) ให้ผู้เรียนเขียนสรุปใจความสำคัญ โดยใช้ภาษาของตนเอง ถ้ายังมีข้อสงสัยไม่แน่ใจในบทใดตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

2.6 Reflect (R) ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ วิเคราะห์ เรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งในประเด็นที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบผู้เรียนอาจทำได้โดยการเชื่อมโยงความคิดจากเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิมโดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

3. ขั้นสรุปและประเมินผล เมื่อจบขั้นตอนวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบ SQ4R แล้วผู้สอนจะต้องมีการวัดผลประเมินผลว่าผู้เรียนได้ความรู้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เป็นการประเมินผล

ความสามารถเพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียนและช่วยผู้เรียนที่เรียนอ่อน โดยอธิบายเพิ่มเติม ให้แบบฝึกมากขึ้น หรือสำหรับผู้ที่ยากก็อาจจะให้แบบฝึกเสริมให้มีทักษะเพิ่มเติมขึ้นก็ได้

จากการศึกษาขั้นตอนการสอนอ่านแบบ SQ4R สรุปได้ว่า การสอนอ่านแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน คือ ขั้นอ่านสำรวจหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน (Survey) ขั้นการตั้งคำถาม (Question) ขั้นอ่านเพื่อหาคำตอบโดยละเอียด (Read) ขั้นจดข้อมูล (Record) ขั้นทบทวนเรื่องที่อ่านจากข้อมูลที่ได้จดบันทึกไว้ (Recite) และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนได้อ่าน (Reflect) ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำรูปแบบวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ตามขั้นตอนของ สุกนต์ สินธพานนท์ และคณะ มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนโดยมีขั้นตอนในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ

5. ประโยชน์ของการสอนอ่านแบบ SQ4R

นักการศึกษากล่าวเกี่ยวกับประโยชน์ของการสอนอ่านแบบ SQ4R มีรายละเอียดดังนี้

จิตรา ชัยอมฤต (2539, หน้า 25) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการสอนอ่านแบบ SQ4R สรุปได้ว่า การสอนอ่านแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่ช่วยพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นวิธีส่งเสริมให้ผู้เรียนได้วางแผน

สุกนต์ สินธพานนท์ และคณะ (2545, หน้า 290) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสอนอ่านแบบ SQ4R ทำให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านที่ดีกว่าการอ่านโดยไม่ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า จะทำให้การอ่านไม่มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าต้องการอะไรในการอ่าน อ่านแล้วจะจับจุดสำคัญหรืออ่านไปแล้วใช้จุดมุ่งหมายเหมือนกับการเหวี่ยงแห ไม่รู้ว่าจับอะไร ได้อะไรหรือไม่ แต่ถ้ามีการใช้คำถามจะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวคิดจากคำถามและพยายามหาคำตอบเมื่อผู้สอบถาม ดังนั้นการใช้คำถาม จึงเป็นแนวทางที่จะทำให้ผู้เรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้

รัตนภณท์ เลิศคำฟู (2547, หน้า 55-58) ได้แสดงความเห็นไว้ว่า การจัดการเรียนรู้รูปแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่ดี มีขั้นตอนเป็นระบบชัดเจน เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้ผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ นอกจากนั้นในแต่ละขั้นตอนยังกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดตลอดเวลา กล่าวแสดงความเห็น ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน โดยเฉพาะการตั้งคำถามนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย ทำให้อ่านอย่างมีขอบเขต ซึ่งส่งผลให้อ่านมีประสิทธิภาพที่ดีกว่าการไม่ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า และวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบ SQ4R สามารถนำไปปรับใช้กับการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระอื่นๆได้

สุนทร อุดมหาราช (2547, หน้า 48) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้รูปแบบ SQ4R เป็นกระบวนการอ่านที่มีขั้นตอนเป็นระบบช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ดี ตลอดจนการตั้งคำถามจะ

ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น เพราะการตั้งคำถามเป็นแนวทางให้ผู้อ่าน อ่านเนื้อหาที่อยู่ในขอบเขตทำให้การอ่านมีจุดมุ่งหมายและช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

จากการศึกษาประโยชน์ของการสอนอ่านแบบ SQ4R สรุปได้ว่า เป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขั้นตอนการสอนมีระบบที่ชัดเจน และช่วยฝึกทักษะการคิด เพราะแต่ละขั้นฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและมีความกระตือรือร้นในการเรียน ที่สำคัญช่วยให้ผู้เรียนอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย มีขอบเขต ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา สามารถจับใจความของเรื่องได้ ทำให้การอ่านของผู้เรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ใช้ได้ทั้งผู้เรียนที่เรียนอ่อนและเรียนดี

เอกสารเกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ

1. ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ ดังนี้

ศิริพร ลิ้มตระการ (2531, หน้า 25) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญว่า การอ่านจับใจความเป็นการจับประเด็นให้ได้ว่า ผู้เขียนต้องการเสนอข้อคิดเห็นอะไร การหาประเด็นสำคัญขึ้นอยู่กับลักษณะและความยาวของย่อหน้าและเรื่องด้วย ตามปกติย่อหน้าแต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญที่สุดอยู่หนึ่งใจความ บางครั้งใจความสำคัญจะอยู่ในประโยคใดประโยคหนึ่งหรือบางย่อหน้าเป็นพรรณนาโวหาร ผู้อ่านจะต้องสรุปใจความสำคัญด้วยตนเอง

แวมมยุรา เหมือนนิล (2541, หน้า 12) กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาเนื้อหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มว่าคืออะไร

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, หน้า 8) กล่าวถึงการอ่านจับใจความสำคัญไว้ว่า เป็นความชำนาญหรือเชี่ยวชาญในการอ่านที่ผู้อ่านสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง จะต้องมีการฝึกทำความเข้าใจกับสัญลักษณ์ที่ผู้เขียนกำหนดขึ้น ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจความหมายแล้วดึงความคิดของตนช่วยในการเลือกใจความสำคัญ

สุปราณี พัดทอง (2545, หน้า 65) ได้กล่าวว่าการอ่านจับใจความสำคัญ คือ ความคิดสำคัญอันเป็นแก่นหรือหัวใจของเรื่องที่ผู้เขียนมุ่งสื่อมาให้ผู้อ่านได้รับทราบ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงและความคิดเห็นหรืออย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 188) กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

จิตอารมณีย์ สวัสดิชิตัง (2547, หน้า 78) กล่าวว่า การจับใจความ คือ การอ่านที่มุ่งคนสาระสำคัญที่สุดของเรื่อง

จูไรร์ตัน ลักษณะศิริ (2547, หน้า 42) ได้กล่าวถึงการอ่านจับใจความสำคัญไว้ว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การจับประเด็นหลักหรือสาระสำคัญของเรื่องทีอ่านว่าผู้เขียนต้องการส่งสารหรือให้ข้อคิดเห็นอะไรเป็นสำคัญ

จากการศึกษาความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การแปลความของสัญลักษณ์ที่ปรากฏในสาร การเข้าใจข้อความหรือเรื่องราวที่สำคัญในเนื้อหา สามารถสรุป ค้นหาสาระสำคัญ บอกจุดมุ่งหมายของเรื่อง ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องทีอ่านได้ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน

2. ทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญ

การสอนอ่านจับใจความสำคัญจะมีทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญ ควรนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการเตรียมการ รายละเอียดดังต่อไปนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544, หน้า 97) ได้สรุปทฤษฎีไว้ ดังนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์(Thorndike) ซึ่งเน้นทางด้านสติปัญญา โดยกล่าวว่าผู้ที่มีสติปัญญาดีจะสามารถรับรู้และอ่านจับใจความได้ในเวลาอันรวดเร็ว ตรงกันข้ามกับผู้ที่มีสติปัญญาไม่ดี จะใช้เวลาในการอ่านเพิ่มขึ้น ดังนั้นการให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนบ่อยๆ ก็เป็นวิธีการจะช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความดีขึ้น

2. ทฤษฎีการให้สิ่งเร้าและการตอบสนอง เน้นการกระทำซ้ำๆ จนตอบสนองโดยอัตโนมัติ ดังนั้นการจัดหาเรื่องทีตรงกับความสนใจก็จะเป็นสิ่งเร้าที่ช่วยให้เกิดความต้องการทีจะอ่าน ผลทีได้คือการตอบสนองทีดี

3. ทฤษฎีของกลุ่มเกสตัลท(Gestalt) เน้นความสำคัญของการจัดเตรียม คือ กฎของการรับรู้ทีประยุกต์มาสู่การสอนอ่าน ซึ่งแยกเป็น 3 ข้อ คือ

3.1 กฎของความคล้ายกัน เป็นการจัดสิ่งทีคล้ายกันเอาไว้ด้วยกัน เช่น คำทีคล้ายกัน โครงสร้างประโยค เนื้อเรื่อง รวมทั้งสิ่งอื่นๆ ทีเกี่ยวกับการอ่าน หากจัดไว้เป็นหมวดหมู่ ก็จะช่วยให้เกิดการรับรู้ได้เร็วขึ้น

3.2 กฎของความชอบ เป็นหลักสำคัญในการสอนอ่านจับใจความ หากนักเรียนได้อ่านในสิ่งทีตนชอบก็จะช่วยทีกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านมีความหมายต่อตัวนักเรียน

3.3 กฎของการต่อเนื่อง เป็นการพิจารณาโครงสร้างของการสอนอ่านให้มีลักษณะต่อเนื่องกัน ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนาการอ่านเป็นไปโดยไม่หยุดชะงัก

จากการศึกษาทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาทีเกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญ สรุปได้ว่า เป็นแนวทางนำไปประยุกต์ใช้เป็นประโยชน์สำหรับผู้สอนเตรียมการเรียนการสอน และ

ปรับใช้ในระหว่างปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนและสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความสำคัญเพิ่มมากขึ้น และทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. ความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ

ได้มีนักการศึกษากล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ ดังนี้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 188) ได้ให้ความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาค้นคว้าความรู้และพัฒนาชีวิตซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้ว ยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาทุกระดับและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่างๆ การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพจะต้องอ่านแล้วจับใจความสำคัญได้ สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้แต่การสำรวจการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนพบว่าปัญหาที่สำคัญในการอ่านของผู้เรียนคือ อ่านแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้ ไม่สามารถสรุปประเด็นได้ไม่สามารถแยกความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นได้ ไม่สามารถแยกใจความสำคัญกับใจความรองได้ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร ทั้งยังเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการศึกษาวิชาต่างๆ ด้วยและที่สำคัญหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนด้านความเข้าใจในการอ่านไว้ในทุกช่วงชั้น

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2547, หน้า 42) การอ่านจับใจความมีความสำคัญอย่างยิ่งไม่ว่าจะเป็นการอ่านเบื้องต้น ได้แก่ การอ่านแบบคร่าวๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือข้อคิดเห็นโดยรวมของเรื่องที่อ่าน การอ่านเพื่อหาข้อมูลรายละเอียดต่างๆ และการอ่านขั้นสูง ได้แก่ การอ่านเพื่อการตีความและการอ่านเพื่อการวิพากษ์วิจารณ์ การอ่านทั้งสองระดับนี้ เบื้องต้นผู้อ่านต้องอ่านจับใจความของเรื่องให้ได้ก่อนว่าเรื่องนั้นๆ ผู้เขียนประสงค์จะเสนอสารหรือความคิดเห็นประการใด ทั้งนี้เพื่อสร้างความเข้าใจก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านเพื่อตีความและการอ่านเพื่อการวิพากษ์วิจารณ์นั้น ผู้อ่านต้องจับใจความสำคัญของเรื่องราวทุกย่อหน้าและทำความเข้าใจเนื้อเรื่องทั้งหมดให้ได้ก่อนจึงจะสามารถวิเคราะห์ ตีความ และวิพากษ์วิจารณ์เรื่องให้ละเอียดลึกซึ้งต่อไปได้

จากการศึกษาความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ สรุปได้ว่า เป็นทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นอันมาก เพราะจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนและการพัฒนาชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาซึ่งการอ่านที่มีประสิทธิภาพ คือ ต้องอ่านแล้วสามารถจับใจความสำคัญได้

4. ความรู้พื้นฐานของการอ่านจับใจความสำคัญ

การศึกษาเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของการอ่านจับใจความสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2538, หน้า 97) การอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนด้วยการอ่านอย่างสม่ำเสมอซึ่งจะทำให้ผู้อ่านอ่านได้รวดเร็วและจับใจความได้ถูกต้อง แต่ถ้าอ่านไม่สม่ำเสมอผลที่ตามมาคือผู้อ่านต้องใช้เวลาอ่านมากกว่าปกติ และจับใจความสำคัญได้ครบถ้วน อย่างไรก็ตามการอ่านจับใจความนั้นต้องพิจารณาตัวผู้อ่าน ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญเป็นประการแรกว่ามีความรู้พื้นฐานมากน้อยเพียงใด โดยมีความรู้พื้นฐานในการอ่านจับใจความดังนี้

1. องค์ประกอบความรู้พื้นฐาน มี 3 ประการ ได้แก่

1.1 ความรู้ทางภาษา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับวรรณคดี หลักภาษาและการใช้ภาษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่าน ฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การรู้จักถ้อยคำสำนวน หรือเรื่องราวจากวรรณคดีสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการอ่านวรรณกรรมในปัจจุบัน เปรียบเทียบเหตุการณ์ ตลอดจนนำภาษา สำนวน และถ้อยคำต่างๆ มาใช้ ส่วนผู้ที่มีความรู้ทางหลักภาษาและโครงสร้างหลักภาษาจะมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้โครงสร้างและหลักภาษาของชาติอื่นๆ โดยใช้หลักการเปรียบเทียบความแตกต่าง ทำให้มีความรู้ทางภาษากว้างขวางขึ้น อันจะนำไปสู่การอ่านจับใจความเรื่องที่ใช้ภาษาอื่นได้ โดยอาศัยวิธีเดียวกับการอ่านภาษาของตนเอง นั่นเอง จึงกล่าวได้ว่า ความรู้ทางด้านภาษามีส่วนช่วยพัฒนาการอ่านจับใจความได้มาก

1.2 ความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง หากผู้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องก็จะใช้เวลาน้อยลงในการอ่านจับใจความที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น การวินิจฉัยข้อมูลการอ่านขึ้นอยู่กับความรู้ในเนื้อเรื่องเดิม

1.3 ประสบการณ์ทางด้านความคิด เมื่อบุคคลเริ่มรู้จักสื่อสารก็เริ่มต้นคิดเกี่ยวกับเรื่องราว เหตุการณ์ที่ผ่านเข้ามาในสมอง ครั้นเมื่อโตขึ้นถึงวัยที่สามารถอ่านจับใจความก็สะสมความคิดที่ได้จากการอ่านเรื่องต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ระดับความคิดมีหลายระดับ เช่น การคิดระดับต้นเป็นการคิดว่า มีใคร ทำอะไร และอยู่ที่ไหน หรือ เหตุการณ์เรียงลำดับอย่างไร ความคิดระดับนี้เมื่อได้รับการฝึกฝนบ่อยครั้งก็จะพัฒนามาถึงระดับกลาง ซึ่งเป็นความคิดที่เกิดจากการอ่านจับใจความเรื่องที่มีข้อคิดเห็นต่างๆ หรือมีการแสดงเหตุผลที่เป็นข้อวิจารณ์ในเรื่องนั้น หากผู้อ่านสนใจและเห็นด้วยก็จะเก็บไว้ในสมอง ส่วนความคิดระดับสูงเป็นความคิดในชั้นวิเคราะห์เหตุการณ์ของเนื้อเรื่อง วิเคราะห์การใช้ภาษาและองค์ประกอบย่อยๆ ที่ผู้อ่านได้รับประโยชน์จากเรื่องที่อ่านจับใจความ เช่น ข้อคิด คติสอนใจ สุภาษิต คำพังเพย หรือประโยชน์อื่นๆ ที่ผู้อ่านจะได้จากการคิดของตน

2. ความรู้พื้นฐานกับผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ ความรู้พื้นฐานของผู้อ่านมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ หากผู้อ่านมีความรู้พื้นฐานมากก็จะช่วยให้การอ่านจับใจความถูกต้องและรวดเร็ว ตรงกันข้ามกับผู้ที่มีความรู้พื้นฐานน้อยซึ่งจะใช้เวลาในการอ่านจับใจความมากเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ส่วนผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความนั้น หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญนั้นจะต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการอ่านตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 เป็นผู้ที่นำความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อ่านจับใจความ โดยรู้จักคำใหม่และเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้องและสามารถบอกสถานการณ์ที่สำคัญรวมทั้งแนวคิดที่ได้จากการอ่านจับใจความในเรื่องประเภทต่างๆ ได้ด้วย

ขั้นที่ 2 เป็นผู้นำความรู้ความเข้าใจจากการอ่านจับใจความ “สาร” หรือเนื้อหาที่ได้อ่านไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 3 เป็นผู้ที่มีวิธีความคิดตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยสามารถนำมาใช้ในการคิดแก้ปัญหาจากการอ่านจับใจความ กระบวนการคิดแบบวิทยาศาสตร์ประกอบด้วย ปัญหาและวิธีการวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดสมมติฐาน การรวบรวมข้อมูล การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ข้อมูลรวบรวมและการสรุป นอกจากนี้จะใช้วิธีการติดตามแนวทางดังกล่าวในขั้นนี้ยังรวมไปถึงการคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการในทางที่ดี และยังเป็นผู้ที่มีความคิดวิจารณ์ญาณในเรื่องที่อ่านจับใจความได้ด้วย

ขั้นที่ 4 เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านจับใจความและสนใจการอ่านอยู่เสมอ

ขั้นที่ 5 เป็นผู้ปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ โดยใช้ผลจากการอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือในการพัฒนาอารมณ์ของตนให้มีความมั่นคงทำให้มีสุขภาพจิตที่ดี

จากการศึกษาความรู้พื้นฐานของการอ่านจับใจความสำคัญ สรุปได้ว่า การอ่านตามลำดับขั้นใช้เป็นแนวทางในการตัดสินผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความของผู้อ่านที่จะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์นั้นต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ที่สะสมไว้เดิมของผู้อ่านจึงจะช่วยให้การอ่านจับใจความของเรื่องได้ดี หากมีความรู้พื้นฐานน้อยก็จะบรรลุตามเป้าหมายได้ยาก ก็หมายความว่าผู้อ่านมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความน้อย ดังนั้น ความรู้พื้นฐานจึงมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความเป็นอย่างมาก

5. หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

หลักการอ่านจับใจความเป็นสิ่งที่คุณผู้อ่านควรคำนึงถึง เพื่อไปใช้เป็นแนวทางการฝึกปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้การอ่านจับใจความประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น มีนักการศึกษาให้รายละเอียด ดังนี้

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2533, หน้า 109) กล่าวว่า ให้สังเกตในการหาประโยคใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าไว้ ดังนี้

1. ประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า เป็นจุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องมากที่สุด เพราะผู้เขียนมักบอกประเด็นสำคัญไว้ก่อนแล้วจึงขยายรายละเอียดให้ชัดเจนขึ้น
2. ประโยคตอนท้ายย่อหน้า เป็นจุดที่พบใจความสำคัญมากกรองลงมาจากประโยคตอนต้นย่อหน้า ผู้เขียนจะบอกรายละเอียดก่อนแล้วสรุปด้วยประโยคที่เก็บประเด็นสำคัญไว้ภายหลัง
3. ประโยคตอนกลางย่อหน้า เป็นจุดที่ค้นหาใจความสำคัญได้ยากขึ้น เพราะนักเรียนต้องพิจารณาเปรียบเทียบให้ได้ว่า สารสำคัญที่สุดอยู่ที่ประโยคใด

สนิท ตั้งทวี (2538, หน้า 309-310) กล่าวว่า หลักของการอ่านจับใจความ ให้ข้อสังเกตในการหาประโยคใจความสำคัญว่า นอกจากพบประโยคใจความสำคัญในตอนต้น ตอนท้ายและตอนกลางย่อหน้าแล้วยังสามารถพบใจความสำคัญได้ทั้งในตอนต้นและตอนท้ายของย่อหน้า อีกทั้งควรอ่านเรื่องอย่างคร่าวๆ พอเข้าใจ และให้อ่านอย่างละเอียดอีกครั้ง เมื่ออ่านแล้วถามตัวเองว่า เรื่องนี้มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม และรวบรวมคำตอบทั้งหมด มาเรียบเรียงให้สละสลวยและเหมาะสมตามลำดับความสำคัญของเนื้อหา

แววมยุรา เหมือนนิล (2541, หน้า 25-26) กล่าวถึงหลักของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรเริ่มต้นจากการอ่านจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าให้ได้ถูกต้องก่อน เพราะข้อความตอนหนึ่งหรือย่อหน้าหนึ่ง แม้มีใจความหลายอย่างแต่จะมีใจความสำคัญที่สุดในย่อหน้าเพียงใจความเดียว ถ้าเรื่องหนึ่งมีหลายย่อหน้าย่อมแสดงว่ามีใจความสำคัญหลายประเด็น เมื่อนำประเด็นสำคัญในแต่ละย่อหน้ามาพิจารณาร่วมกันแล้วจะทำให้สามารถจับแก่นเรื่องหรือแนวคิดสำคัญที่สุดของเรื่องทั้งหมดได้ง่ายขึ้น ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าหมายถึง ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่นๆ ในย่อหน้านั้นไว้ทั้งหมด ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าส่วนมากมักอยู่ในประโยคหนึ่งของย่อหน้า

เสนีย์ วิลาวรรณ (2548, หน้า 135) การอ่านจับใจความที่ถูกต้องมีหลักในการอ่านจับใจความ คือ อ่านเรื่องอย่างละเอียดจับเรื่องให้ได้ว่าเป็นเรื่องของอะไร พิจารณาว่าแต่ละย่อหน้ามีประโยคใจความสำคัญหรือไม่ ประโยคใจความสำคัญอาจปรากฏอยู่ตอนต้น ตอนกลาง หรือตอนท้ายของย่อหน้า บางย่อหน้าต้องสรุปใจความสำคัญเอาเอง และสรุปใจความสำคัญของเรื่องด้วยการเรียบเรียงความคิดจากประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า

จากการศึกษาหลักการอ่านจับใจความสำคัญ สรุปได้ว่า การอ่านแต่ละครั้งควรตั้ง จุดมุ่งหมาย ทดสอบความเข้าใจด้วยการตอบคำถามสั้นๆ เกี่ยวกับประเด็นของเรื่องและใจความสำคัญและเรียบเรียงใจความสำคัญด้วยภาษาของตนเอง ประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า ประโยคตอนท้ายย่อหน้า ประโยคตอนกลางย่อหน้า รวบรวมคำตอบทั้งหมด มาเรียบเรียงให้ สละสลวยและเหมาะสมตามลำดับความสำคัญของเนื้อหา ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่นๆ ในย่อหน้านั้นไว้ทั้งหมด ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าส่วนมากมักอยู่ในประโยคหนึ่งของย่อหน้า หรือ บางย่อหน้าต้องสรุปใจความสำคัญเอาเอง และสรุปใจความสำคัญของเรื่องด้วยการเรียบเรียงความคิดจากประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า

6. องค์ประกอบของการอ่านจับใจความสำคัญ

มีนักการศึกษากล่าวเกี่ยวกับองค์ประกอบของการอ่านจับใจความสำคัญ ดังนี้

สุภัสสร วัชรคุปต์ (2543, หน้า 29) กล่าวว่า องค์ประกอบของการอ่านจับใจความสำคัญ ประกอบด้วย 3 ประการ ดังนี้

1. ความรู้ด้านภาษา เช่น รู้จักถ้อยคำสำนวนหรือเรื่องราวที่อ่าน รู้หลักภาษาและการใช้ ภาษา ตลอดจนนำภาษา สำนวนและถ้อยคำต่างๆ มาใช้ทำให้มีความรู้กว้างขวางขึ้น ทำให้มีส่วนช่วยในการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญได้มากขึ้น

2. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง หากผู้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านก็จะใช้เวลาน้อยลง ในการอ่าน เพราะจะมีส่วนช่วยให้เกิดความเข้าใจและจับใจความสำคัญได้อย่างรวดเร็ว

3. ประสบการณ์ทางด้านความคิด ผู้อ่านที่มีประสบการณ์ในการอ่านมากก็จะสะสม ความคิดที่ได้รับจากการอ่าน สามารถให้ข้อคิดเห็นหรือเหตุผลที่เป็นข้อวิเคราะห์เนื้อเรื่องและ สามารถจับใจความสำคัญได้

จากการศึกษาองค์ประกอบของการอ่านจับใจความสำคัญ สรุปได้ว่า มีองค์ประกอบ ได้แก่ ความรู้ด้านภาษา ความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง และประสบการณ์ทางด้านความคิด จึงจะทำให้ การอ่านจับใจความมีประสิทธิภาพสูง

7. ประโยชน์ของการอ่านจับใจความสำคัญ

นักการศึกษาให้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านจับใจความสำคัญ มีรายละเอียด ดังนี้

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2539, หน้า 23) ได้กล่าวถึงประโยชน์การ อ่านจับใจความสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่ทำให้เป็นคนที่น่าสนใจเพราะอ่านมาก ทำให้มีความคิดลึกซึ้งและกว้างขวาง ดังนั้นการอ่านจับใจความเป็นทักษะที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง ในการเรียนและในชีวิตประจำวัน

จิราภรณ์ บุญณรงค์ (2554, หน้า 29) ได้สรุปว่า ประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านจับใจความ นั้นครอบคลุมการดำเนินชีวิตประจำวันของทุกคน ตั้งแต่การอ่านเพื่อความบันเทิงจนกระทั่ง ถึง การอ่านเพื่อการศึกษาหาความรู้ในสรรพวิทยาการต่าง ๆ ซึ่งต้องอาศัยการอ่านเพื่อจับใจความ ทั้งสิ้นบุคคลที่มีความสามารถในการอ่านจับใจความจึงเป็นบุคคลที่รับรู้ข่าวสาร เรื่องราวได้รวดเร็ว และเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีกว่าคนอื่น

จากการศึกษาประโยชน์ของการอ่านจับใจความสำคัญ สรุปได้ว่า ทำให้นักเรียนมีความรู้ ความคิดลึกซึ้งและกว้างขวาง สามารถตัดสินใจคุณค่าและบอกประโยชน์ของเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งมี ประโยชน์อย่างยิ่งในการเรียนและในชีวิตประจำวัน

8. ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2540, หน้า 89) ได้เสนอทรรศนะเกี่ยวกับทักษะพิเศษที่ควรฝึกใน การอ่านจับใจความสำคัญสรุปได้ดังนี้ว่า การรู้จักคำศัพท์ต่างๆ เป็นประสบการณ์ทางภาษาที่ สามารถที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญให้สูงขึ้นและการสอนอ่านจับใจความ สำคัญในชั้นเริ่มต้นจึงมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือให้ผู้อ่านมีพัฒนาการด้านคำศัพท์ให้มากที่สุดเพื่อ เป็นพื้นฐานในการอ่านเรื่องที่ยากขึ้นและเร็วขึ้น ดังนั้นเมื่อนักเรียนอ่านเรื่องจบครูจึงถามว่า นักเรียนรู้จักคำอะไรบ้างคำนั้นมีความหมายว่าอะไรและเป็นคำประเภทใด นอกจากนักเรียนจะ เรียนรู้คำใหม่เพิ่มขึ้นแล้ว ทักษะพิเศษที่ครูควรฝึกเพิ่มให้นักเรียนมีดังต่อไปนี้

1. การค้นหาใจความสำคัญที่มีอยู่ในข้อความแต่ละตอนของเรื่องที่อ่านครูอาจแนะนำด้วย การตั้งคำถาม แล้วให้นักเรียนช่วยกันคิดหาคำตอบ

2. การค้นหาส่วนปลีกย่อยที่ให้ความรู้ นอกเหนือจากใจความสำคัญในแต่ละตอน รายละเอียดส่วนปลีกย่อยเป็นส่วนเสริมที่ช่วยให้นักเรียนสามารถมองเห็นใจความสำคัญได้ชัดเจน ยิ่งขึ้น

3. การสังเกตการณ์ที่สำคัญ โดยพิจารณา เวลา เหตุการณ์ ความจริงตลอดจน ความคิดอื่นๆ โดยเฉพาะคำสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนรู้ว่าเหตุการณ์ใดมาก่อนหรือมาหลัง เช่น วันที่ เดือน พ.ศ. และตัวเลขที่ใช้ นอกจากนั้นควรสังเกตคำ หรือกลุ่มคำ เช่น “ประกาศแรก...” “ประกาศสุดท้าย...” เหล่านี้เป็นต้น

4. การให้รู้จักทำนายผล ครูเป็นผู้สมมติเหตุการณ์ว่า ถ้าเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นแล้วผลจะ ออกมาเป็นอย่างไร ครูอาศัยตอนจบของเรื่องเป็นแนวทางในการตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนช่วยกัน สรุปผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อไป

5. การค้นหาถ้อยคำหรือประโยคที่ให้ความรู้ลึกประทับใจ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้แน่ใจว่านักเรียน เข้าใจตนเกิดเป็นความจำโดยสมองจะบันทึกเก็บไว้ ครูให้นักเรียนหาถ้อยคำหรือประโยคที่

ก่อให้เกิดความรู้สึก เช่น “ชาวเหมือนนุ่น” “เปรี้ยวเหมือนมะนาว” กลุ่มคำเหล่านี้จะก่อให้เกิดความประทับใจ เท่ากับเป็นการจัดเตรียมประสบการณ์การอ่านให้กับนักเรียน

6. การเกิดอารมณ์ร่วมกับผู้เขียน ขึ้นอยู่กับการใช้ถ้อยคำของผู้เขียน ครูจึงควรให้นักเรียนรู้จักสังเกตข้อความแต่ละตอนว่ามีส่วนใดบ้างที่สร้างอารมณ์ขึ้นแล้วช่วยกันอภิปราย นอกจากนั้น การฟังดนตรี รูปภาพและการท่องเที่ยวก็ช่วยสร้างอารมณ์และความรู้สึกได้เช่นกันทั้งยังเป็นการสร้างจินตนาการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนด้วย

7. การติดตามทิศทางการดำเนินเรื่อง การให้นักเรียนอ่านเรื่องที่ตนสนใจก็เป็นทางหนึ่งที่สะดวกสำหรับการติดตามเรื่องราว ในการสอนอ่านของครูจึงควรให้นักเรียนดูชื่อเรื่อง แนะนำตอนที่ต้นต้นของเรื่องก็จะเป็นทางหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนสนใจและอยากที่จะอ่านต่อไป

8. การหาข้อความตามการใช้ประโยชน์ ซึ่งเป็นเทคนิคการใช้ห้องสมุดเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้บัตรรายการ อ่านสารบัญ กราฟ แผนภูมิ รวมทั้งการอ่านในวิชาต่างๆ

9. การให้รู้จักสรุปเรื่องที่อ่าน นักเรียนอ่านหนังสือโดยสามารถเข้าใจและติดตามการดำเนินเรื่องได้ ควรรู้จักวิธีสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการตั้งคำถามดังนี้ ผู้เขียนได้เสนอเหตุการณ์สำคัญอะไรที่ควรสรุปจากเรื่องนี้ นักเรียนเห็นด้วยกับข้อสรุปของผู้เขียนหรือไม่ลองตรวจดูเนื้อเรื่องอีกครั้งหนึ่ง อะไรคือประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนนำมาสรุป ฯลฯ

10. การวิเคราะห์โครงสร้างระหว่างการอ่านนักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับสูงขึ้นไปจะมีความพร้อมในการวิเคราะห์โครงสร้างของสาร

11. การศึกษารูปแบบของหนังสือหรือเรื่องที่อ่าน เมื่อนักเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น ครูควรแนะนำให้รู้จักรูปแบบของการเขียน การกำหนดหัวข้อ การให้คำจำกัดความ การเสนอความคิด ภาพ บทสรุป

12. การประเมินเนื้อเรื่องเมื่อนักเรียนมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้นครูควรแนะนำให้รู้จักประเมินเนื้อเรื่อง เช่น การเสนอเนื้อหาและความคิดของผู้เขียนให้รู้จักตัดสินผลที่ได้จากการอ่าน โดยเปรียบเทียบกับประสบการณ์ที่เคยอ่านเรื่องต่างๆ ที่ผ่านมาแล้วหรืออาจใช้เหตุการณ์ของตนเองเปรียบเทียบกับตัวละครในเรื่อง

13. การสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวให้ผูกพันกับเรื่องที่อ่าน โดยให้นักเรียนติดตามอ่านเรื่องจากหนังสือ วารสารต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การเรียนรู้เกี่ยวกับการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ การเลี้ยงสัตว์ วิธีเลี้ยงน้อง วิธีทำอาหารง่ายๆ การดูแลทำความสะอาดบ้าน การอ่านเรื่องราวต่างๆ แล้วนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันจึงเป็นการสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นระหว่างเรื่องกับการนำไปใช้

14. การรู้จักเปรียบเทียบความรู้ที่ได้รับจากการอ่านเรื่องเดียวกัน แต่มาจากหนังสือหลายเล่ม นักเรียนจะพบว่าทำไมนิทานเรื่องเดียวกันและมาจากแหล่งเดียวกันจึงมีเนื้อเรื่องที่ไม่เหมือนกัน ข้อแตกต่างเหล่านี้จะได้จากการเปรียบเทียบ ซึ่งนักเรียนต้องอ่านหนังสือหลายๆ เล่มในเรื่องเดียวกัน จึงจะสามารถมองเห็นความแตกต่าง ทักษะนี้จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการในการอ่านและการคิดมากขึ้น

15. การค้นคว้าหาแหล่งที่อ้างอิงของผู้เขียน ข้อเท็จจริงจะเชื่อถือได้ต้องมีเอกสารอ้างอิง ครูควรแนะนำให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าแหล่งอ้างอิงที่ผู้เขียนนำข้อเท็จจริงมาเสนอ

16. การหาแนวทางหรือจุดมุ่งหมายของผู้เขียน โดยครูควรตั้งคำถามให้นักเรียนรู้จักคิด เช่น ทำไมผู้เขียนจึงเขียนเรื่องเช่นนั้น อะไรที่ผู้เขียนพยายามจะบอกให้นักเรียนเข้าใจ อะไรคือจุดสำคัญที่ให้คุณค่าแก่นักเรียน ฯลฯ

17. การพิจารณาข้อความในส่วนที่อาจแทรกการโฆษณา การโฆษณามีอยู่ทั่วไป นักเรียนจะพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน เช่น ข้อความโฆษณาจากโทรทัศน์วิทยุหรือตามป้ายประกาศ ดังนั้นทักษะการอ่านจะช่วยให้พิจารณาได้ว่าควรเชื่อหรือไม่ นักเรียนจะรู้จักตัดสินใจโดยใช้ความคิดของตน ครูควรแนะนำให้นักเรียนพิจารณาในเรื่องต่อไปนี้ จุดมุ่งหมายของผู้เขียนว่าต้องการเสนอแนวคิดอะไร พื้นฐานความรู้และความคุ้นเคยของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องนั้น แหล่งที่ใช้อ้างอิงเพื่อรวบรวมข้อมูลมีลักษณะน่าเชื่อถือหรือไม่ การยอมรับหรือปฏิเสธขึ้นอยู่กับเหตุผลในสามประเด็นแรกและนักเรียนเป็นผู้ตัดสินใจเอง

จากคำกล่าวข้างต้นเกี่ยวกับทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สรุปได้ว่า ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง ความสามารถทางการอ่านเรื่องราวของบทเรียนแล้วเข้าใจความหมายจากเรื่องที่อ่านสามารถตอบคำถาม เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง สรุปใจความสำคัญสรุปข้อคิดของเรื่อง

เอกสารเกี่ยวข้องกับควมพึงพอใจ

สาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับควมพึงพอใจมีดังนี้

1. ความหมายของควมพึงพอใจ

ความหมายของควมพึงพอใจ จากนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของควมพึงพอใจ ไว้ดังนี้

เพียงใจ กาญจนะวีระ (2538, หน้า 15) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการปฏิบัติงาน ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีต่อการทำงาน จะมีผลทำให้เกิดความสุขต่อการทำงานและก่อให้งานสำเร็จมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าหากบุคคลมี

ความรู้สึกที่ไม่ดีต่อการทำงานจะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน งานที่เกิดขึ้นก็จะไม่บรรลุผลเท่าที่ควร และอาจไม่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามความพึงพอใจของบุคคลไม่คงที่แน่นอน อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาและสภาพแวดล้อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่จะเป็นเครื่องจูงงานนั้นๆ นอกจากนั้นความพึงพอใจขึ้นอยู่กับประโยชน์ที่บุคลากรควรได้รับ โดยมีวิธีการให้ผลประโยชน์แก่บุคลากรเพื่อจูงใจให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มี 8 ประการ คือ

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ
2. โอกาสของบุคลากรที่ไม่เกี่ยวกับวัตถุ
3. สภาพทางกายภาพอันเป็นที่พึงปรารถนา
4. ประโยชน์ทางอุดมคติ
5. ความดึงดูดทางสังคม
6. การบริการสภาพของการทำงานให้ตรงกับวิธีการที่บุคลากรทำเป็นนิสัยและตรงตาม

ทัศนคติของบุคลากร

7. โอกาสที่มีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง
8. สภาพการทำงานการอยู่ร่วมกันของคนในองค์กร

ทรงสมร คชเลิศ (2543, หน้า 12) ได้สรุปว่า ความพึงพอใจ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึกและทัศนคติของบุคคลอันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและแรงจูงใจซึ่งปรากฏออกมาทางพฤติกรรมและเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำกิจกรรมต่างๆ ของบุคคล

วาสนา จันทร์อุไร (2546, หน้า 15) กล่าวว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกหรือทัศนคติที่ดีที่เกิดจากการสัมผัส การรับรู้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ ยอมรับเป็นไปตามที่คาดหวังที่ทำให้เกิดความสามารถในการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

ประภาส เกตุแก้ว (2546, หน้า 12) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ จากการรับการตอบสนองของความต้องการซึ่งแสดงออกมาทางพฤติกรรม

พัลลภ คงนุรัตน์ (2547, หน้า 34) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก นึกคิด ความเชื่อที่มีแนวโน้มที่แสดงออกของพฤติกรรม ต่อการปฏิบัติกิจกรรมที่ทำให้เกิดความเจริญงอกงามในทุกด้านของแต่ละบุคคลอาจเป็นทางด้านบวกหรือทางด้านลบของพฤติกรรมนั้นๆ

สถาพร ตี๋ยิ่ง (2548, หน้า 9) กล่าวว่า พึงพอใจต่อการเรียนการสอน หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย หรือความโน้มเอียงของความรู้สึกของนักศึกษาครูที่รู้สึก

ชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือด้านการเตรียมการสอนด้านการดำเนินการสอนด้านการอำนวยความสะดวกและด้านการประเมินผล โดยใช้แบบวัดที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนระดับมากที่สุดจนถึงความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนระดับน้อยที่สุด

วิลเลียม รัตทอน (2548, หน้า 34) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบพอใจ ประทับใจ จากการได้รับการตอบสนองตามความต้องการและมีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จ ซึ่งจะแสดงออกมาพฤติกรรม โดยสังเกตได้จากสายตา คำพูด และการแสดงออกทางพฤติกรรม

จากการศึกษาความหมายของความพึงพอใจ สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือทัศนคติที่ดีมีต่อสิ่งที่ทำอยู่หรือระดับความพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนทางด้านบวกหรือลบ โดยใช้แบบวัดที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ

2. แนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

มีการศึกษาในด้านความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลระหว่างสภาพทางจิตใจกับผลการเรียนที่น่าสนใจจุดหนึ่งคือ การสร้างความพึงพอใจในการเรียนตั้งแต่เริ่มต้นให้แก่เด็กทุกคน ซึ่งเรื่องนี้มีนักการศึกษากล่าวถึงแนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ มีดังนี้

ไวท์เฮด (Whitehead, 1967, อ้างอิงใน พัลลภ คงนุรัตน์, 2547, หน้า 34-37) กล่าวถึงการสร้างความพอใจ ว่ามี 3 ขั้นตอน คือ จุดยืน จุดแย้ง และจุดปรับ ซึ่ง Whitehead เรียกชื่อใหม่เพื่อใช้ในการศึกษาว่า การสร้างความพอใจ การทำความกระจ่างและการนำไปใช้ในการเรียนรู้ใด ควรเป็นไปตาม 3 จังหวะ คือ

1. การสร้างความพอใจ นักเรียนรับสิ่งใหม่ๆ มีความตื่นเต้น พอใจในการได้พบและเก็บสิ่งใหม่
2. การทำความกระจ่าง มีการจัดระเบียบ ให้คำจำกัดความ มีการกำหนดขอบเขตที่ชัดเจน
3. การนำไปใช้ในการเรียนรู้ใด นำสิ่งใหม่ที่เข้ามาไปจัดสิ่งใหม่ที่จะได้พบต่อไปเกิดความตื่นเต้นที่จะเอาไปจัดสิ่งใหม่ๆ ที่เข้ามา

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ มาสโลว์ (Maslow, 1970, อ้างอิงใน วิลเลียม รัตทอน, 2548, หน้า 34-35) เป็นทฤษฎีหนึ่งที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง โดยตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ ดังนี้

1. ลักษณะความต้องการของมนุษย์ ได้แก่

1.1 ความต้องการของมนุษย์เป็นไปตามลำดับชั้นความสำคัญ โดยเริ่มระดับความต้องการขั้นสูงสุด

1.2 มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ เมื่อความต้องการอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะมีความต้องการสิ่งใหม่เข้ามาแทนที่

1.3 เมื่อความต้องการในระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่สนใจให้เกิดพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น แต่จะมีความต้องการในระดับสูงเข้ามาแทน และเป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรม

1.4 ความต้องการที่เกิดขึ้น อาศัยซึ่งกันและกัน มีลักษณะควบคู่ คือ เมื่อความต้องการอย่างหนึ่งยังไม่หมดสิ้นไป ก็มีความต้องการอีกอย่างหนึ่งเกิดขึ้นมา

2. ลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์มี 5 ระดับ ได้แก่

2.1 ความต้องการพื้นฐานทางด้านร่างกาย เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัยและความต้องการทางเพศ ความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนก็ต่อเมื่อความต้องการทั้งหมดของคนยังไม่ได้รับการตอบสนอง

2.2 ความต้องการความมั่นคง ปลอดภัย เป็นความรู้สึกที่ต้องการความมั่นคงปลอดภัยในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งรวมถึงความก้าวหน้าและความอบอุ่นใจ

2.3 ความต้องการทางสังคม ได้แก่ ความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อน

2.4 ความต้องการที่จะได้รับความยกย่องหรือมีชื่อเสียง เป็นความต้องการระดับสูง ได้แก่ ความต้องการอยากเด่นในสังคม ความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อน

2.5 ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิตเป็นความต้องการระดับสูงของมนุษย์ ส่วนมากเป็นการนึกอยากจะเป็นอยากจะได้ตามความคิดของตัวเองแต่ไม่สามารถแสวงหาได้

ทฤษฎีสัมพันธ์เชื่อมโยงของ ธอร์นไดค์ (Thorndike, อ้างอิงใน สุวิมล คงเสมอ, 2556, หน้า 41) ได้สรุปกฎเบื้องต้นในการเรียนรู้ไว้ 3 ข้อ

1. กฎแห่งความพร้อม ความพร้อม คือ ลักษณะที่เป็นโน้มน้าที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมในลักษณะต่างๆ ความพร้อมนั้นประกอบด้วยความพร้อมที่เกิดจากวุฒิภาวะ เช่น ความเจริญงอกงามทางด้านร่างกาย เป็นต้น และความพร้อมอีกลักษณะหนึ่งนั้นคือ ความพร้อมที่จะเกิดจากการฝึกหัด เช่น มีความสนใจและอยากทำงานบางอย่าง เพราะเคยประสบกับความสำเร็จมาก่อนหรือมีความพร้อมที่จะเรียนหนังสือ เป็นต้น กฎแห่งความพร้อมมีลักษณะที่สำคัญ คือ

1.1 เมื่อผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนและมีการลงมือเรียนแล้วจะทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจและมักจะไม่เปลี่ยนการกระทำนั้น

1.2 เมื่อผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียน แต่ไม่มีโอกาสได้เรียนย่อมทำให้เกิดความไม่พึงพอใจได้

1.3 เมื่อผู้เรียนมีความไม่พร้อมที่จะเรียน แต่ถูกบังคับให้เรียนย่อมก่อให้เกิดความไม่พอใจได้เช่นกัน

2. กฎแห่งผล ประกอบด้วย

2.1 ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดี ถ้าผลการเรียนทำให้ผู้เรียนมีความพอใจ เพราะผู้เรียนมีการตอบสนองต่อสิ่งที่ตนมีความพึงพอใจ

2.2 ผู้เรียนจะเลวลง ถ้าผลการเรียนนั้นทำให้ผู้เรียนไม่พอใจ เพราะผู้เรียนมักจะไม่ยอมเรียนรู้ในสิ่งที่ตนไม่พอใจหรือผู้เรียนจะพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งที่ทำให้เกิดความไม่พอใจ

2.3 เมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความพอใจหรือกล่าวได้อีกลักษณะหนึ่งว่าได้รับรางวัล จะทำให้ผู้เรียนอยู่ในสภาพพอใจจะไม่มีอาการหลีกเลี่ยง แต่เมื่อต้องเผชิญกับสภาพการณ์ที่ทำให้ตนไม่พอใจหรือได้รับการลงโทษ มีความรำคาญใจ จะทำให้ผู้เรียนไม่ปรารถนาที่จะคงสภาพนั้นไว้ อาจพยายามกระทำให้สภาพดังกล่าวสิ้นสุดโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

จากการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ สรุปได้ว่า ความต้องการและความอยากได้เป็นพื้นฐานของมนุษย์ แต่ละบุคคลจะอยากได้มากหรือน้อยนั้นมีความแตกต่างกัน เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองก็จะเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นการนำแนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจใช้ส่งเสริมในการเรียนรู้บรรลุผลสำเร็จตามที่คาดหวังไว้

3. การประเมินความพึงพอใจ

สมบูรณ์ ตันยะ (2545, หน้า 123) กล่าวว่า การประเมินความพึงพอใจ ได้แยกตามแนวทางการประเมินได้สองแนวคิดตามความคิดเห็นของ ซาลี ซนัคค์ คริสเทน กล่าวคือ

1. จากสภาพทั้งหมดของแต่ละบุคคล เช่น ที่ห้องเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามแนวทางนี้จะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และต้องออกแบบการที่จะวัดและเปรียบเทียบอย่างละเอียดรอบครอบ

2. โดยแยกเป็นองค์ประกอบ เช่น องค์ประกอบที่เกี่ยวกับการเรียน สร้างชิ้นงานแบบสอบถามความพึงพอใจ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งกำหนดค่าเป็น 5 ระดับตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) โดยพิจารณาเนื้อหา 3 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านปัจจัยนำเข้า เป็นการวัดในเรื่องบัตรคำสั่งมีข้อเสนอแนะชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย บัตรกิจกรรมมีจำนวนเหมาะกับนักเรียน มีคำชี้แจงชัดเจน มีความยากง่ายเหมาะสมช่วยให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ส่วนประกอบ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ วิเคราะห์หลักการได้อย่างเหมาะสม บัตรบันทึกกิจกรรม มีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียนและอ่านเข้าใจได้ง่าย บัตรคำถามมีข้อเสนอแนะที่ชัดเจนอ่านเข้าใจง่ายมีความยากง่ายเหมาะสม บัตรเฉลยกิจกรรมมีความถูกต้องเหมาะสมและชัดเจน ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีเนื้อหาและขนาดตัวอักษรที่เหมาะสม เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมแต่ละชุดกิจกรรมมีความเหมาะสม วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้มีความเหมาะสม

2.2 ด้านกระบวนการ เป็นการวัดในเรื่องกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ กิจกรรมการเรียนรู้มีคำถามหลักที่สามารถเชื่อมโยงเรื่องราวต่างๆ และกิจกรรมได้ดี กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมตามประสบการณ์ชีวิตของตนได้ดีขึ้น กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ส่วนประกอบ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ วิเคราะห์หลักการได้ดีขึ้น กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเรียนรู้สิ่งใกล้ตัว สู่สิ่งไกลตัวได้ดีขึ้น กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมายสามารถจำได้อย่างถาวร

2.3 ด้านผลผลิต เป็นการวัดในเรื่องชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน ชุดกิจกรรมทำให้นักเรียนสนใจเรียนและมีความพึงพอใจต่อการเรียนเพิ่มขึ้น ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจมากขึ้น ชุดกิจกรรมช่วยให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ส่วนประกอบ วิเคราะห์หลักการการเรียนรู้ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนเพิ่มขึ้นได้

จากการศึกษาการประเมินความพึงพอใจ สรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ประเมินโดยแยกองค์ประกอบมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งกำหนดค่าเป็น 5 ระดับ โดยพิจารณาเนื้อหา 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบประเมินความพึงพอใจที่มีลักษณะการประเมินแบบเป็นมาตราส่วนประมาณค่าซึ่งกำหนดค่าเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้การสอนอ่านแบบ SQ4R

พรนิภา บรรจงมณี (2548) ได้ศึกษาการใช้เทคนิค SQ4R เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษและการคิดไตร่ตรองของผู้เรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและศึกษาความสามารถในการคิดไตร่ตรองของผู้เรียนก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษทำการทดสอบก่อนและหลัง ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R มีคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดสอบสูงกว่าก่อนการทดลองและผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R มีความสามารถในการคิดไตร่ตรองอยู่ในระดับดี

บุญไทย พลค้อ (2553) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นเทคนิคผังกราฟิกต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียน 2) ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโนนธาตุนา อ้ายใหญ่วิทยา อำเภอภูผาจำบัง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นเทคนิคผังกราฟิก ต่อการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ และแบบสอบถามต่อความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นทักษะผังกราฟิก ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นผังกราฟิก ไม่น้อยกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 และนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 2) มีความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นทักษะผังกราฟิกอยู่ในระดับมากที่สุด

พรประภา อันดอนกลอย (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์คือ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 75/75 2) เพื่อทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วย

การเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิธีดำเนินการวิจัยใช้กระบวนการของการวิจัยและพัฒนา 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างสร้างและหาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 6 กิจกรรม คือ การอ่านจับใจความนิทานชาดก,ข่าว,บทความ,เรื่องสั้น, เรื่องเล่าประสบการณ์และบทร้อยกรอง ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมจากนั้นนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 75/75 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และแบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงมาตรฐานและวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพโดยใช้สูตร E_1/E_2

ขั้นตอนที่ 2 ทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดย 1)เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ 2)เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนวัดเขาพระยาสังฆาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 จำนวน 14 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง แบบแผนการวิจัย คือ One Group Pretest-Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความและแบบประเมินความสามารถในการอ่านจับใจความ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ The Wilcoxon Matched Pairs Signed – Ranks Test และค่าร้อยละ

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สังเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยการแยกวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1)กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีกระบวนการสำคัญ 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นอ่านสำรวจหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน(Survey) ขั้นที่ 2 ขั้นการตั้งคำถาม(Question) ขั้นที่ 3 ขั้นอ่านเพื่อหาคำตอบโดยละเอียด(Read) ขั้นที่ 4 ขั้นจดข้อมูล(Record) ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปใจความสำคัญของเรื่อง(Recite) ขั้นที่ 6 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน(Reflect) ผู้เชี่ยวชาญประเมินว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.17 และเมื่อนำไปทดลองประสิทธิภาพเท่ากับ 82.77/81.11

2)ความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3)ความสามารถในการอ่านแต่ละครั้งที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงขึ้น 4)นักเรียนมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใน 3 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ด้านการสอนและด้านครูผู้สอนและด้านครูผู้สอน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อกิจกรรมทั้งสามด้าน

กานตริตา แก้วกาม (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับ วิธีสอนแบบปกติ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนปกติ 2)เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R 3)ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยวิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนถาวรานุกุล 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 40 คน โดย ม.1/5 เป็นกลุ่มทดลองเรียนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R และม.1/6 เป็นกลุ่มควบคุมเรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยวิธีสอนแบบ SQ4R แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยวิธีสอนแบบปกติ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่แบบเป็นอิสระต่อกัน การทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2)ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่การจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3)ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

สุมาลี คำภาบุตร (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการสอนอ่านแบบ SQ4R เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H ต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและการคิดวิเคราะห์ในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและ

เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและการคิดวิเคราะห์ในวิชาภาษาไทย ที่ได้รับการสอนแบบ SQ4R เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดี่ยวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนบ้านหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 44 คน ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้การสอนอ่านแบบ SQ4R เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ และแบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที่แบบไม่อิสระ ผลการวิจัยพบว่า 1)นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบ SQ4R เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนเท่ากับ 14.80 คิดเป็นร้อยละ 49.32 และหลังเรียนเท่ากับ 24.27 คิดเป็นร้อยละ 80.91 ซึ่งไม่น้อยกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 และนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2)นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบ SQ4R เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนเท่ากับ 13.23 คิดเป็นร้อยละ 44.09 และหลังเรียนเท่ากับ 23.80 คิดเป็นร้อยละ 79.32 ซึ่งไม่น้อยกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 และนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

พิบูลย์ ตัญญบุตร (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี วิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์ 1)เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2)เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดทับกระดาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ที่เรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 23 คน ซึ่งมาได้โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยใช้โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1)แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เรื่องการอ่านจับใจความร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัด

สุพรรณบุรี 2)แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ และ3)แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่แบบไม่อิสระต่อกัน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1)ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2)ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .45

สมัย ลาสุวรรณ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2)เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ด้านด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียน และ 3)ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 36 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนเหล่านาแกวิทยานุสรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ได้มาโดยการเลือกสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1)แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 15 แผน 2)แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ จำนวน 5 ชุด 3)แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความ เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบค่าที่แบบไม่อิสระ ผลการวิจัยพบว่า 1)ผลการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 84.72/83.15 2)นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3)นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับ

ใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.10

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ธนภรณ์ ชันคำนันตะ (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโรงเรียนเทพพิทักษ์ วิทยาอำเภอเมืองจังหวัดแพร่ การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโรงเรียนเทพพิทักษ์วิทยาอำเภอเมืองจังหวัดแพร่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการใช้ชุดกิจกรรม และแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1.ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีประสิทธิภาพโดยเฉลี่ย 81.61/87.69 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 2. ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจในการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

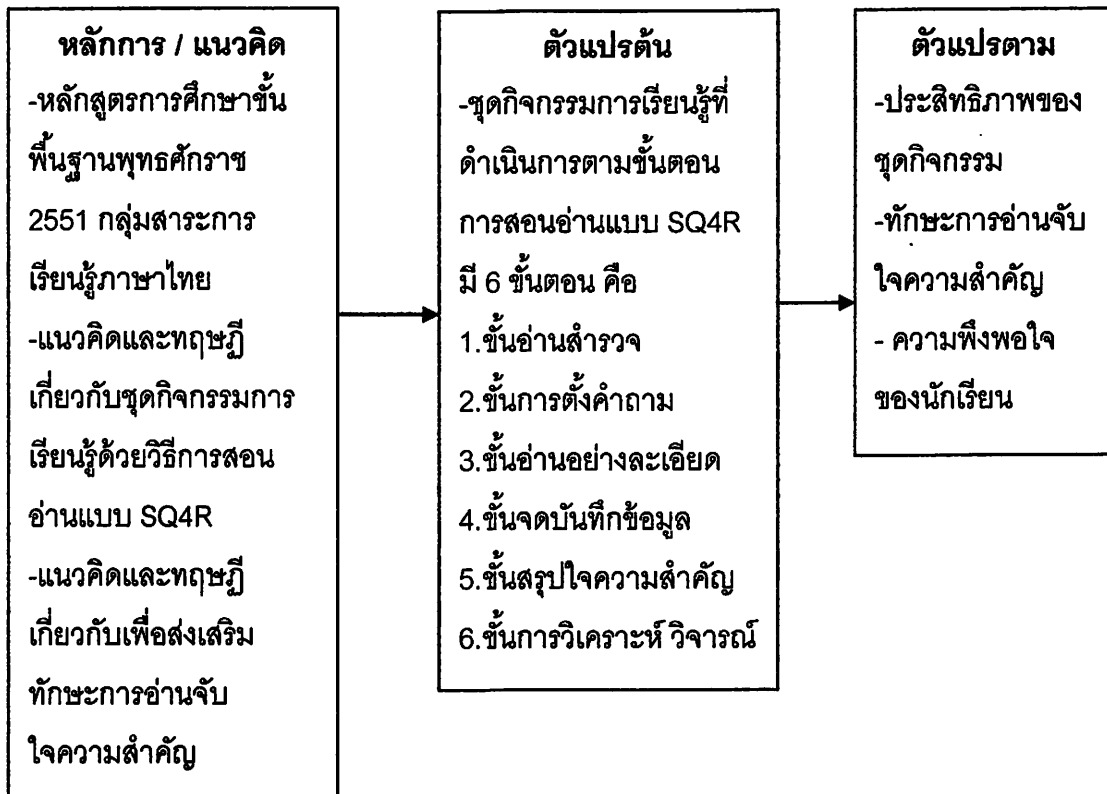
สุวิธดา ล้าสนา (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์และจิตวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาหาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์และจิตวิทยาศาสตร์ 2) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์และจิตวิทยาศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 3) ทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์และจิตวิทยาศาสตร์ และ 4) เพื่อประเมินและปรับปรุงชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์และจิตวิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบมอญภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จังหวัดนครปฐม จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช 2) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ เรื่อง การดำรงชีวิต 4) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 5) แบบ

วัดจิตวิทยาศาสตร์ 6) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test dependent) และ การวิเคราะห์เนื้อหา(Content analysis) ผลวิจัยพบว่า 1. ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้จากนักเรียนครูผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ควรมีเนื้อหาให้ความรู้ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายชัดเจน มีภาพประกอบสีสนับสนุนสวยงาม 2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีทั้งหมด 5 ชุดกิจกรรม แต่ละชุดกิจกรรมประกอบด้วย 1) ชื่อชุดกิจกรรม 2) คำนำ 3) สารบัญ 4) คำชี้แจง 5) สารสำคัญ/จุดประสงค์ 6) ใบความรู้/ใบกิจกรรม 7) แบบทดสอบก่อนเรียน 8) แบบทดสอบหลังเรียนและมีค่าประสิทธิภาพ 81.40/85.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ 3. ผลการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า การเรียนการสอนดำเนินการได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างสนุกสนาน 4. ผลการใช้ชุดกิจกรรม พบว่า ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลการเรียนรู้ เรื่อง การดำรงชีวิตของพืชหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญที่.05 ผู้เรียนมีคุณลักษณะของจิตวิทยาศาสตร์หลังการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งอยู่ในระดับสูง ผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น พบว่า การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นผลให้ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เป็นเทคนิคการสอนอ่านจับใจความสำคัญที่ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนที่มีวิธีการที่ชัดเจนและสามารถจัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ทั้งแบบรายบุคคลและแบบรายกลุ่มแล้วเกิดประสิทธิภาพเกี่ยวกับทักษะการอ่านจับใจความสำคัญได้สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยสามารถนำมากำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยได้ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามกระบวนการของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ E_1/E_2 เท่ากับ 75/75

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้ศึกษาค้นคว้าได้สร้างชุดกิจกรรมจำนวน 4 ชุด และได้ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบต่างๆ ของชุดกิจกรรมและหาประสิทธิภาพกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบของชุดกิจกรรมจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

1.1 ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยและการประเมินผล จำนวน 2 ท่าน ประกอบด้วย

- 1) ดร.สนิท ประหา ผู้บริหารโรงเรียนสหวิทยาคม สพป.ภพ.1
- 2) ดร.วรวิทย์ สิทธิโสภณ ผู้บริหารโรงเรียนผืนสหราษฎร์พัฒนา สพป.ภพ.1

1.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 ท่าน ประกอบด้วย

1) นางจันทร์แรม พงษ์สิงห์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

1.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 ท่าน ประกอบด้วย

1) นางสาวสมนึก ปานคำ ครูชำนาญการพิเศษการสอนภาษาไทย โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 1 (นิคมทุ่งโพธิ์ทะเล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 1

2) นางเพชรรัตน์ ท้าวจันทร์ ครูชำนาญการพิเศษการสอนภาษาไทย โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 4(บ้านใหม่ศรีอุบล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

2. การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 1(ทุ่งโพธิ์ทะเล) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

2.1 ชั้นทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง(1:1) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษาและเวลาที่ใช้ในการเรียนด้วยชุดกิจกรรมกับนักเรียนจำนวน 3 คน จำแนกเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ อย่างละ 1 คน มีเกณฑ์ในการคัดเลือกนักเรียน ดังนี้

2.1.1 นักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ต้องเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.50 และมีผลการเรียนเฉลี่ยในวิชาภาษาไทยไม่ต่ำกว่า 3.50

2.1.2 นักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลาง ต้องเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00 - 3.00 และมีผลการเรียนเฉลี่ยในวิชาภาษาไทยระหว่าง 2.50 – 3.00

2.1.3 นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ต้องเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 และมีผลการเรียนเฉลี่ยในวิชาภาษาไทยระหว่าง 1.00 – 2.00

2.2 ชั้นทดลองกลุ่มเล็ก(1:10) เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมตามเกณฑ์เท่ากับ 75/75 กับนักเรียนจำนวน 9 คน จำแนกเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ อย่างละ 3 คน มีเกณฑ์ในการคัดเลือกนักเรียนเช่นเดียวกับชั้นทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง

2.3 ชั้นทดลองภาคสนาม(1:100) เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมตามเกณฑ์เท่ากับ 75/75 กับนักเรียนจำนวน 1 ห้องเรียน รวม 30 คน จำแนกเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ อย่างละ 10 คน มีเกณฑ์ในการคัดเลือกนักเรียนเช่นเดียวกับชั้นทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาเพื่อสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แบ่งเนื้อหาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 4 ชุด ดังนี้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้น

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญบทความ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญพระบรมราโชวาท

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 75/75

เครื่องมือที่ใช้ในการสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 ชุด
 2. แบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับผู้เชี่ยวชาญ
 3. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 ข้อ
- การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบันเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
2. ดำรวจปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยและรายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O – NET 2559, 2560 ของสำนักทดสอบ(สทศ.)
3. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเอกสารประกอบหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์หลักสูตรโดยทำการศึกษาเอกสาร

4. วิเคราะห์หลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อนำไปกำหนดขอบเขตของจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา เวลาของหลักสูตร เพื่อนำไปใช้ในการ พัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีประสิทธิภาพ ดัง ตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้
แกนกลางจุดประสงค์การเรียนรู้และน้ำหนัก กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

มาตรฐาน การเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	น้ำหนัก คะแนน
ท 1.1 ใช้ กระบวนการอ่าน สร้างความรู้และ ความคิดเพื่อ นำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิต และ มีนิสัยรักการอ่าน	ป6/3 อ่านเรื่องสั้นๆ อย่างหลากหลาย โดย จับเวลาแล้วถาม เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	การอ่านจับใจความ จากสื่อต่างๆ เช่น - เรื่องสั้นๆ - นิทานและเพลง พื้นบ้าน - บทความ - พระบรมราโชวาท - สารคดี - เรื่องสั้น - งานเขียนประเภท โน้มน้าว - บทโฆษณา - ข่าว และเหตุการณ์ สำคัญ การอ่านเร็ว	อ่านเรื่อง สั้นๆตาม เวลาที่ กำหนด แล้วถาม เกี่ยวกับ เรื่องที่อ่าน	10

(ต่อ)

มาตรฐาน การเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	น้ำหนัก คะแนน
ท 1.1 ใช้ กระบวนการอ่าน สร้างความรู้และ ความคิดเพื่อ นำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิต และ มีนิสัยรักการอ่าน	ป6/4 แยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่อง ที่อ่าน	การอ่านจับใจความ จากสื่อต่างๆ เช่น - เรื่องสั้นๆ - นิทานและเพลง พื้นบ้าน - บทความ - พระบรมราโชวาท - สารคดี - เรื่องสั้น - งานเขียนประเภท โน้มน้าว - บทโฆษณา - ข่าว และเหตุการณ์ สำคัญ การอ่านเร็ว	แยก ข้อเท็จจริง และ ข้อคิดเห็น จากเรื่องที่ อ่าน	10

(ต่อ)

มาตรฐาน การเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	น้ำหนัก คะแนน
ท 1.1 ใช้ กระบวนการอ่าน สร้างความรู้และ ความคิดเพื่อ นำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิตและมี นิสัยรักการอ่าน	ป.6/5 อธิบายการนำ ความรู้และความคิด จากเรื่องที่อ่านไป ตัดสินใจแก้ปัญหา ใน การดำเนินชีวิต	การอ่านจับใจความ จากสื่อต่างๆ เช่น - เรื่องสั้นๆ - นิทานและเพลง พื้นบ้าน - บทความ - พระบรมราโชวาท - สารคดี - เรื่องสั้น - งานเขียนประเภท โน้มน้าว - บทโฆษณา - ข่าว และเหตุการณ์ สำคัญ การอ่านเร็ว	นำความรู้ และ ความคิด จากเรื่องที่ อ่านไป ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการ ดำเนินชีวิต	10

5. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยศึกษาหลักการ ทฤษฎีและวิธีการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้

6. กำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ด้วยวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ซึ่งมี 6 ขั้นตอน คือ ขั้นสำรวจ ขั้นตั้งคำถาม ขั้นอ่านอย่างละเอียด ขั้นจดบันทึก ขั้นสรุปใจความสำคัญ ขั้นวิเคราะห์วิจารณ์

7. ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามองค์ประกอบ โดยผู้ศึกษาค้นคว้ากำหนดเนื้อหาการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ 4 ชุด คือ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้น

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญบทความ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญพระบรมราชาธิราช

โดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีองค์ประกอบต่างๆ คือ คำชี้แจงสำหรับครู คำชี้แจงสำหรับนักเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ บัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม เฉลยบัตรกิจกรรม แบบทดสอบหลังเรียนพร้อมเฉลย

8. นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำในส่วนที่ยังบกพร่องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

9. นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมถูกต้องของภาษาที่ใช้ภายในชุดกิจกรรมและองค์ประกอบต่างๆของชุดกิจกรรมการเรียนรู้จำแนกเป็น 5 ประเด็น คือ ด้านคู่มือการใช้ชุดกิจกรรม ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านเอกสารประกอบชุดกิจกรรม ด้านการประเมินผล และด้านรูปเล่ม ความเหมาะสมมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ โดยพิจารณาระดับความเหมาะสมในภาพรวมของผู้เชี่ยวชาญที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ระดับ 3.50 ขึ้นไป และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 จึงจะถือว่าเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมแล้วปรับปรุงชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในส่วนที่มีข้อบกพร่องตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมในด้านต่างๆ

10. นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตรวจสอบหาประสิทธิภาพ ดังนี้

10.1 นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 1(ทุ่งโพธิ์ทะเล) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของ ภาษา เนื้อหา และการใช้เวลาในการศึกษาแล้วนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข

10.2 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 1 (ทุ่งโพธิ์ทะเล) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 9 คน โดยเก็บคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและจากการ ทำแบบทดสอบหลังเรียนแล้วนำผลที่ได้มาหาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม(E_1/E_2)

10.3 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 1 (ทุ่งโพธิ์ทะเล) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 30 คน โดยเก็บคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและจาก การทำแบบทดสอบหลังเรียนแล้วนำผลที่ได้มาหาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม(E_1/E_2)

11. จัดพิมพ์ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการ อ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับ สมบูรณ์

การสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ขั้นตอนในการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอน อ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการประเมิน ความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า(Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินความเหมาะสม
2. กำหนดรายการประเมินในแบบประเมินความเหมาะสม มีขอบข่ายของเนื้อหาที่จะ ประเมิน 5 ด้าน คือ ด้านคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านเอกสาร ประกอบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการประเมินผล และด้านรูปเล่ม

3. จัดทำแบบประเมินตามประเด็นที่กำหนด ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบประเมินความเหมาะสมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบด้านภาษา เนื้อหา และเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง แล้วนำแบบประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

5 หมายถึง ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 162)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง ชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง ชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง ชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง ชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.00 – 1.50 หมายถึง ชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์การยอมรับ $\bar{X} \geq 3.5$ และ $S.D. \leq 1.00$ จึงจะถือว่าเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม

การสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

ขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ มีจำนวน 30 ข้อ ดำเนินการตามกระบวนการสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบ เพื่อให้ได้แบบทดสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผล วิธีสร้างแบบทดสอบและการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

2. ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาวิชาภาษาไทย โดยทำตารางวิเคราะห์หลักสูตรกำหนดสัดส่วนความสำคัญและจำนวนข้อสอบในแต่ละกิจกรรมตามเนื้อหาและเวลาเรียนของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละชุด

3. สร้างแบบทดสอบวัดทักษะการจับใจความสำคัญ จำนวน 40 ข้อ ซึ่งเป็นข้อสอบแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้

4. นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจำนวน 40 ข้อ ซึ่งเป็นข้อสอบแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) โดยใช้เกณฑ์คะแนนกำหนดความคิดเห็นไว้ ดังนี้

+ 1	เมื่อแน่ใจว่า	ข้อสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสามารถวัดได้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้
0	เมื่อไม่แน่ใจว่า	ข้อสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญไม่แน่ใจว่าสามารถวัดได้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้
-1	เมื่อแน่ใจว่า	ข้อสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญไม่สามารถวัดได้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

5. นำผลการให้คะแนนมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร IOC ข้อสอบที่ใช้ได้มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 – 1.00 โดยมีข้อสอบที่มีค่า IOC ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน 40 ข้อ

6. นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญที่มีข้อคำถามมีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์แล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 1 (นิคมทุ่งโพธิ์ทะเล) อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 30 คนที่เคยเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญมาแล้ว เพื่อนำไปหาคุณภาพของแบบทดสอบต่อไป

7. นำแบบทดสอบมาตรวจสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ มาตรวจสอบหาความสมบูรณ์และตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ได้ตอบ ให้ 0 คะแนน แล้วทำการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ ดังนี้

7.1 หาค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ของปรกรณ์ ประจันบาน จากผลการวิเคราะห์ข้อสอบได้ข้อสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.22-0.94 เป็นข้อสอบที่ใช้ได้ ควรมีค่าอำนาจจำแนก

(B)0.20 ขึ้นไป ได้ข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนก(B)ที่ใช้ได้ จำนวน 37 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก(B) อยู่ระหว่าง 0.22 ถึง 0.94 เป็นข้อสอบที่มีคุณภาพผ่านเกณฑ์ และได้ข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนก (B) ไม่ดีจำนวน 3 ข้อ มีค่าเท่ากับ 0.08,0.02,0.19 ตามลำดับ ได้ตัดทิ้งไป คือ ข้อที่ 37,38 และ 40

7.2 คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.22-0.94 ให้ครอบคลุมทุกจุดประสงค์การเรียนรู้และครบตามจำนวนข้อที่ต้องการ นำมาสร้างเป็นแบบทดสอบฉบับจริงจำนวน 30 ข้อ นำแบบทดสอบทั้งหมดจำนวน 30 ข้อ เพื่อนำไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ ตามวิธีของลิฟวิงตัน (Livingston) แบบทดสอบที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

8. จัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญฉบับจริง เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยหาค่าเฉลี่ย(\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) กำหนดค่าเฉลี่ยไว้ 5 ระดับ ในแต่ละรายการแล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยให้เป็นระดับความเหมาะสม โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 162)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง ชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง ชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง ชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง ชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.00 – 1.50 หมายถึง ชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์ขั้นต่ำในการพิจารณาระดับความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ย(\bar{X})ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ไม่เกิน 1

2. การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เกณฑ์ 75/75 ผู้วิจัยศึกษาและได้วิเคราะห์จากสูตร E_1/E_2

2.1 ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนได้จากการทำกิจกรรมและทำแบบทดสอบย่อยระหว่างใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (E_1)

2.2 ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนได้จากการทดสอบหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (E_2)

ขั้นตอนที่ 2 การเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

ขั้นตอนการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 2(บ่อทอง) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 32 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

ขอบเขตด้านเนื้อหา

พิจารณาผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 ชุด

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้น

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญบทความ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญพระบรมราโชวาท

โดยเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง (One Group Pretest – Posttest Design) ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2538, หน้า 106)

ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงแบบแผนการวิจัย

ทดสอบก่อนเรียน	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้	ทดสอบหลังเรียน
T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผน

เมื่อ

T₁ แทน การทดสอบก่อนใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (Pretest)

T₂ แทน การทดสอบหลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (Posttest)

X แทน การทดลองสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ขั้นตอนการดำเนินการ

การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวิธีการ ดังนี้

1. ผู้ศึกษาทำการทดสอบก่อนเรียน(Pretest) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 2(บ่อทอง) ปีการศึกษา 2561 จำนวน 32 คน ด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน

2. ผู้ศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา	กิจกรรม
1 ชั่วโมง	ทดสอบก่อนเรียน แนะนำและชี้แจงนักเรียนถึงกระบวนการ SQ4R
3 ชั่วโมง	ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน
3 ชั่วโมง	ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความเรื่องสั้น
3 ชั่วโมง	ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านจับใจความบทความ
3 ชั่วโมง	ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านจับใจความ พระบรมราโชวาท
1 ชั่วโมง	ทดสอบหลังเรียน นำแบบสอบถามความพึงพอใจให้กับนักเรียนทำการประเมิน

3. เมื่อดำเนินการสอนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครบเรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการทดสอบหลังเรียน(Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อนำผลคะแนนที่ได้มาใช้เป็นคะแนนทดสอบ

หลังเรียน ซึ่งแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญฉบับเดียวกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 30 ข้อ ในการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำกระดาษคำตอบของนักเรียนจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิด ตอบเกิน หรือไม่ตอบ ให้ 0 คะแนน

2. นำคะแนนของนักเรียนทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยการทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรม โดยใช้ค่าสถิติ t - test แบบ Dependent

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ขั้นตอนนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพึงพอใจในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีสาระสำคัญ ดังนี้

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 2 (บ่อทอง) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 32 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจจากเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ
3. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 3 ด้าน และมีจำนวน 15 รายการ
4. นำแบบประเมินความพึงพอใจที่สร้างเสร็จแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบและนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถามที่เหมาะสม

6. ปรับปรุงแบบประเมินความพึงพอใจตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

7. จัดพิมพ์แบบประเมินความพึงพอใจแบบสมบูรณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. หลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้ศึกษาค้นคว้าแจกแบบประเมินความพึงพอใจเพื่อสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้

2. นำแบบประเมินความพึงพอใจที่นักเรียนแสดงความคิดเห็นมาตรวจนับคะแนนเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน มาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้

2. นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ามาคิดคะแนน โดยกำหนดเป็น ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต โดยมีการให้คะแนนดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	ความพึงใจในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ความพึงใจในระดับมาก
3	หมายถึง	ความพึงใจในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ความพึงใจในระดับน้อย
1	หมายถึง	ความพึงใจในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย(\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) โดยเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 162)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพึงใจในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพึงใจในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพึงใจในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพึงใจในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.00 – 1.50 หมายถึง มีความพึงใจในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ขั้นต่ำในการพิจารณาคะแนนความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC)ใช้สูตรดังนี้ รัตนะ บัวสนธ์ (2552, หน้า 82)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามข้อนั้นๆ
	\sum	แทน	การรวม
	R	แทน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. ประสิทธิภาพ (E_1/E_2)ใช้สูตรดังนี้ รัตนะ บัวสนธ์ (2552, หน้า 103)

$$E_1 = \frac{\sum X1/N}{A} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\sum X2/N}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	คะแนนรวมของทุกคนจากแบบฝึกหัดระหว่างเรียน
	E_2	แทน	คะแนนรวมของการใช้แบบทดสอบหลังเรียน
	$\sum x1$	แทน	คะแนนรวมของทุกคนจากแบบฝึกหัดย่อยแต่ละชุด
	$\sum x2$	แทน	คะแนนรวมของทุกคนจากการทดสอบสรุปรวม
	N	แทน	จำนวนนักเรียน
	A	แทน	ผลรวมคะแนนเต็มของแบบฝึกหัดย่อยระหว่างเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

3. ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{x}) ใช้สูตรดังนี้ ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2543, หน้า 306)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของข้อมูล
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

4. ค่าอำนาจจำแนก(B)ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ดัชนีเบรนนอน (Brennan) ใช้สูตรดังนี้ ปกรณ์ ประจันบาน (2552, หน้า 171)

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
	U	แทน	จำนวนผู้สอบที่ตอบข้อนั้นถูกของกลุ่มที่สอบผ่านเกณฑ์
	L	แทน	จำนวนผู้สอบที่ตอบข้อนั้นถูกของกลุ่มที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์
	n1	แทน	จำนวนผู้สอบที่สอบผ่านเกณฑ์
	n2	แทน	จำนวนผู้สอบที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์

5. หาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรของลิฟวิงตัน (Livingston) ดังนี้ รัตนะ บัวสนธิ์ (2552, หน้า 99)

$$r_{cc} = \frac{r_{tt} \sigma_0^2 + (\bar{x} - c)^2}{\sigma_0^2 + (\bar{x} - c)^2}$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ความเที่ยงของแบบอิงเกณฑ์
	r_{tt}	แทน	ความเที่ยงของแบบทดสอบที่ได้จากการสอบซ้ำ
	σ_0^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนการสอบ
	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนน
	C	แทน	คะแนนเกณฑ์

6. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation:S.D.) มีสูตร ดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 103)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	กำลังสองของคะแนนผลรวม
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

8. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยสถิติทดสอบที่แบบไม่อิสระ(t-test Dependent) ใช้สูตร ดังนี้ รัตนะ บัวสนธ์ (2552, หน้า 109)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}, df = n-1$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่
	D	แทน	ผลต่าง (Difference Score)ระหว่างข้อมูลแต่ละคู่
	D^2	แทน	กำลังสองของผลต่างระหว่างข้อมูลแต่ละคู่
	n	แทน	จำนวนคู่ของข้อมูล(หรือจำนวนคน)
	df	แทน	องศาหรือชั้นความเป็นอิสระ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดำเนินการศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีขั้นตอนและรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

1. ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ E_1/E_2 เท่ากับ 75/75

ขั้นตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

ขั้นตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนของการดำเนินงาน ดังนี้

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ E_1/E_2 เท่ากับ 75/75

1. ได้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 4 ชุด ใช้เวลาชุดละ 3 ชั่วโมง รวมใช้เวลาทั้งหมด 12 ชั่วโมง ซึ่งประกอบด้วย

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้น

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญบทความ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญพระบรมราชาธิราช

2. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ปรากฏผล ดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

รายการประเมิน	(n=5)		ระดับความเหมาะสม
	\bar{x}	SD	
1.ด้านคู่มือการใช้ชุดกิจกรรม			
1.1 คู่มือครูมีคำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมได้อย่างชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด
1.2 คู่มือนักเรียนมีคำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมได้อย่างชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด
1.3 ระบบสิ่งที่ครูต้องเตรียมในการใช้ชุดกิจกรรมได้อย่างชัดเจน	4.20	0.45	มาก
1.4 นักเรียนรู้แนวทางในการเตรียมตัวก่อนเรียน	4.20	0.45	มาก
เฉลี่ย	4.40	0.38	มาก
2.ด้านแผนการจัดการเรียนรู้			
2.1 แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วนเหมาะสมและมีรายละเอียดที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน	4.60	0.55	มากที่สุด

(ต่อ)

รายการประเมิน	(n=5)		ระดับ ความเหมาะสม
	\bar{x}	SD	
2.2 มีตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ มีความสอดคล้องกัน	4.60	0.55	มากที่สุด
2.3 จุดประสงค์การเรียนรู้ในแผน การจัดการเรียนรู้มีความเป็นไปได้ที่ บรรลุผล	4.40	0.55	มาก
2.4 เนื้อหา มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้	4.40	0.55	มาก
2.5 เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและ ความสนใจของผู้เรียน	4.20	0.45	มาก
2.6 เนื้อหา มีความชัดเจนและน่าสนใจ	4.60	0.55	มากที่สุด
2.7 เนื้อหา มีการจัดลำดับขั้นตอนไว้ อย่างเหมาะสม	4.60	0.55	มากที่สุด
2.8 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครอบคลุม ตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้	4.40	0.55	มาก
เฉลี่ย	4.48	0.31	มาก
3. ด้านเอกสารประกอบชุดกิจกรรม			
3.1 บัตรคำสั่งกำหนดข้อปฏิบัติไว้ ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.40	0.55	มาก
3.2 บัตรเนื้อหาสอดคล้องและ ครอบคลุมกับตัวชี้วัด	4.20	0.45	มาก

(ต่อ)

รายการประเมิน	(n=5)		ระดับ ความเหมาะสม
	\bar{x}	SD	
3.3 บัณฑิตกิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหา	4.40	0.55	มาก
3.4 บัณฑิตกิจกรรมสอดคล้องกับตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้	4.20	0.45	มาก
3.5 บัณฑิตเจตคติกิจกรรมมีความสอดคล้อง กับบัณฑิตกิจกรรม	4.40	0.55	มาก
เฉลี่ย	4.30	0.21	มาก
4. ด้านการวัดผลประเมินผล			
4.1 การวัดและประเมินผลครอบคลุม ตัวชี้วัด	4.40	0.55	มาก
4.2 เครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัด มีความเหมาะสม	4.20	0.45	มาก
4.3 มีการวัดผลและประเมินผลจาก สภาพจริง	4.40	0.55	มาก
4.4 การวัดผลและประเมินผลเหมาะสม กับกิจกรรมการเรียนการสอน	4.20	0.45	มาก
เฉลี่ย	4.30	0.21	มาก
5. ด้านรูปลักษณ์			
5.1 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 ประหยัดและมีความสวยงาม	4.40	0.55	มาก
5.3 รูปลักษณ์ที่ใช้เหมาะสมกับวัย	4.80	0.45	มากที่สุด
5.4 ความสะดวกในการนำไปใช้	4.40	0.55	มาก
เฉลี่ย	4.55	0.21	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.41	0.16	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ผลการพิจารณาคุณภาพความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41, S.D. = 0.16$)

3. ผลการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75 ปรากฏผล ดังนี้

3.1 ผลการทดลองเบื้องต้น (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 1(ทุ่งโพธิ์ทะเล) จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา ภาษาและระยะเวลา โดยการสังเกตและสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการที่ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาปรับปรุงชุดกิจกรรม ดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงผลการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา ภาษา และ ระยะเวลา กับนักเรียนจำนวน 3 คน

ชุดกิจกรรม	รายการที่ตรวจสอบ			การปรับปรุง
	ด้านเนื้อหา	ด้านภาษา	ด้านเวลา	
ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน	เนื้อหามีความเหมาะสม	ภาษาที่ใช้เหมาะสม ข้อความหรือคำมีการพิมพ์ผิด	เวลาเหมาะสม	แก้ไขคำผิด
ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้น	เนื้อหามีความเหมาะสม	ภาษาที่ใช้เหมาะสม	เวลาเหมาะสม	
ชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญบทความ	เนื้อหามีความเหมาะสม	ภาษาที่ใช้เหมาะสม	เวลาเหมาะสม	

(ต่อ)

ชุดกิจกรรม	รายการที่ตรวจสอบ			การปรับปรุง
	ด้านเนื้อหา	ด้านภาษา	ด้านเวลา	
ชุดกิจกรรมที่ 4 เรื่อง การอ่าน จับใจความสำคัญพระบรม ราชาวาท	เนื้อหา มีความ เหมาะสม	ภาษาที่ใช้ เหมาะสม	เวลาเรียนรู้น้อย	แก้ไขคำผิด และเพิ่ม เวลาในการ ทำกิจกรรม
		ข้อความหรือคำมี การพิมพ์ผิด		

จากตาราง 6 พบว่า ผลการการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามข้อเสนอแนะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในด้านเนื้อหาชุดกิจกรรมทั้งหมดมีความเหมาะสมในการเรียนรู้ ด้านภาษาที่ใช้ในชุดกิจกรรมทั้งหมดมีความเหมาะสม ซึ่งในชุดกิจกรรมที่ 1 และ 4 มีข้อความหรือคำมีการพิมพ์ผิดได้ทำการปรับปรุงแก้ไขคำผิดให้ถูกต้องแล้ว ด้านเวลาในชุดกิจกรรมที่ 1-3 มีความเหมาะสม ส่วนในชุดกิจกรรมที่ 4 มีเวลาเรียนรู้น้อยได้ปรับปรุงแก้ไขโดยการเพิ่มระยะเวลาในการเรียนรู้และทำกิจกรรมให้เหมาะสม

3.2 ผลการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการนำชุดกิจกรรมไปใช้กับนักเรียนโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 1 (ทุ่งโพธิ์ทะเล) จำนวน 9 คน ตามเกณฑ์ 75/75 ได้นำเสนอดังตาราง 7

ตาราง 7 ผลการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 1 (ทุ่งโพธิ์ทะเล) จำนวน 9 คน ตามเกณฑ์ 75/75

นักเรียน (n=9)	คะแนนระหว่างการใช้ชุดกิจกรรม				คะแนนรวม(A) คะแนนเต็ม (40)	คะแนนสอบหลัง ใช้ชุดกิจกรรม(B) คะแนนเต็ม (30)
	ชุด1 (10)	ชุด2 (10)	ชุด3 (10)	ชุด4 (10)		
รวม	74	68	69	67	278	214
เฉลี่ย	8.22	7.56	7.67	7.44	30.89	23.78
เฉลี่ยร้อยละ	82.22	75.56	76.67	74.44	77.22	79.26
E1/E2	77.22					79.26

จากตาราง 7 พบว่า ค่าร้อยละของคะแนนที่ได้จากกระบวนการปฏิบัติที่ได้จากการทำการฝึกในระหว่างการเรียนด้วยชุดกิจกรรม จำนวน 4 ชุด คะแนนเต็ม 40 คะแนน นักเรียนจำนวน 9 คน ได้คะแนนรวม 278 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 77.22 และคะแนนที่ผู้เรียนทุกคนสามารถทำข้อสอบหลังเรียนเมื่อเรียนด้วยชุดกิจกรรมเสร็จสิ้น คะแนนเต็ม 30 คะแนน ได้คะแนนรวม 214 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79.26 แสดงว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 77.22/79.26 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้

3.3 ผลการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการนำชุดกิจกรรมไปใช้กับนักเรียนโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 1 (ทุ่งโพธิ์ทะเล) จำนวน 30 คน ตามเกณฑ์ 75/75 ได้นำเสนอดังตาราง 8

ตาราง 8 ผลการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 1 (ทุ่งโพธิ์ทะเล) จำนวน 30 คน ตามเกณฑ์ 75/75

นักเรียน (n=30)	คะแนนระหว่างการใช้ชุดกิจกรรม				คะแนนรวม(A) คะแนนเต็ม (40)	คะแนนสอบหลัง ใช้ชุดกิจกรรม(B) คะแนนเต็ม (30)
	ชุด1	ชุด2	ชุด3	ชุด4		
	(10)	(10)	(10)	(10)		
รวม	239	232	231	228	930	716
เฉลี่ย	7.97	7.73	7.70	7.60	31.00	23.87
เฉลี่ยร้อยละ	79.67	77.33	77.00	76.00	77.50	79.56
E1/E2	77.50					79.56

จากตาราง 8 พบว่า ค่าร้อยละของคะแนนที่ได้จากกระบวนการปฏิบัติที่ได้จากการทำการฝึกในระหว่างการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรม จำนวน 4 ชุด คะแนนเต็ม 40 คะแนน นักเรียนจำนวน 30 คน ได้คะแนนรวม 930 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 77.50 และคะแนนที่ผู้เรียนทุกคนสามารถทำข้อสอบหลังเรียนเมื่อเรียนด้วยชุดกิจกรรมเสร็จสิ้น คะแนนเต็ม 30 คะแนน ได้คะแนนรวม 716 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79.56 แสดงว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 77.50/79.56 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

จากการนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 2(บ่อทอง) จำนวน 32 คน จำแนกผลการทดลองเป็นดังนี้

ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏผลดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 2(บ่อทอง) จำนวน 32 คน

คะแนน	n	\bar{x}	S.D.	D	SDD	t	Sig(1-tailed)
ก่อนเรียน	32	14.75	1.97	7.47	0.62	68.00*	.0000
หลังเรียน	32	22.22	2.11				

*p<.05

จากตาราง 9 พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.75 และ 22.22 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขั้นตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ในขั้นตอนการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏผลดังตาราง 9

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 32 คน

รายการประเมิน	(n=32)		ระดับความพึงพอใจ
	\bar{x}	S.D.	
ด้านปัจจัยนำเข้า			
1. ชุดกิจกรรมมีคำชี้แจง ข้อแนะนำที่ชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย	4.50	0.51	มาก
2. ชุดกิจกรรมมีขนาดตัวอักษรที่เหมาะสม	4.47	0.51	มาก
3. เนื้อหาที่กำหนดในชุดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.72	0.46	มากที่สุด
4. เวลาที่ใช้แต่ละกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.72	0.46	มากที่สุด
5. บัตรกิจกรรมมีความเหมาะสมนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้	4.60	0.50	มากที่สุด
6. บัตรกิจกรรมแสดงลำดับขั้นตอนได้อย่างชัดเจน	4.44	0.50	มาก
7. ชุดกิจกรรมสะดวกต่อการนำไปใช้	4.60	0.50	มากที่สุด

(ต่อ)

รายการประเมิน	(n=32)		ระดับ ความพึงพอใจ
	\bar{x}	S.D.	
เฉลี่ย	4.58	0.20	มากที่สุด
ด้านกระบวนการ			
8. กิจกรรมการเรียนการสอนมีความ น่าสนใจ	4.53	0.51	มากที่สุด
9. ขั้นตอนของกิจกรรมนักเรียนสามารถ ปฏิบัติได้	4.69	0.47	มากที่สุด
10. กิจกรรมการเรียนส่งเสริมให้นักเรียน รู้จักวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ	4.38	0.49	มาก
11. นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนโดยใช้ชุด กิจกรรมส่งเสริมการอ่านจับใจความสำคัญ	4.63	0.49	มากที่สุด
12. กิจกรรมการเรียนรู้อุ้ช่วยให้นักเรียนสรุป ความรู้จากการอ่านได้อย่างมีหลักการและ มีเหตุผล	4.47	0.51	มาก
เฉลี่ย	4.54	0.24	มากที่สุด
ด้านผลผลิต			
13. นักเรียนเกิดความรู้จากชุดกิจกรรม	4.56	0.51	มากที่สุด
14. นักเรียนสามารถนำความรู้จากชุด กิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.53	0.51	มากที่สุด
15. ชุดกิจกรรมทำให้นักเรียนประสบ ผลสำเร็จในการเรียนและนำวิธีการเรียนไป ประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นได้อย่างมีหลักการ และมีเหตุผล	4.56	0.50	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.55	0.33	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมทั้ง 3 ด้าน	4.56	0.16	มากที่สุด

จากตาราง 10 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเฉลี่ยรวมทั้ง 3 ด้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56, S.D. = 0.16$)

บทที่ 5

บทสรุป

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดำเนินการศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา(Research and Development) โดยมีขั้นตอนและผลการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ E_1/E_2 เท่ากับ 75/75

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ดำเนินการศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา(Research and Development) แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ E_1/E_2 เท่ากับ 75/75

1. ได้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 ชุด ประกอบด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้น

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญบทความ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญพระบรมราชาธิราช

2. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความคิดเห็นว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41, S.D. = 0.16$)

3. ผลการสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษา และเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับนักเรียนโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 1 (ทุ่งโพธิ์ทะเล) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3 คน ในด้านเนื้อหาชุดกิจกรรมทั้งหมดมีความเหมาะสมในการเรียนรู้ ด้านภาษาที่ใช้ในชุดกิจกรรมทั้งหมดมีความเหมาะสม ซึ่งในชุดกิจกรรมที่ 1 และ 4 มีข้อความหรือคำมีการพิมพ์ผิดได้ทำการปรับปรุงแก้ไขคำผิดให้ถูกต้องแล้ว ด้านเวลาในชุดกิจกรรมที่ 1-3 มีความเหมาะสม ส่วนในชุดกิจกรรมที่ 4 มีเวลาเรียนรู้น้อยได้ปรับปรุงแก้ไขโดยการเพิ่มระยะเวลาในการเรียนรู้และทำกิจกรรมให้เหมาะสม

4. ผลการสร้างและตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับนักเรียนโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 1 (ทุ่งโพธิ์ทะเล) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 9 คน พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.22/79.26 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้

5. ผลการสร้างและตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับนักเรียนโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 1 (ทุ่งโพธิ์ทะเล) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.50/79.56 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

1. ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.75 และ 22.22 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. โดยการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 2(บ่อทอง) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 32 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้นี้ โดยเฉลี่ยรวมทั้ง 3 ด้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$, S.D. = 0.16)

อภิปรายผล

จากผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญที่ค้นพบมาอภิปรายผลโดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในการวิจัยครั้งนี้ได้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีจำนวน 4 ชุด ประกอบด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความนิทาน ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง การอ่านจับใจความเรื่องสั้น ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการอ่านจับใจความบทความ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านจับใจความพระบรมราชาโฆวาท ซึ่งทั้ง 4 ชุดมีประสิทธิภาพ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดสอดคล้องกับคำกล่าวของสுகนธ์ สินธพานนท์และคณะ (2545, หน้า 290) ว่าประโยชน์ของการสอนอ่านแบบ SQ4R ทำให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านที่ดีกว่าการอ่านโดยไม่ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า จะทำให้การอ่านไม่มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าต้องการอะไรในการอ่าน อ่านแล้วจะจับจุดสำคัญหรืออ่านไปแล้วใช้จุดมุ่งหมายเหมือนกับการเหวี่ยงแห ไม่รู้ว่าจับอะไร ได้อะไรหรือไม่ แต่ถ้ามีการใช้คำถามจะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวคิดจากคำถามและพยายามหาคำตอบเมื่อผู้สอบถาม ดังนั้นการใช้คำถามจึงเป็นแนวทางที่จะทำให้ผู้เรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้ ดังนั้นการนำเอาการสอนอ่านแบบ SQ4R มาเป็นแนวทางในการเรียนรู้จึงส่งผลให้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดและการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ทดลองหาประสิทธิภาพตามขั้นตอนของชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2544, หน้า 494-497) จากการหาประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของธนภรณ์ ชันคำนันตี (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโรงเรียนเทพพิทักษ์วิทยาอำเภอเมืองจังหวัดแพร่ และสอดคล้องกับการวิจัยของสุวิดา ล้านสา (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์และจิตวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ได้ดำเนินการตามขั้นตอนสอดคล้องตามวิธีการของสுகนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2554, หน้า 226-227) ได้เสนอขั้นตอนการสอนอ่านแบบ SQ4R ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) นำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นสอน ซึ่งทำการสอนตามระบบของวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นSurvey(S)การสำรวจหรือการอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าวๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่องใช้เวลาสั้นๆ เป็นการอ่านอย่างคร่าวๆ ขั้นQuestion(Q)การตั้งคำถาม ขั้นRead(R)การอ่านอย่างละเอียด ขั้นRecord(R)ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูล ขั้นRecite(R)ให้ผู้เรียนเขียนสรุปใจความสำคัญ โดยใช้ภาษาของตนเอง ขั้นReflect(R)ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ และ3)ขั้นสรุปและประเมินผล เมื่อจบขั้นตอนวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบ SQ4R แล้วผู้สอนมีการวัดผลประเมินผลว่าผู้เรียนได้ความรู้ตามวัตถุประสงค์

หรือไม่ เป็นการประเมินผลความสามารถเพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียนและช่วยผู้เรียนที่เรียนอ่อนโดยอธิบายเพิ่มเติมให้แบบฝึกมากขึ้นหรือสำหรับผู้ที่ยังไม่เข้าใจก็อาจทำให้แบบฝึกเสริมให้มีทักษะเพิ่มเติมขึ้นก็ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญไทย พลค้อ (2553) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นเทคนิคผังกราฟิกต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และผลการวิจัยของกานตริดา แก้วกาม (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับ วิธีสอนแบบปกติ

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด และแบบประเมินที่ใช้สอดคล้องกับทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow, 1970, อ้างอิงใน วิไล รัตนพลที, 2548, หน้า 34-35) เป็นทฤษฎีหนึ่งที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง และยังคงสอดคล้องกับคำกล่าวของสถาพร ดียิ่ง (2548, หน้า 9) กล่าวว่า พึงพอใจต่อการเรียนการสอน หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย หรือความโน้มเอียงของความรู้สึกของนักศึกษาครูที่รู้สึกชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือด้านการเตรียมการสอนด้านการดำเนินการสอนด้านการอำนวยความสะดวกและด้านการประเมินผล โดยใช้แบบวัดที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนระดับมากที่สุดจนถึงความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนระดับน้อยที่สุด อีกทั้งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมัย ลาสุวรรณ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญไทย พลค้อ (2553) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นเทคนิคผังกราฟิกต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

จากการอภิปรายผลการวิจัยที่นำเสนอมาแล้วข้างต้นนั้น แสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงว่าชุดกิจกรรมพร้อมใช้งาน การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งผลให้ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำวิจัยไปใช้

1. ครูผู้ที่จะใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้องเตรียมให้พร้อมโดยศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เข้าใจอย่างชัดเจน และเตรียมสื่อ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้พร้อมเพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามลำดับขั้นตอน

2. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในขั้นตอนการตั้งคำถามและการแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ได้เรียนรู้ นักเรียนที่เรียนระดับปานกลางและระดับอ่อนจะไม่ค่อยแสดงออก และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ส่วนมากจะมีแต่นักเรียนที่เรียนเก่งออกมาทำกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องหาวิธีการแก้ไขโดยการให้นักเรียนทุกคนได้ออกมาทำกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อที่ครูจะสามารถตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนได้ตลอดจนทราบถึงปัญหาและข้อบกพร่องในการเรียนรู้ของนักเรียนและช่วยเหลือแก้ไขได้อย่างทันที่

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มตามชุดกิจกรรมการสอนนี้ ครูควรเน้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักทำงานร่วมกัน รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกันรับผิดชอบหน้าที่และกล้าแสดงออก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับชั้นอื่นๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ.กรมวิชาการ. (2546). **การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านทักษะการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). **แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กรมวิชาการ, (2545), **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพมหานคร: ครูสภาลาดพร้าว.
- กานตติดา แก้วกาม. (2556). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- จิตาภา ฉันทานนท์. (2546). **การสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดของทฤษฎีโครงสร้างความรู้**. วารสารวิชาการ.
- จิตรา ชัยอมฤต. (2539). **การเปรียบเทียบผลของการสอนเขียนย่อเรื่องกับสอนให้นักเรียนตั้งคำถามเองที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและเขียนย่อเรื่องภาษาอังกฤษ**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- จิราภรณ์ บุญรงค์. (2554). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL กับวิธีสอนแบบปกติ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ
- จิตอารมณี สวัสดิ์ดิษฐ์. (2547). **กิจกรรมภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. (2533). **ภาษากับการสื่อสาร**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. (2547). **กิจกรรมภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: บริษัทพีเพรส จำกัด.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. (2557). **จิตวิทยาการอ่าน**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน**. กรุงเทพฯ: โสภณการพิมพ์.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2544). **เอกสารการสอนชุดวิชาพื้นฐานการศึกษา หน่วยที่ 8-15**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตคอร์ปอเรชั่น.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2555). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี: พี บาลานดีส์ไซด์แอนปริ้นติง.
- ดวงใจ ไทยบุญ. (2549). ทักษะการเขียนภาษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เถกิง พันธุ์เถกิงอมร. (2528). การอ่านทั่วไป: โครงการตำราและเอกสารวิชาการ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช. (พิมพ์ครั้งที่ 2). วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช. นครศรีธรรมราช.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2542). พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ทศนา แชมมณี. (2545). คู่มือครูรูปแบบการฝึกทักษะการทำงานกลุ่มสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทรงสมร คชเลิศ. (2543). ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการ ของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพนิตยการธนบุรี และวิทยาลัยพนิตยการเซตูปน. สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ
- ธนาภรณ์ ชันคำนัน๊ะ. (2555). การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโรงเรียนเทพพิทักษ์วิทยาอำเภอเมืองจังหวัดแพร่.วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิติตต์, อุดรดิติตต์.
- นพดล จันทร์เพ็ญ. (2531). การใช้ภาษา. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2543). นวัตกรรมการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). นนทบุรี: SR Printing.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
(2553). การวิจัยสำหรับครู. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญไทย พลค้อ. (2553). ผลการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นเทคนิคผังกราฟิกต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2543). แบบฝึกอ่านหนังสือไทย. สารพัฒนาหลักสูตร. 13.
- ปกรณ ประจันบาน. (2552). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.

- ปกรณัม ประจันบาน. (ม.ป.ป). โปรแกรมตรวจข้อสอบ วิเคราะห์ข้อสอบ และวิเคราะห์
ค่าสถิติพื้นฐาน. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.
- ประทีป วาทิกทินกร. (2535). ลักษณะการใช้ภาษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 9). ภาควิชาภาษาไทยและ
ภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประภาส เกตุแก้ว. (2546). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของฝ่าย
ทะเบียนรถสำนักงานเขตชนส่งจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. สารนิพนธ์ บธ.ม. ,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ผกาศรี เย็นบุตร. (2526). ทักษะความรู้ทางภาษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษา
ตะวันออกคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผุสดี ภูอินทร์. (2529). การพัฒนาการอ่านระดับประถมศึกษา. (ครั้งที่ 2). เอกสารการสอน
กลุ่มวิชาการสอนกลุ่มทักษะ 1(ภาษาไทย หน่วยที่ 1-8). นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พนิตนันท์ บุญพามี. (2542). เทคนิคการอ่านเบื้องต้นสำหรับบรรณารักษ์. นครราชสีมา:
สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- พัลลภ คงนุรัตน์. (2547). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในวิชา
คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยบทเรียน
คอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเรื่องโจทย์ปัญหาบวก ลบ . ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิบูลย์ ตัญญาบุตร. (2557). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัด
สุพรรณบุรี . วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- เพียงใจ กาญจนะวีระ. (2538). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการในสังกัด
พัฒนาการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยนครสวรรค์,
พิษณุโลก.
- พรทิพย์ ชาตะรัตน์, (2545). การอ่าน: เครื่องมือในการแสวงหาความรู้. วารสารวิชาการ.5(1).
(59-60).
- พรนิภา บรรจงมณี. (2548). การใช้เทคนิค SQ4R เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ
ภาษาอังกฤษและการคิดไตร่ตรองของผู้เรียน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

- พรประภา อั่นดอนกลอย. (2556). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 . การศึกษา
ค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ภพ เลหาไพบูลย์. (2547). แนวการสอนวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เมทินี รัชฎาภิรักษ์ และวิเศษ ชาญประโคน. (2546). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร.
กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ลเอ็ดดูเคชั่น.
- แมนมาส ขวลิต. (2544). แนวทางส่งเสริมการอ่าน(ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์บรรณกิจ.
- ยุวดี ไปธายะ. (2546). การใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน
ภาษาอังกฤษและความสามารถในการเขียนสรุปใจความของนักเรียนในระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ.วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- รัตนะ บัวสนธ์ . (2552). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ: คำสมัย.
(2554). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
ริมปิงการพิมพ์.
- รัตนภรณ์ เลิศคำฟู. (2547). การใช้วิธีการสอนแบบเอสคิวโฟร์อาร์ในการอ่านจับใจความ
สำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม, มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- ฤทัยรัตน์ ลอยเจริญและบัญญัติ ชำนาญกิจ. (2557). การใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชั่นในการ
สอนอ่าน. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์.9(26).7-9.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2541). เทคนิคการสร้างและสอบข้อสอบความถนัด
ทางการเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ล้วน สายยศและอังคณา ลายยศ. (2543). เทคนิควัดผลการเรียนรู้. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วนิดา เหล่าเทิดพงษ์. (2541). ผลการสอนแบบเอสพีไอเอ็นที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน
ความคงทนในการจำและกลวิธีการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม , มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- วิไล รัตนพลที. (2548). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้

- ตามรูป ชิปปา. สารนิพนธ์ กศ.ม. , มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
 วาโร เฟ็งส์ว็ลด์. (2546). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วาสนา จันทระอุไร. (2546). ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 ต่อวิชาการงาน
 และอาชีพโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี.
 สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรวิทย์ นิเทศศิลป์. (2551). สื่อและนวัตกรรมแห่งการเรียนรู้. ปทุมธานี: สกายบุ๊กส์.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2541). การอ่านจับใจความ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศิริพร ลิ้มตระการ. (2531). อ่านเร็วอย่างเข้าใจ. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า
 คุณทหารลาดกระบัง.
- ศิริมา เผ่าวิริยะ. (2550). จิตวิทยาสู่การเรียนรู้. กรุงเทพฯ: วารสารวิชาการ.
- ศุภพงศ์ คล้ายคลึง. (2548). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และทักษะ
 การทดลองโดยชุดปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์. วิทยานิพนธ์กศ.ม., มหาวิทยาลัย
 นครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพมหานคร.
- สมัย ลาสุวรรณ. (2559). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค
 SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
 , มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2561). คำสถิติพื้นฐานคะแนน O – NET
 ประถมศึกษาปีที่ 6. ปีการศึกษา 2559. สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2561, จาก
<http://www.niets.or.th/>.
- ปีการศึกษา 2560. สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2561, จาก <http://www.niets.or.th/>.
- สถาพร ดียิ่ง. (2548). ผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดย
 วิธีการเรียนแบบร่วมมือสำหรับนักศึกษาครู. วิทยานิพนธ์ คศ.ม., มหาวิทยาลัยศรี
 นครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 พุทธศักราช 2551กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
 การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2554). รายงาน
 การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ
 ประเมินผลคุณภาพการศึกษา (สมศ.) .

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2546). **กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน**. (พิมพ์ครั้งที่ 3).
 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
 กระทรวงศึกษาธิการ, (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สนิท ตั้งทวี. (2538). **การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สนิท สัตโยภาส. (2545). **ภาษาเพื่อการสื่อสารและสืบค้น**. กรุงเทพฯ: เซ็นจูรี่.
- สุคนธ์ สินธพานนท์, (2545). **การจัดระบบการเรียนรู้: เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2552). **นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน**. (ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิควิธีคิด.
- (2553). **นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน**. (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิควิธีคิด.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2538). **การอ่านภาษาไทย: การอ่านจับใจความ**. นนทบุรี: สาขาวิชาศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2540). **หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย**. (พิมพ์ครั้งที่ 4).
 กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
 (2544). **หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
 (2545). **หลักและการสอนภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). **การอ่านทั่วไป**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ :จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุปราณี พัดทอง. (2545). **การใช้ภาษาไทย**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุภัสสร วัชรคุปต์. (2543). **ชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้นิทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สุมาลี คำภาบุตร. (2556). **ผลของการสอนอ่านแบบ SQ4R เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H ต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและการคิดวิเคราะห์ในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี

- สุวิธิตา ล้านสา. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์และจิตวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- สุวัฒน์ มุทธเมทา. (2523). การเรียนการสอนปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2550). 19 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). 21 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุวิมล คงเสมอ. (2556). การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก
- สุนทร อุดมหาราช. (2547). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีการสอนแบบ SQ4R กับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, กำแพงเพชร.
- เสณีย์ วิลาวรรณ. (2548). หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานพัฒนาทักษะภาษาเล่ม 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เสริมศรี หอทิมาวรวงศ์. (2526). เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนอ่านกลุ่มทักษะ 1 ภาษาไทย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมบัติ จำปาเงินและสำเนียง มณีกาญจน์. (2539). ยอดวรรณกรรมโลก. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ดันอ้อ แกรมมี.
- สมบุญรณ์ ตันยะ. (2545). การประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์. (2534). การอ่านทั่วไป. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อัจฉรา เจตบุตร. (2554). การพัฒนาบทเรียนสื่อประสม: การเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ

ดร.สนิท ประหา	ผู้บริหารชำนาญการพิเศษโรงเรียนสหวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
ดร.วรวิทย์ สิทธิโสภณ	ผู้บริหารชำนาญการพิเศษโรงเรียนผืนสหราษฎร์พัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
นางจันทร์แรม พงษ์สิงห์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
นางเพชรรัตน์ ท้าวจันทร์	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง4(บ้านใหม่ศรีอุบล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
นางสาวสมนึก ปานคำ	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง1(ทุ่งโพธิ์ทะเล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ภาคผนวก ข แบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเหมาะสมตามองค์ประกอบต่างๆ หรือไม่ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- 5 หมายถึง องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน ข้อที่	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ				
	5	4	3	2	1
1. ด้านคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้					
1.1 คู่มือครูมีคำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน					
1.2 คู่มือนักเรียนมีคำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน					
1.3 ระบบสิ่งที่ครูต้องเตรียมในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน					
1.4 นักเรียนรู้แนวทางในการเตรียมตัวก่อนเรียน					

(ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				
	5	4	3	2	1
2. ด้านแผนการจัดการเรียนรู้					
2.1 แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วนเหมาะสมและมีรายละเอียดที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน					
2.2 มีตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้มีความสอดคล้องกัน					
2.3 จุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้มีความเป็นไปได้ที่บรรลุผล					
2.4 เนื้อหา มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้					
2.5 เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน					
2.6 เนื้อหา มีความชัดเจนและน่าสนใจ					
2.7 เนื้อหา มีการจัดลำดับขั้นตอนไว้อย่างเหมาะสม					
2.8 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครอบคลุมตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้					
3. ด้านเอกสารประกอบชุดกิจกรรมการเรียนรู้					
3.1 บัตรคำสั่งกำหนดข้อปฏิบัติไว้ชัดเจน เข้าใจง่าย					
3.2 บัตรเนื้อหาสอดคล้องและครอบคลุมกับตัวชี้วัด					
3.3 บัตรกิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหา					
3.4 บัตรกิจกรรมสอดคล้องกับตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้					
3.5 บัตรเฉลยกิจกรรมมีความสอดคล้องกับบัตรกิจกรรม					
4. ด้านการวัดผลประเมินผล					
4.1 การวัดและประเมินผลครอบคลุมตัวชี้วัด					
4.2 เครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดมีความเหมาะสม					
4.3 มีการวัดผลและประเมินผลจากสภาพจริง					
4.4 การวัดผลและประเมินผลเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน					

(ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				
	5	4	3	2	1
5. ด้านรูปเล่ม					
5.1 ได้รับความสนใจของผู้เรียน					
5.2 ประหยัดและมีความสวยงาม					
5.3 รูปภาพที่ใช้เหมาะสมกับวัย					
5.4 ความสะดวกในการนำไปใช้					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

ภาคผนวก ค ผลการประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ตาราง 11 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

รายการประเมิน ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1.1	5	5	5	4	4	4.60	0.55	มากที่สุด
1.2	5	5	5	4	4	4.60	0.55	มากที่สุด
1.3	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
1.4	4	5	4	4	4	4.20	0.45	มาก
เฉลี่ย						4.40	0.38	มาก
2.1	5	5	5	4	4	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2	5	5	5	4	4	4.60	0.55	มากที่สุด
2.3	4	5	5	4	4	4.40	0.55	มาก
2.4	4	5	5	4	4	4.40	0.55	มาก
2.5	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
2.6	5	5	4	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
2.7	5	5	4	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
2.8	5	4	4	5	4	4.40	0.55	มาก
เฉลี่ย						4.48	0.31	มาก

(ต่อ)

รายการประเมิน ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
3.1	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
3.2	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
3.3	5	4	5	4	4	4.40	0.55	มาก
3.4	4	5	4	4	4	4.20	0.45	มาก
3.5	4	5	5	4	4	4.40	0.55	มาก
เฉลี่ย						4.30	0.21	มาก
4.1	4	4	4	5	5	4.40	0.55	มาก
4.2	4	5	4	4	4	4.20	0.45	มาก
4.3	4	4	4	5	5	4.40	0.55	มาก
4.4	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
เฉลี่ย						4.30	0.21	มาก
5.1	5	5	4	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
5.3	5	4	5	4	5	4.80	0.45	มาก
5.4	5	4	5	4	4	4.40	0.55	มาก
เฉลี่ย						4.55	0.21	มาก
เฉลี่ยรวมทุกด้าน						4.41	0.16	มาก

พบว่า ผลการพิจารณาคุณภาพความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41, S.D. = 0.16$)

ภาคผนวก ง ผลการตรวจความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เวลาในการจัดกิจกรรมและ เนื้อหาของชุดกิจกรรม ตามเกณฑ์ 75/75 นักเรียนจำนวน 3 คน

ตาราง 12 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75 โดยใช้กับ นักเรียนจำนวน 3 คน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้	รายการที่ตรวจสอบ			การปรับปรุง
	ด้านเนื้อหา	ด้านภาษา	ด้านเวลา	
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความ สำคัญนิทาน	เนื้อหามีความ เหมาะสม	ภาษาที่ใช้ เหมาะสม ข้อความหรือคำมี การพิมพ์ผิด	เวลาเหมาะสม	แก้ไขคำผิด
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความ สำคัญเรื่องสั้น	เนื้อหามีความ เหมาะสม	ภาษาที่ใช้ เหมาะสม	เวลาเหมาะสม	
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านจับใจความ สำคัญบทความ	เนื้อหามีความ เหมาะสม	ภาษาที่ใช้ เหมาะสม	เวลาเหมาะสม	
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านจับใจความ สำคัญพระบรมราโชวาท	เนื้อหามีความ เหมาะสม	ภาษาที่ใช้ ข้อความหรือคำมี การพิมพ์ผิด	เวลาเรียนรู้น้อย	แก้ไขคำผิด และเพิ่ม เวลาในการ ทำกิจกรรม

พบว่า ผลการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ในด้านเนื้อหาชุดกิจกรรม ทั้งหมดมีความเหมาะสมในการเรียนรู้ด้านภาษาที่ใช้ในชุดกิจกรรมทั้งหมดมีความเหมาะสม ซึ่งใน ชุดกิจกรรมที่ 1 และ 4 มีข้อความหรือคำมีการพิมพ์ผิดได้ทำการปรับปรุงแก้ไขคำผิดให้ถูกต้องแล้ว ด้านเวลาในชุดกิจกรรมที่ 1-3 มีความเหมาะสม ส่วนในชุดกิจกรรมที่ 4 มีเวลาเรียนรู้น้อยได้ ปรับปรุงแก้ไขโดยการเพิ่มระยะเวลาในการเรียนรู้และทำกิจกรรมให้เหมาะสม

ภาคผนวก จ ผลการตรวจหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75 นักเรียนจำนวน 9 คน

ตาราง 13 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75 โดยใช้กับนักเรียนจำนวน 9 คน

นักเรียน คนที่	คะแนนระหว่างใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้				คะแนนรวม (A) คะแนนเต็ม (40)	คะแนนสอนหลัง ใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ (B)คะแนนเต็ม (30)
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4		
	(10)	(10)	(10)	(10)		
1	7	6	6	5	24	19
2	7	6	6	5	24	19
3	7	6	6	6	25	20
4	8	8	7	7	30	23
5	8	7	8	7	30	25
6	8	7	8	8	31	26
7	10	10	9	9	38	27
8	9	9	10	10	38	28
9	10	9	9	10	38	27
รวม	74	68	69	67	278	214
เฉลี่ย	8.22	7.56	7.67	7.44	30.89	23.78
เฉลี่ยร้อยละ	82.22	75.56	76.67	74.44	77.22	79.26
E_1/E_2	77.22					79.26

พบว่า ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กับนักเรียนจำนวน 9 คน มีประสิทธิภาพ 77.22 / 79.26 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้

ภาคผนวก จ ผลการตรวจหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75 นักเรียนจำนวน 30 คน

ตาราง 14 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75 โดยให้กับนักเรียนจำนวน 30 คน

นักเรียน คนที่	คะแนนระหว่างใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้				คะแนนรวม (A) คะแนนเต็ม(40)	คะแนนสอบหลัง ใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้(B) คะแนนเต็ม (30)
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4		
	(10)	(10)	(10)	(10)		
1	6	6	6	5	23	19
2	6	6	5	6	23	20
3	6	5	6	6	23	19
4	6	6	6	6	24	20
5	6	6	6	6	24	19
6	5	6	6	6	23	19
7	6	5	6	6	23	20
8	6	7	5	6	24	20
9	6	7	6	5	24	20
10	6	6	6	5	23	22
11	8	7	8	7	30	21
12	8	7	8	7	30	23
13	8	8	8	7	31	24
14	8	8	8	7	31	23
15	8	8	8	7	31	24
16	8	7	8	7	30	22

(ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนระหว่างใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้				คะแนนรวม (A) คะแนนเต็ม(40)	คะแนนสอบหลัง ใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้(B) คะแนนเต็ม (30)
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4		
	(10)	(10)	(10)	(10)		
17	8	7	8	8	31	23
18	8	8	7	8	31	24
19	8	8	7	8	31	23
20	8	7	8	8	31	26
21	10	10	10	9	39	28
22	10	10	9	10	39	28
23	10	10	10	9	39	28
24	10	10	9	10	39	29
25	10	10	9	10	39	29
26	10	10	9	10	39	28
27	10	9	9	10	38	29
28	10	10	10	9	39	28
29	10	9	10	10	39	29
30	10	9	10	10	39	29
รวม	239	232	231	228	930	716
เฉลี่ย	7.97	7.73	7.70	7.60	31.00	23.87
เฉลี่ยร้อยละ	79.67	77.33	77.00	76.00	77.50	79.56
E_1/E_2			77.50			79.56

พบว่า การหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 4 ชุดโดยนักเรียนจำนวน 30 คน มีประสิทธิภาพ 77.50 / 79.56 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้

(ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อความคำถาม	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
1.อ่านเรื่องตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่สามารถอ่านได้	6.ข้อใดไม่ใช่ชื่อของไฟ ก.รวก ข.ป่า ค.บ้าน ง.เมือง เฉลย ง			
	7.เราใช้ไม้ไฟทำอะไรมากมาย ยกเว้นข้อใด ก.ทำตะกร้า ข.ทำแข่งปลาทุ ค.วางรถไฟ ง.หมวก เฉลย ค			
	8.คำว่า " ชั้น " ในข้อใด มีความหมายว่าหัวเราะ ก.ชั้นอยู่ในตุ่มน้ำ ข.ชำทำอะไรนะชั้น ค.โกชั้นตอนโกล้ง ง.เขาชั้นนอตให้แน่น เฉลย ข			
	อ่านบทร้อยกรอง แล้วตอบคำถาม ข้อ 9-12 การเรียนควรเร่งไว้ ใส่ตน ฝึกคิดหัดฝึกฝน เข้าใจ เพราะความรู้ส่งผล ดีต่อ ตนนานา ใครไม่อาจแย่งได้ เร่งเรียนรู้เอา			
	9.บทร้อยกรองนี้ ไม่ได้กล่าวถึงเรื่องอะไร ก.ความรู้ ข.ความเพียร ค.การฝึกฝน ง.การประหยัด เฉลย ง			
	10.บทร้อยกรองนี้ สอดคล้องกับคำพูดข้อใด ก. " ฉันจะไม่โกรธเพื่อน " ข. " ฉันจะตั้งใจเรียน " ค. " ฉันจะให้อาหารไก่ " ง. " ฉันอภัยให้เพื่อนเสมอ " เฉลย ก			

(ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อความคำถาม	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
1.อ่านเรื่องตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่สามารถอ่านได้	<p>11.บทร้อยกรองนี้มุ่งสอนให้ทำอะไร</p> <p>ก.ให้รู้จักวิธีเรียน</p> <p>ข.ให้รู้ความหมายการเรียนรู้</p> <p>ค.ให้รู้จักวิธีคบเพื่อน</p> <p>ง.ให้เห็นความสำคัญของการเรียน</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ง</p> <p>12.ถ้าจะให้ตั้งชื่อเรื่องนี้ จะตั้งว่าอย่างไร จึงจะเหมาะสมที่สุด</p> <p>ก.ฝึกคิดฝึกเขียนไว้ให้ดี</p> <p>ข.การเรียนรู้เพียรสุดสำหรับ</p> <p>ค.ความรู้ช่วยชูค่าราคาคน</p> <p>ง.อาศัยตนนั้นแหละคือคนดี</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ค</p> <p>อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 13-14</p> <p>รูปแบบวัฒนธรรมการกินของคนไทย เป็นการกินข้าวร่วมกับอาหารอื่นที่เรียกว่ากับข้าว ในแต่ละมื้อ มีความหลากหลายของชนิดอาหาร รสชาติ สารอาหารที่ครบหมวดหมู่ นอกจากจะมีพืช ผัก สมุนไพร ที่กินแบบสดหรือผ่านการปรุงให้สุกแล้ว ยังมีเนื้อสัตว์ที่ใช้เป็นส่วนประกอบในอาหารร่วมสำหรับด้วย</p> <p>13.ข้อใดกล่าวเกี่ยวกับการกินตามวัฒนธรรมไทย</p> <p>ก.กินข้าวร่วมกับกับข้าว</p> <p>ข.กินอาหารที่จัดเป็นสำหรับ</p> <p>ค.กินอาหารที่มีรสชาติหลากหลาย</p> <p>ง.กินอาหารที่มีทั้งอาหารดิบและปรุงสุก</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ก</p>			

(ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อคำถาม	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
1. อ่านเรื่องตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้	<p>14. จากข้อมูลแสดงให้เห็นถึงการรับประทานอาหารเป็นอย่างไร</p> <p>ก. กินอาหารอย่างพอเพียง</p> <p>ข. กินอาหารอย่างมีศิลปะ</p> <p>ค. กินอาหารครบทุกหมู่</p> <p>ง. กินอาหารอย่างสุรุ่ยสุร่าย</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ค</p>			
2. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้	<p>15. ข้อใดสรุปใจความสำคัญของคำประพันธ์ต่อไปนี้ได้ดีที่สุด</p> <p> ความรู้ด้อยง่ล้ำ สินทรัพย์</p> <p> คิดค่าควรเมืองนับ ยิ่งไซ้</p> <p> เพราะเหตุจกอยู่กับ กายขาด มานา</p> <p> ใครจักเบียดนับได้ เร่งรู้เรียนเอา</p> <p>ก. ความรู้มีค่ากว่าทรัพย์สินใดๆ</p> <p>ข. ทรัพย์สินต่างๆ มีค่ากว่าความรู้</p> <p>ค. ความรู้และทรัพย์สินต่างมีค่าด้วยกัน</p> <p>ง. ความรู้และทรัพย์สินไม่สามารถติดตัวเราไปได้</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ก</p> <p>16. คำประพันธ์ต่อไปนี้ เน้นเรื่องใดสำคัญที่สุด</p> <p> เสียสินสงวนศักดิ์ไว้ วงศ์หงส์</p> <p> เสียศักดิ์สู่ประสงค์ สิ่งรู้</p> <p> เสียรู้เร่งดำรง คำสัตย์ ไว้เนา</p> <p> เสียสัตย์อย่าเสียผู้ ชีพม้วยมรณา</p> <p>ก. ให้รักษาชีวิตไว้ ข. ให้รักษาคำพูดไว้</p> <p>ค. ให้รักษาศักดิ์ศรีไว้ ง. ให้รักษาสิ่งที่อยากรู้ไว้</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ข</p>			

(ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อคำถาม	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
2.จับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้	<p>อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 21-22</p> <p>ฟันผุเป็นอาการป่วยของฟันที่พบได้บ่อยในทุกเพศ ทุกวัย หากดูแลรักษาฟันไม่สะอาดเพียงพอ ผลที่ตามมาก็คือ อาการปวดฟันและเคี้ยวอาหารไม่ได้</p> <p>21.จากข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด</p> <p>ก.อาการของคนที่มีฟันผุ ข.ฟันผุควรไปพบแพทย์</p> <p>ค.ทุกคนมีโอกาสเป็นฟันผุ ง.สาเหตุที่ทำให้เกิดฟันผุ</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ง</p> <p>22.ข้อความนี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญตามข้อใด</p> <p>ก.ฟันผุทำให้เคี้ยวอาหารไม่ได้</p> <p>ข.ฟันที่ไม่สะอาดจะทำให้เกิดฟันผุ</p> <p>ค.อาการปวดฟันมีสาเหตุมาจากฟันผุ</p> <p>ง.การทำความสะอาดฟันไม่ถูกวิธีทำให้ฟันผุ</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ง</p> <p>23.ขนมทุกชนิดที่มีสีน้ำตาลและมีรสหวาน ได้แก่ ช็อกโกแลต ขนมหวาน แม้ว่าอร่อยแต่ก็เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หนูแดงเป็นเด็กชอบกินช็อกโกแลต จากข้อมูลสรุปได้ตามข้อใด</p> <p>ก. หนูแดงกินขนมหวานสีน้ำตาล</p> <p>ข. หนูแดงชอบกินขนมอันตรายต่อสุขภาพ</p> <p>ค. หนูแดงมีสุขภาพไม่ดีเพราะกินขนมหวาน</p> <p>ง. หนูแดงกินขนมหวานที่อร่อยและอันตราย</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ข</p>			

(ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อคำถาม	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
2.จับใจความสำคัญของเรื่องที่ย่านได้	<p>24.เด็กต้องการความรักและความอบอุ่น พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูต้องใช้ภาษากายกับเด็กๆบ่อยๆโดยการสัมผัสอย่างนุ่มนวล ข้อใดแสดงถึงการใช้ภาษากายที่เหมาะสม</p> <p>ก.การโอบกอด ข.การปลอบโยน</p> <p>ค.การบอกให้รู้ว่ารัก ง.การให้ความใกล้ชิดสนิทสนม</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ก</p> <p>อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 25-26</p> <p>หนูดีได้ฟังคุณตาแนะนำว่าถ้าใครต้องการเรียนเก่งและฉลาด ต้องหัดนั่งภาวนา ทำสมาธิให้ใจสงบเสียก่อน</p> <p>25.ความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร</p> <p>ก.การนั่งภาวนา ทำให้จิตใจสงบ</p> <p>ข.การมีสมาธิ ทำให้เรียนเก่งและฉลาด</p> <p>ค.การเชื่อฟังคุณตา ทำให้มีสมาธิและเรียนเก่ง</p> <p>ง.การทำจิตใจให้สงบ ต้องนั่งภาวนาและทำสมาธิ</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ข</p> <p>26.ข้อใดกล่าวถึงเหตุผลได้สอดคล้องกับบทบาทมากที่สุด</p> <p>ก.หนูดี เป็นเด็กเรียนเก่งและฉลาดเพราะหัดนั่งสมาธิ</p> <p>ข.คุณตาชี้แนะให้คนเรียนเก่งและฉลาด</p> <p>ค.คนที่มีสมาธิจะเรียนเก่งและฉลาด</p> <p>ง.คนที่นั่งภาวนาและทำจิตใจให้สงบได้ต้องเป็นหลานคุณตา</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ค</p> <p>อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 27</p> <p>“ เทวดาไม่สามารถบันดาลทุกข์สุขให้เราได้ นอกจากตัวเราเองเท่านั้น ” นี่คือนิพนธ์ของพระพุทธเจ้า ที่พระองค์ทรงสั่งสอนให้เราอาศัยตนเองไม่หวังพึ่งพาอาศัย</p>			

(ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อความถาม	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
2.จับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้	<p>สิ่งที่มองไม่เห็น ซึ่งตรงกับคำสอนของศาสนาคริสต์ที่ว่า “พระเจ้าจะช่วยเหลือเรา ถ้าหากเราช่วยตนเอง” นั้นหมายความว่า เราต้องช่วยตนเองก่อนจะให้ใครช่วย</p> <p>27.ข้อความนี้ให้ข้อสรุปในเรื่องใด</p> <p>ก.ความซื่อสัตย์ ข.ความตรงต่อเวลา</p> <p>ค.ความรักเสียสละ ง.ความขยันอดทน</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ง</p>			
3.นำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	<p>อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 28-32</p> <p>ความรู้จะไม่เกิดประโยชน์อันใดเลย หากรู้แล้วไม่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ หรือถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด จนเกิดความเสียหายทั้งแก่ตนเองและคนอื่น เพื่อไม่ให้เกิดการเรียนรู้ต้องสูญเปล่า เราควรนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปให้เกิดประโยชน์ มิฉะนั้นเราก็อาจมีค่าไม่เท่ากับชาวนาที่เขาไม่ได้เรียนรู้จากไหน แต่เกิดจากประสบการณ์และมีการปฏิบัติอยู่เป็นประโยชน์และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมอีกด้วย</p> <p>28.ข้อความนี้กล่าวในลักษณะใด</p> <p>ก.ชักชวน ข.เสนอแนะ</p> <p>ค.วิพากษ์วิจารณ์ ง.แสดงความคิดเห็น</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ข</p> <p>29.ข้อความนี้ต้องการบอกให้เราทราบสิ่งใด</p> <p>ก.ประโยชน์ของความรู้ ข.การใช้ความรู้</p> <p>ค.การเรียนรู้เพื่อรู้ให้ลึก ง.สิ่งที่ได้จากความรู้</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ก</p>			

(ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อความถาม	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
3. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	<p>30. การเรียนรู้ของชวานาตรงกับข้อใด</p> <p>ก. การเรียนรู้จากห้องเรียน</p> <p>ข. การเรียนรู้จากบรรพบุรุษ</p> <p>ค. การเรียนรู้จากตำราหรือเอกสาร</p> <p>ง. การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ง</p> <p>31. เราควรทำสิ่งใด จึงจะสอดคล้องกับข้อความนี้</p> <p>ก. เรียนรู้ให้มากขึ้น</p> <p>ข. นำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริง</p> <p>ค. นำความรู้ไปหาประโยชน์ให้มาก</p> <p>ง. สอบถามจากผู้รู้ให้เข้าใจจึงจะเกิดประโยชน์</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ข</p> <p>32. ถ้าเรามีความรู้แล้วไม่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์จะเหมือนกับสำนวนข้อใด</p> <p>ก. ไก่ได้พลอย</p> <p>ข. มีความรู้เท่าหางอึ่ง</p> <p>ค. มีความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด</p> <p>ง. อันความรู้รู้กระจ่างเพียงอย่างเดียว แต่ให้เชี่ยวชาญเถิดจะเกิดผล</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ก</p>			

(ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อความถาม	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
3. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	<p>35. ในการขอความช่วยเหลือ นักเรียนกลุ่มนี้ควรทำอย่างไร</p> <p>ก. เดินลัดเลาะไปตามริมแม่น้ำ</p> <p>ข. ส่งเสียงตะโกนให้ดังมากที่สุด</p> <p>ค. ใช้ไม้ไผ่สีกันให้ติดไฟเพื่อสูมไฟให้เกิดควัน</p> <p>ง. ช่วยกันคิดทบทวนหาเส้นทางเดิมที่เดินผ่านมา</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ก</p>			
	<p>36. จากข้อมูล ถ้าต้องการป้องกันอันตรายจากสัตว์ร้าย แนวคิดใดเหมาะสมที่สุด</p> <p>ก. จัดเวรยามคอยเฝ้าระวัง</p> <p>ข. สูมไฟล้อมรอบบริเวณที่อยู่</p> <p>ค. ใช้กิ่งไม้มาทำเป็นกำแพงกำบังตัว</p> <p>ง. ใช้ใบไม้พรางตัวให้คล้ายกับต้นไม้</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ข</p>			
	<p>37. เพื่อป้องกันการหลงทางในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป ควรทำอย่างไร</p> <p>ก. สังเกตต้นไม้ที่เดินผ่านเป็นระยะๆ</p> <p>ข. วางแผนที่ขณะเดินทางเป็นระยะๆ</p> <p>ค. เดินทำกิจกรรมโดยไม่แวะระหว่างทาง</p> <p>ง. ทำสัญลักษณ์ในเส้นทางที่เดินผ่านเป็นระยะๆ</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ง</p>			

(ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อความถาม	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
3. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	<p>38. องค์การอนามัยโลก ระบุว่า " น้ำตาลทรายและน้ำตาลอื่นๆ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกันโดยตรงกับการเกิดโรคต่างๆ อาทิ โรคอ้วน โรคเบาหวาน หรือโรคหลอดเลือดหัวใจ " ถ้าข้อความนี้เป็นจริง ผู้ใดที่สามารถบริโภคน้ำตาลได้ตามใจชอบ</p> <p>ก. คนที่เป็นโรคอ้วน ข. คนที่สูงอายุ</p> <p>ค. คนทุกคน ง. คนที่เป็นโรคเบาหวาน</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ค</p> <p>อ่านข้อความต่อไป นี้ แล้วตอบคำถามข้อ 39-40</p> <p>วันนี้เป็นวันเกิดของหนู่ม แม่ทำปลาอย่างซีอิ๊ว เคียงเพื่อนๆ ของหนู่ม แม่นำปลาที่ปรุงรสแล้วราดด้วยซีอิ๊วที่เตรียมไว้ ห่อด้วยใบตองและนำไปย่างไฟอ่อนๆ จนสุก จากนั้นนำปลาที่สุกจัดลงในจาน เสิร์ฟพร้อมถั่วงอก แครอท และดอกกะหล่ำต้นสุก ตกแต่งด้วยมะเขือเทศ และสับปะรดให้สวยงาม</p> <p>39. จากข้อความข้างต้น สิ่งใดไม่ได้ต้มสุก</p> <p>ก. ถั่วงอก ข. แครอท ค. มะเขือเทศ ง. ดอกกะหล่ำ</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ค</p> <p>40. แม่นำปลาไปย่างไฟอ่อนๆ จนสุก คำว่า " ย่าง " หมายถึงข้อใด</p> <p>ก. ทำให้สุกด้วยการรมควัน</p> <p>ข. ทำให้สุกด้วยการวางไว้เหนือไฟ</p> <p>ค. ทำให้สุกด้วยการวางไว้ใต้เตาไฟ</p> <p>ง. ทำให้สุกด้วยการใส่น้ำมันทอด</p> <p style="text-align: right;">เฉลย ข</p>			

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)

ภาคผนวก ข แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ของแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้เชี่ยวชาญ

ตาราง 15 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ของแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5		
ข้อ 1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 2	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 3	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 4	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 5	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 6	1	1	0	1	1	0.80	ใช้ได้
ข้อ 7	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 8	1	0	0	1	1	0.60	ใช้ได้
ข้อ 9	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 10	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 11	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 12	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

(ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5		
ข้อ 13	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 14	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 15	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 16	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 17	1	0	1	1	1	0.80	ใช้ได้
ข้อ 18	1	1	0	1	1	0.80	ใช้ได้
ข้อ 19	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 20	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 21	1	1	0	1	1	0.80	ใช้ได้
ข้อ 22	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 23	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 24	1	1	0	1	1	0.80	ใช้ได้
ข้อ 25	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 26	1	1	0	1	1	0.80	ใช้ได้
ข้อ 27	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 28	1	0	0	1	1	0.60	ใช้ได้
ข้อ 29	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 30	1	0	1	1	1	0.80	ใช้ได้
ข้อ 31	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 32	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 33	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

(ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5		
ข้อ 34	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 35	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 36	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 37	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 38	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 39	1	1	0	1	1	0.80	ใช้ได้
ข้อ 40	1	1	0	1	1	0.80	ใช้ได้

พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร IOC ข้อสอบที่ใช้ได้มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 – 1.00 โดยมีข้อสอบที่มีค่า IOC ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน 40 ข้อ

**ภาคผนวก ฉ ค่าอำนาจจำแนก(B) ของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบSQ4Rเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความ
สำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6**

**ตาราง 16 แสดงค่าอำนาจจำแนก(B)ของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
จำนวน 40 ข้อ**

ข้อที่	B-index	แปลผล
1	0.36	ใช้ได้
2	0.47	ใช้ได้
3	0.56	ใช้ได้
4	0.50	ใช้ได้
5	0.47	ใช้ได้
6	0.78	ใช้ได้
7	0.50	ใช้ได้
8	0.67	ใช้ได้
9	0.69	ใช้ได้
10	0.92	ใช้ได้
11	0.89	ใช้ได้
12	0.72	ใช้ได้
13	0.39	ใช้ได้
14	0.89	ใช้ได้
15	0.44	ใช้ได้
16	0.69	ใช้ได้
17	0.56	ใช้ได้
18	0.50	ใช้ได้
19	0.94	ใช้ได้
20	0.42	ใช้ได้

(ต่อ)

ข้อที่	B-index	แปลผล
21	0.89	ใช้ได้
22	0.31	ใช้ได้
23	0.61	ใช้ได้
24	0.44	ใช้ได้
25	0.56	ใช้ได้
26	0.47	ใช้ได้
27	0.61	ใช้ได้
28	0.58	ใช้ได้
29	0.61	ใช้ได้
30	0.47	ใช้ได้
31	0.61	ใช้ได้
32	0.53	ใช้ได้
33	0.75	ใช้ได้
34	0.47	ใช้ได้
35	0.22	ใช้ได้
36	0.31	ใช้ได้
37	0.08	ทิ้ง
38	0.03	ทิ้ง
39	0.33	ใช้ได้
40	0.19	ทิ้ง

ผลการตรวจสอบค่าอำนาจจำแนก(B)ของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความ
สำคัญ พบว่า มีค่าอำนาจจำแนก(B)อยู่ระหว่าง 0.22 – 0.94

ภาคผนวก ญ ผลการคัดเลือกแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วย
วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตาราง 17 แสดงผลการพิจารณาค่าอำนาจจำแนก(B)ของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับ
ใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 ข้อ

ข้อที่	ข้อที่เลือก	B-index	แปลผล
1	1	0.36	ใช้ได้
2	2	0.47	ใช้ได้
3	3	0.56	ใช้ได้
4	4	0.50	ใช้ได้
5	5	0.47	ใช้ได้
7	6	0.50	ใช้ได้
8	7	0.67	ใช้ได้
9	8	0.69	ใช้ได้
12	9	0.72	ใช้ได้
13	10	0.39	ใช้ได้
15	11	0.44	ใช้ได้
16	12	0.69	ใช้ได้
17	13	0.56	ใช้ได้
18	14	0.50	ใช้ได้
20	15	0.42	ใช้ได้
22	16	0.31	ใช้ได้
23	17	0.61	ใช้ได้
24	18	0.44	ใช้ได้
25	19	0.56	ใช้ได้

(ต่อ)

ข้อที่	ข้อที่เลือก	B-index	แปลผล
26	20	0.47	ใช้ได้
27	21	0.61	ใช้ได้
28	22	0.58	ใช้ได้
29	23	0.61	ใช้ได้
30	24	0.47	ใช้ได้
31	25	0.61	ใช้ได้
32	26	0.53	ใช้ได้
34	27	0.47	ใช้ได้
35	28	0.22	ใช้ได้
36	29	0.31	ใช้ได้
39	30	0.33	ใช้ได้

ผลการคัดเลือกแบบแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 ข้อ พบว่า มีค่าอำนาจจำแนก(B)อยู่ระหว่าง 0.22 – 0.94 ตามเกณฑ์ 0.20 ขึ้นไป ความเที่ยงของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 ข้อ มีค่าเท่ากับ 0.95

ภาคผนวก ฎ แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 ข้อ

แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 ข้อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-4

ควายเป็นสัตว์ที่มีอยู่ทุกทวีปบนโลกนี้ควายที่มีในเมืองไทยเป็นสัตว์ที่เลี้ยงง่ายทั้งควายดำ
ควายเผือก เราใช้ไถนา ใช้เนื้อทำอาหารและขาย นับว่าควายเป็นสัตว์เศรษฐกิจชนิดหนึ่ง

1. ข้อความนี้น่าจะพบในข่าวประเภทใด

ก. ข่าวการศึกษา	ข. ข่าวเกษตรกรรม
ค. ข่าวสั้นทันโลก	ง. ข่าวสังคมธุรกิจ

2. คำพูดใดสอดคล้องกับคำกล่าวข้างต้น

ก. ควายมีอยู่ทั่วไปในโลกนี้	ข. ควายมีมากเฉพาะในเมืองไทย
ค. ควายเผือกมีเฉพาะในเมืองไทย	ง. มีเฉพาะคนไทยเท่านั้นที่กินเนื้อควาย

3. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์จากควาย

ก. ใช้ไถนา	ข. ใช้ทำอาหาร
ค. ใช้จำหน่าย	ง. ใช้ชนแข่งกัน

4. ข้อความข้างต้นตรงกับข้อความใด

ก. ควายดีมีประโยชน์	ข. ควายไทยใช้ทำนา
ค. ควายเป็นสัตว์เลี้ยงยาก	ง. ควายเป็นสัตว์นำโชค

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 5-6

ไผ่เป็นพืชเมืองร้อนชนิดหนึ่ง มีถิ่นกำเนิดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เมืองไทยมีไผ่หลายชนิด
ได้แก่ ไผ่ตง ไผ่ป่า ไผ่บ้าน ไผ่รวก ไผ่หนาม เป็นต้น ซึ่งแต่ละแห่งอาจเรียกแตกต่างกันไป ไผ่เป็น
พืชสารพัดประโยชน์ได้มากมาย

5. ข้อความนี้ น่าจะพบในข่าวประเภทใด

ก. ข่าวสั้นทันโลก	ข. ข่าวการศึกษา
ค. ข่าวเกษตรกรรม	ง. ข่าวสังคมธุรกิจ

6. เราใช้ไม้ไผ่ทำประโยชน์มากมาย ยกเว้นข้อใด

ก. ทำตะกร้า	ข. ทำแข่งปลาทุ
ค. รางรถไฟ	ง. หมวก

7. คำว่า " ชั้น " ในข้อใด มีความหมายว่าหัวเราะ

ก. ชั้นอยู่ในตุ่มน้ำ	ข. ชำทำอะไรมาชั้น
ค. ไก่ชั้นตอนใกล้รุ่ง	ง. เขาชั้นนอตให้แน่น

อ่านบทหรือขกรอง แล้วตอบคำถาม ข้อ 8-9

การเรียนรู้ควรเร่งไว้	ใส่ตน
ฝึกคิดหัดฝึกฝน	เข้าใจ
เพราะความรู้ส่งผล	ดีต่อ ตนนา
ใครไม่อาจแย่งได้	เร่งเรียนรู้เอา

8. บทหรือขกรองนี้ ไม่ได้กล่าวถึงเรื่องอะไร

ก. ความรู้	ข. ความเพียร
ค. การฝึกฝน	ง. การประหยัด

9. ถ้าจะให้ตั้งชื่อเรื่องนี้ จะตั้งว่าอย่างไร จึงจะเหมาะสมที่สุด

ก. ฝึกคิดฝึกเขียนไว้ให้ดี	ข. การเรียนเพียรสุดสำหรับ
ค. ความรู้ช่วยชูค่าราคาคน	ง. อาศัยตนนั้นแหละคือคนดี

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 10

รูปแบบวัฒนธรรมการกินของคนไทย เป็นการกินข้าวร่วมกับอาหารอื่นที่เรียกว่ากับข้าว ในแต่ละมื้อ มีความหลากหลายของชนิดอาหาร รสชาติ สารอาหารที่ครบหมวดหมู่ นอกจากนี้จะมีพืชผัก สมุนไพร ที่กินแบบสดหรือผ่านการปรุงให้สุกแล้ว ยังมีเนื้อสัตว์ที่ใช้เป็นส่วนประกอบในอาหารร่วมรับประทานด้วย

10. ข้อใดกล่าวเกี่ยวกับการกินตามวัฒนธรรมไทย

ก. กินข้าวร่วมกับกับข้าว	ข. กินอาหารที่จัดเป็นสำหรับ
ค. กินอาหารที่มีรสชาติหลากหลาย	ง. กินอาหารที่มีทั้งอาหารดิบและปรุงสุก

11. ข้อใดสรุปใจความสำคัญของคำประพันธ์ต่อไปนี้ได้ดีที่สุด

ความรู้ดูยิ่งล้ำ	สินทรัพย์
คิดค่าควรเมื่อนับ	ยิ่งไซ้
เพราะเหตุจักอยู่กับ	กายอาด มานา
ใครจักเบียนบได้	เร่งรู้เรียนเอา

- ก. ความรู้มีค่ากว่าทรัพย์สินใดๆ
- ข. ทรัพย์สินต่างๆ มีค่ากว่าความรู้
- ค. ความรู้และทรัพย์สินต่างมีค่าด้วยกัน
- ง. ความรู้และทรัพย์สินไม่สามารถติดตัวเราไปได้

12. คำประพันธ์ต่อไปนี้ เน้นเรื่องใดสำคัญที่สุด

เสียดินสงวนศักดิ์ไว้	วงศ์หงส์
เสียดักดิ์ผู้ประสงค์	สิ่งรู้
เสียดูเร่งดำรง	คำสัตย์ ไว้ना
เสียดัตถ์อย่าเสียดู	ชีพม้วยมรณา
ก. ให้รักษาชีวิตไว้	ข. ให้รักษาคำพูดไว้
ค. ให้รักษาศักดิ์ศรีไว้	ง. ให้รักษาสิ่งที่อยากรู้ไว้

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 13-14

อย่าโทษคนโทษใครให้เหนื่อยเปล่า

โทษตัวเราทำไมดีนี้ดีกว่า

หรือโทษกรรมก่อนเก่าเราทำมา

ยังดีกว่าไปโทษใครให้เขาเคือง

13. ข้อความนี้ เป็นคำประพันธ์ประเภทใด

ก. กลอนสี่	ข. กลอนหก
ค. กลอนแปด	ง. กลอนนิราศ

14. ผู้กล่าวน่าจะมีชื่อเสียงในเรื่องใด

ก. กรรม	ข. เทวดา	ค. ภูตผี	ง. พระเจ้า

15. ข้อใดคือใจความสำคัญของเรื่องต่อไปนี้

- (1) ศิลปะแห่งการฟัง ไม่ได้หมายถึงการนั่งฟัง
- (2) การทำเช่นนั้น ง่ายเกินกว่าจะนับเป็นศิลปะ
- (3) ศิลปะแห่งการฟัง หมายถึงความสามารถในการชักจูงคู่สนทนาให้มาพูดเรื่องที่เขานัด
- (4) คือแสดงให้เห็นว่า ตนกำลังฟังคำพูดของเขา

ก. (1)	ข. (2)	ค. (3)	ง. (4)

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 16

ฟันผุเป็นอาการป่วยของฟันที่พบได้บ่อยในทุกเพศ ทุกวัย หากดูแลรักษาฟันไม่สะอาดเพียงพอ ผลที่ตามมาก็คือ อาการปวดฟันและเคี้ยวอาหารไม่ได้

16. ข้อความนี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญตามข้อใด

- ก. ฟันผุทำให้เคี้ยวอาหารไม่ได้ ข. ฟันที่ไม่สะอาดจะทำให้เกิดฟันผุ
ค. อาการปวดฟันมีสาเหตุมาจากฟันผุ ง. การทำความสะอาดฟันไม่ถูกวิธีทำให้ฟันผุ

17. ขนมทุกชนิดที่มีสีน้ำตาลและมีรสหวาน ได้แก่ ช็อกโกแลต ขนมหวาน แม้ว่าอร่อยแต่ก็เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หนูแดงเป็นเด็กชอบกินช็อกโกแลต จากข้อมูล สรุปได้ตามข้อใด

- ก. หนูแดงกินขนมหวานสีน้ำตาล
ข. หนูแดงชอบกินขนมอันตรายต่อสุขภาพ
ค. หนูแดงมีสุขภาพไม่ดีเพราะกินขนมหวาน
ง. หนูแดงกินขนมหวานที่อร่อยและอันตราย

18. เด็กต้องการความรักและความอบอุ่น พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูต้องใช้ภาษากายกับเด็กๆ โดยการสัมผัสอย่างนุ่มนวล ข้อใดแสดงถึงการใช้ภาษากายที่เหมาะสม

- ก. การโอบกอด ข. การปลอบโยน
ค. การบอกให้รู้váรัก ง. การให้ความใกล้ชิดสนิทสนม

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 19-20

หนูดีได้ฟังคุณตาแนะนำว่าถ้าใครต้องการเรียนเก่งและฉลาด ต้องหัดนั่งภาวนา ทำสมาธิให้ใจสงบเสียก่อน

19. ความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

- ก. การนั่งภาวนา ทำให้จิตใจสงบ
ข. การมีสมาธิ ทำให้เรียนเก่งและฉลาด
ค. การเชื่อฟังคุณตา ทำให้มีสมาธิและเรียนเก่ง
ง. การทำจิตใจให้สงบ ต้องนั่งภาวนาและทำสมาธิ

20. ข้อใดกล่าวถึงเหตุผลได้สอดคล้องกับบทบาทมากที่สุด

- ก. หนูดี เป็นเด็กเรียนเก่งและฉลาดเพราะหัดนั่งสมาธิ
ข. คุณตาชี้แนะให้คนเรียนเก่งและฉลาด
ค. คนที่มีสมาธิจะเรียนเก่งและฉลาด
ง. คนที่นั่งภาวนาและทำจิตใจให้สงบได้ต้องเป็นหลานคุณตา

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 21

“ เทวดาไม่สามารถบันดาลทุกข์สุขให้เราได้ นอกจากตัวเราเองเท่านั้น ” นี่คือการสอนของ พระพุทธเจ้า ที่พระองค์ทรงสั่งสอนให้เราอาศัยตนเองไม่หวังพึ่งพาอาศัยสิ่งที่มองไม่เห็น ซึ่งตรงกับ คำสอนของศาสนาคริสต์ที่ว่า “ พระเจ้าจะช่วยเรา ถ้าหากเราช่วยตนเอง ” นั้นหมายความว่า เรา ต้องช่วยตนเองก่อนจะให้ใครช่วย

21. ข้อความนี้ให้ข้อสรุปในเรื่องใด

ก. ความซื่อสัตย์	ข. ความตรงต่อเวลา
ค. ความรักเสียสละ	ง. ความขยันอดทน

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 22-24

ความรู้จะไม่เกิดประโยชน์อันใดเลย หากรู้แล้วไม่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ หรือถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด จนเกิดความเสียหายทั้งแก่ตนเองและคนอื่น เพื่อไม่ให้เกิดการเรียนรู้ต้องสูญเปล่า เรา ควรนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปให้เกิดประโยชน์ มิฉะนั้นเราก็อาจมีค่าไม่เท่ากับชาวนาที่เขาไม่ได้เรียนรู้ จากไหน แต่เกิดจากประสบการณ์และมีการปฏิบัติอยู่เป็นประจำและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม อีกด้วย

22. ข้อความนี้กล่าวในลักษณะใด

ก. ชักชวน	ข. เสนอแนะ	ค. วิพากษ์วิจารณ์	ง. แสดงความคิดเห็น

23. ข้อความนี้ต้องการบอกให้เราทราบสิ่งใด

ก. ประโยชน์ของความรู้	ข. การใช้ความรู้
ค. การเรียนรู้เพื่อรู้ให้ลึก	ง. สิ่งที่ได้จากความรู้

24. การเรียนรู้ของชาวนาตรงกับข้อใด

ก. การเรียนรู้จากห้องเรียน	ข. การเรียนรู้จากบรรพบุรุษ
ค. การเรียนรู้จากตำราหรือเอกสาร	ง. การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง

25. เราควรทำสิ่งใด จึงจะสอดคล้องกับข้อความนี้

ก. เรียนรู้ให้มากขึ้น	ข. นำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริง
ค. นำความรู้ไปหาประโยชน์ให้มาก	ง. สอบถามจากผู้รู้ให้เข้าใจจึงจะเกิดประโยชน์

26. ถ้าเรามีความรู้แล้วไม่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์จะเหมือนกับสำนวนข้อใด

ก. ไม้ได้พลอย
ข. มีความรู้เท่าทางอึ่ง
ค. มีความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด
ง. อันความรู้รู้กระจ่างเพียงอย่างเดียว แต่ให้เขี้ยวซาญเกิดจะเกิดผล

เฉลยแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 ข้อ

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	ข	11	ก	21	ง
2	ก	12	ข	22	ข
3	ง	13	ค	23	ก
4	ก	14	ก	24	ง
5	ค	15	ง	25	ข
6	ค	16	ง	26	ก
7	ข	17	ข	27	ข
8	ง	18	ก	28	ก
9	ค	19	ข	29	ข
10	ก	20	ค	30	ค

ภาคผนวก ฏ คะแนนทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียนและผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตาราง 18 แสดงคะแนนทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียนและผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 32 คน

นักเรียน คนที่	คะแนนก่อนเรียนPre-test (30 คะแนน)	คะแนนก่อนเรียนPost-test (30 คะแนน)	คะแนนผลต่าง (D)
1	13	20	7
2	17	25	8
3	19	27	8
4	17	24	7
5	16	23	7
6	20	27	7
7	17	25	8
8	17	26	9
9	16	24	8
10	15	23	8
11	15	22	7
12	13	21	8
13	12	19	7
14	13	21	8
15	14	22	8

(ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนก่อนเรียน Pre-test (30 คะแนน)	คะแนนก่อนเรียน Post-test (30 คะแนน)	คะแนนผลต่าง (D)
16	12	20	8
17	13	20	7
18	16	22	6
19	13	21	8
20	14	21	7
21	13	20	7
22	15	23	8
23	15	22	7
24	14	21	7
25	16	23	7
26	15	23	8
27	14	21	7
28	14	22	8
29	13	21	8
30	15	22	7
31	12	19	7
32	14	21	7
N	32	32	32
Sum	472	711	239
Mean	14.75	22.22	7.47
S.D.	1.97	2.11	0.62

คะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียน
ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.75 และ 22.22 คะแนน ตามลำดับ

ภาคผนวก ฐ ผลแสดงการวิเคราะห์การเปรียบเทียบผลทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากโปรแกรมสำเร็จรูป

ตาราง 19 ผลแสดงการวิเคราะห์การเปรียบเทียบผลทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากโปรแกรมสำเร็จรูป

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 protest	22.22	32	2.106	.372
pretest	14.75	32	1.967	.348

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pai protest - r 1 pretest	7.469	.621	.110	7.245	7.693	67.995	31	.000

จากผลการวิเคราะห์คะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.75 และ 22.22 คะแนนตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**ภาคผนวก ท แบบประเมินความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน
ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริม
ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับผู้เชี่ยวชาญ**

**แบบประเมินความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการ
เรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ**

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุด
กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ว่ามีความเหมาะสมตาม
รายการประเมินที่กำหนดหรือไม่ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ระดับความเหมาะสม
ตามความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

5	หมายถึง	ความพึงพอใจมีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	ความพึงพอใจมีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	ความพึงพอใจมีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	ความพึงพอใจมีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	ความพึงพอใจมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ				
	5	4	3	2	1
ด้านปัจจัยนำเข้า					
1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีคำชี้แจง ช้อแนะนำที่ชัดเจนอ่านเข้าใจง่าย					
2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีขนาดตัวอักษรที่เหมาะสม					
3. เนื้อหาที่กำหนดในชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม					
4. เวลาที่ใช้แต่ละกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม					
5. บัตรกิจกรรมมีความเหมาะสมนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้					
6. บัตรกิจกรรมแสดงลำดับขั้นตอนได้อย่างชัดเจน					
7. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สะดวกต่อการนำไปใช้					

(ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				
	5	4	3	2	1
ด้านกระบวนการ					
8. กิจกรรมการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ					
9. ขั้นตอนของกิจกรรมนักเรียนสามารถปฏิบัติได้					
10. กิจกรรมการเรียนส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ					
11. นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการอ่านจับใจความสำคัญ					
12. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสรุปความรู้จากการอ่านได้อย่างมีหลักการและมีเหตุผล					
ด้านผลผลิต					
13. นักเรียนเกิดความรู้จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้					
14. นักเรียนสามารถนำความรู้จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้					
15. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน และนำวิธีการเรียนไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นได้อย่างมีหลักการและมีเหตุผล					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

ภาคผนวก ค ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ตาราง 20 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

รายการประเมิน ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					\bar{x}	S.D.	ระดับ ความพึง พอใจ
	1	2	3	4	5			
ด้านปัจจัยนำเข้า								
1	5	5	4	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
2	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
3	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
4	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
5	5	5	4	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
6	5	5	4	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
7	5	4	5	4	4	4.40	0.55	มาก
เฉลี่ย						4.58	0.38	มากที่สุด
ด้านกระบวนการ								
8	4	5	4	5	4	4.40	0.55	มาก
9	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
10	4	5	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
11	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
12	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
เฉลี่ย						4.68	0.42	มากที่สุด

(ต่อ)

รายการประเมิน ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					\bar{x}	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
	คนที่							
	1	2	3	4	5			
ด้านผลผลิต								
13	5	4	4	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
14	5	4	5	5	5	4.80	0.55	มากที่สุด
15	5	4	5	5	5	4.80	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ย						4.73	0.43	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมทั้ง 3 ด้าน						4.66	0.23	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเฉลี่ยรวมทั้ง 3 ด้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

**ภาคผนวก ฅ แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย
วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย
วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
สำหรับนักเรียน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย
วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ว่ามีความเหมาะสมตามรายการประเมินที่
กำหนดหรือไม่ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ระดับความเหมาะสม ตามความคิดเห็น
ของท่าน ดังนี้

5	หมายถึง	ความพึงพอใจมีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	ความพึงพอใจมีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	ความพึงพอใจมีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	ความพึงพอใจมีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	ความพึงพอใจมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านปัจจัยนำเข้า					
1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีคำชี้แจง ช้อแนะนำที่ชัดเจนอ่านเข้าใจง่าย					
2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีขนาดตัวอักษรที่เหมาะสม					
3. เนื้อหาที่กำหนดในชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม					
4. เวลาที่ใช้แต่ละกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม					
5. บัตรกิจกรรมมีความเหมาะสมนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้					
6. บัตรกิจกรรมแสดงลำดับขั้นตอนได้อย่างชัดเจน					
7. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สะดวกต่อการนำไปใช้					

(ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านกระบวนการ					
8. กิจกรรมการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ					
9. ขั้นตอนของกิจกรรมนักเรียนสามารถปฏิบัติได้					
10. กิจกรรมการเรียนส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ					
11. นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการอ่านจับใจความสำคัญ					
12. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสรุปความรู้จากการอ่านได้อย่างมีหลักการและมีเหตุผล					
ด้านผลผลิต					
13. นักเรียนเกิดความรู้จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้					
14. นักเรียนสามารถนำความรู้จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้					
15. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน และนำวิธีการเรียนไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นได้อย่างมีหลักการและมีเหตุผล					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค แสดงผลค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตาราง 21 แสดงผลค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนจำนวน 32 คน

รายการประเมิน	(n=32)		ระดับความพึงพอใจ
	\bar{x}	S.D.	
ด้านปัจจัยนำเข้า			
1. ชุดกิจกรรมมีคำชี้แจง ชัดเจนที่ชัดเจนอ่านเข้าใจง่าย	4.50	0.51	มาก
2. ชุดกิจกรรมมีขนาดตัวอักษรที่เหมาะสม	4.47	0.51	มาก
3. เนื้อหาที่กำหนดในชุดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.72	0.46	มากที่สุด
4. เวลาที่ใช้แต่ละกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.72	0.46	มากที่สุด
5. บัตรกิจกรรมมีความเหมาะสมนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้	4.60	0.50	มากที่สุด
6. บัตรกิจกรรมแสดงลำดับขั้นตอนได้อย่างชัดเจน	4.44	0.50	มาก
7. ชุดกิจกรรมสะดวกต่อการนำไปใช้	4.60	0.50	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.58	0.20	มากที่สุด

(ต่อ)

รายการประเมิน	(n=32)		ระดับ ความพึงพอใจ
	\bar{x}	S.D.	
ด้านกระบวนการ			
8. กิจกรรมการเรียนการสอนมีความ น่าสนใจ	4.53	0.51	มากที่สุด
9. ขั้นตอนของกิจกรรมนักเรียนสามารถ ปฏิบัติได้	4.69	0.47	มากที่สุด
10. กิจกรรมการเรียนส่งเสริมให้นักเรียน รู้จักวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ	4.38	0.49	มาก
11. นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนโดยใช้ชุด กิจกรรมส่งเสริมการอ่านจับใจความสำคัญ	4.63	0.49	มากที่สุด
12. กิจกรรมการเรียนรู้อ่านช่วยให้นักเรียนสรุป ความรู้จากการอ่านได้อย่างมีหลักการและ มีเหตุผล	4.47	0.51	มาก
เฉลี่ย	4.54	0.24	มากที่สุด
ด้านผลผลิต			
13. นักเรียนเกิดความรู้จากชุดกิจกรรม	4.56	0.51	มากที่สุด
14. นักเรียนสามารถนำความรู้จากชุด กิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.53	0.51	มากที่สุด
15. ชุดกิจกรรมทำให้นักเรียนประสบ ผลสำเร็จในการเรียนและนำวิธีการเรียนไป ประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นได้อย่างมีหลักการ และมีเหตุผล	4.56	0.50	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.55	0.33	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมทั้ง 3 ด้าน	4.56	0.16	มากที่สุด

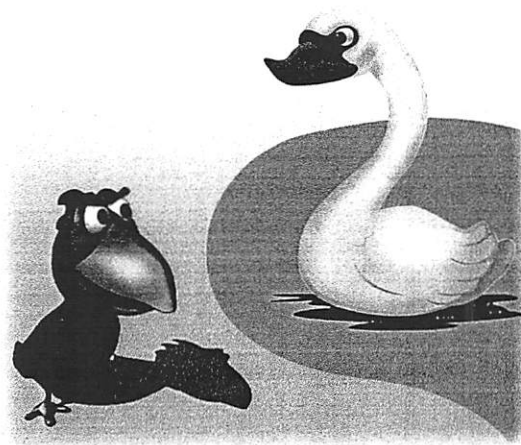
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 32 คน มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเฉลี่ยรวมทั้ง 3 ด้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$, S.D. = 0.16)

ภาคผนวก ต ตัวอย่างชุดกิจกรรมชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R
เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คู่มือสำหรับครู

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R
เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

นางสาวอภัยพร สิลารักษ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 1

คำนำ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 4 ชุด ดังนี้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้น

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านจับใจความสำคัญบทความ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านจับใจความสำคัญพระบรมราโชวาท

ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย คำชี้แจงสำหรับครู คำชี้แจงสำหรับนักเรียน ผังการจัดชั้นเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ บัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม เฉลยบัตรกิจกรรม แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียนและเฉลยแบบทดสอบ ซึ่งผู้จัดทำได้พัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุเป้าหมายของจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

อภัยพร สิลารักษ์

ผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

คำชี้แจงสำหรับ

ครู.....	1
คำชี้แจงสำหรับนักเรียน.....	2
ผังการจัดชั้นเรียน.....	3
แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย	
สาระการเรียนรู้.....	4
มาตรฐานการเรียนรู้.....	4
ตัวชี้วัด.....	4
สาระสำคัญ.....	4
จุดประสงค์การเรียนรู้.....	4
สาระการเรียนรู้.....	4
กระบวนการจัดการเรียนรู้.....	5
สื่อ/แหล่งการเรียนรู้.....	6
การวัดและประเมินผล.....	7
บันทึกหลังการสอน.....	7
ความคิดเห็นของผู้บริหาร.....	8
แบบประเมินการปฏิบัติงานกลุ่มฯ.....	9
รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการปฏิบัติงานกลุ่มฯ.....	10
แบบประเมินการทำแบบทดสอบก่อนเรียน.....	11
แบบประเมินการทำแบบทดสอบหลังเรียน.....	12
บัตรคำสั่ง.....	13
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	16
บัตรเนื้อหา.....	18
บัตรกิจกรรมที่ 1.....	22
บัตรกิจกรรมที่ 2.....	23
บัตรกิจกรรมที่ 3.....	24

สารบัญ

บัตรกิจกรรมที่ 4.....	25
บัตรกิจกรรมที่ 5.....	26
บัตรกิจกรรมที่ 6.....	27
บัตรกิจกรรมที่ 7.....	28
บัตรกิจกรรมที่ 8.....	29
แบบทดสอบหลังเรียน.....	30
ภาคผนวก	
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน.....	33
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 1.....	34
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 2.....	35
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 3.....	36
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 4.....	37
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 5.....	38
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 6.....	39
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 7.....	40
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 8.....	41
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน.....	42
บรรณานุกรม	

คำชี้แจงสำหรับครู

ข้อควรปฏิบัติในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนควรดำเนินการ ดังนี้
ขั้นเตรียมการสอน

1. ศึกษาคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เข้าใจ
2. ตรวจสอบอุปกรณ์ต่างๆ ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้
3. ศึกษาเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในชุดกิจกรรมโดยละเอียด
4. ก่อนสอนต้องเตรียมชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้บนโต๊ะ

ขั้นสอน

5. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้ของผู้เรียน
6. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม 5 กลุ่ม กลุ่มละเท่าๆกัน สมาชิกในแต่ละกลุ่มจะคละนักเรียนที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน
7. ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับบทบาทนักเรียนในการทำกิจกรรม
8. จัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน คือ
 - 8.1 ขั้นที่ 1 Survey (S) การอ่านสำรวจ
 - 8.2 ขั้นที่ 2 Question (Q) การตั้งคำถาม
 - 8.3 ขั้นที่ 3 Read (R) การอ่านอย่างละเอียด
 - 8.4 ขั้นที่ 4 Record (R) การจดบันทึก
 - 8.5 ขั้นที่ 5 Recite (R) การเขียนสรุปใจความสำคัญ
 - 8.6 ขั้นที่ 6 Reflect (R) การวิเคราะห์ วิวิจารณ์
9. ขณะนักเรียนทำกิจกรรมครูต้องไม่พูดเสียงดังและเดินดูการทำงานของนักเรียนทุกกลุ่มอย่างใกล้ชิด หากกลุ่มใดมีปัญหาครูต้องให้การช่วยเหลือ
10. หากสรุปผลที่ได้จากการทำกิจกรรมการเรียนรู้ควรเป็นกิจกรรมร่วมของนักเรียนทุกกลุ่มหรือตัวแทนของกลุ่มร่วมกัน ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออกมากที่สุด
11. ในกรณีที่นักเรียนขาดเรียน ให้นักเรียนศึกษาเป็นรายบุคคล

ขั้นสรุป

12. หลังจากดำเนินการจัดกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนอีกครั้งหนึ่ง
13. ครูเป็นผู้ประเมินผลการเรียนของนักเรียน

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

ข้อควรปฏิบัติในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนควรดำเนินการ ดังนี้

1. เลือกประธานกลุ่มเพื่อเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้และเลขานุการกลุ่มเพื่อบันทึกข้อมูลในแบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ
2. สมาชิกทุกคนต้องมีส่วนร่วมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันเพื่อให้การทำงานของกลุ่มประสบความสำเร็จ
3. ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถและรอบคอบ ไม่เล่นหรือรบกวนกลุ่มอื่น
4. ใช้กลุ่มเต็มตลอดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรม เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน
5. อ่านและปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนของบัตรคำสั่งและบัตรกิจกรรม
6. ปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้นักเรียนรวบรวมชุดกิจกรรมใส่ซองให้เรียบร้อย
7. หากนักเรียนมีข้อสงสัยหรือเกิดปัญหาภายในกลุ่ม ให้นักเรียนปรึกษาครูผู้สอนเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอ่านเรื่องตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่ได้
2. นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้
3. นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

แผนผังการจัดชั้นเรียน

กระดานดำ

โต๊ะครู

กลุ่มที่ 1

กลุ่มที่ 2

กลุ่มที่ 3

กลุ่มที่ 4

กลุ่มที่ 5

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 16101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2561

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

เวลา 3 ชั่วโมง

1. มาตรฐาน / ตัวชี้วัด

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1ป. 6/3 อ่านเรื่องสั้นๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ท 1.1ป 6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1ป.6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

2. สาระสำคัญ

การจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อหาสาระ เช่น ความรู้ ความเข้าใจ หรือข้อคิดสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน ถ้าข้อความที่อ่านเป็นเรื่องยาวๆ จะต้องสรุปใจความสำคัญของเรื่องในลักษณะย่อความ หลักสำคัญในการอ่าน คือ จับใจความสำคัญให้ได้ว่าในเรื่องนั้นมี ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำอย่างไร และผลของเรื่องนั้นๆ เกิดอะไรบ้าง

นิทาน เป็นบทประพันธ์ประเภทหนึ่งซึ่งเป็นเรื่องสมมติ มีการดำเนินเรื่องรวดเร็ว มีการบรรยายพฤติกรรมของตัวละครให้มีความเคลื่อนไหวอยู่ตลอด มีตัวละครดำเนินเรื่องซึ่งอาจเป็นมนุษย์หรือสัตว์ก็ได้ มีเหตุการณ์หรือการดำเนินเรื่องราวที่แสดงความขัดแย้งของตัวละครและมีการคลี่คลายความขัดแย้งของตัวละคร

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ซื่อสัตย์สุจริต 2. วินัย 3. ใฝ่เรียนรู้ 4. มุ่งมั่นในการทำงาน

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1.นักเรียนอ่านเรื่องตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

2.นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

3.นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

5. สาระการเรียนรู้

1.การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

2.การปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความสำคัญ

3.วิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบ SQ4R

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1.ครูนำหนังสือนิทาน จำนวน 3 เล่ม มาร่วมกันสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องราวของนิทานว่ามีนิทานชื่ออะไรบ้าง มีตัวละครอะไรบ้าง จากที่สังเกตเห็นภายนอกพร้อมร่วมกันอภิปรายความรู้อันเกี่ยวกับนิทาน (เวลา 10 นาที)

ขั้นสอน

2.นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน จำนวน 10 ข้อ (เวลา 15 นาที)

3.นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละเท่าๆกัน คละความสามารถโดยเป็นนักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน (โดยครูเป็นผู้ช่วยแบ่งกลุ่ม) แล้วส่งตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมารับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบSQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน (เวลา 10 นาที)

ขั้นที่ 1 Survey (S) การอ่านสำรวจ

4.นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนชื่อสมาชิกและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบลงในบัตรกิจกรรมที่ 1 แล้วร่วมกันศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินการตามบัตรคำสั่ง โดยการเริ่มศึกษาบัตรเนื้อหา เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน (เวลา 15 นาที)

5.นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาบัตรกิจกรรมที่ 2 เป็นการอ่านอย่างคร่าวๆ เพื่อสำรวจเนื้อหาและจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ผลัดกันอ่านเนื้อเรื่องเดิมอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องจากเรื่องที่ได้อ่าน ภายในเวลาที่กำหนดไว้ ทำบัตรกิจกรรมที่ 3 (เวลา 10 นาที)

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 2 Question (Q) การตั้งคำถาม

6.นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาบัตรกิจกรรมที่ 2 อีกครั้ง แล้วช่วยกันตั้งคำถาม โดยตั้งคำถามเป็นไปตามหลักสำคัญในการอ่าน คือ จับใจความสำคัญให้ได้ว่าในเรื่องนั้นมี ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำอย่างไร และเขียนคำถามที่ได้รับจากการอ่านข้อความตามเนื้อเรื่องลงในบัตรกิจกรรมที่ 4 (เวลา 10 นาที)

ขั้นที่ 3 Read (R) การอ่านอย่างละเอียด

7.นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาบัตรกิจกรรมที่ 2 ซึ่งเป็นเรื่องเดิมอีกครั้ง โดยขั้นตอนนี้จะอ่านอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าแล้วเขียนเส้นใต้เฉพาะส่วนที่สำคัญไว้ (เวลา 10 นาที)

8.นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ในบัตรกิจกรรมที่ 4 แล้วเขียนคำตอบในบัตรกิจกรรมที่ 5 โดยให้มีข้อมูลครบถ้วนในการใช้อ่านจับใจความสำคัญ (เวลา 10 นาที)

9.นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอบัตรกิจกรรมที่ 4 และบัตรกิจกรรมที่ 5 และร่วมกันอภิปรายคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ว่าถูกต้องหรือไม่ ถ้าถูกต้องครูควรกล่าวชมเชยนักเรียนกลุ่มที่ตอบถูก ถ้านักเรียนตอบผิดครูและนักเรียนช่วยกันพิจารณาปรับปรุงแก้ไขคำตอบ จนครบทุกคำถาม โดยเขียนคำถามและคำตอบที่เป็นประเด็นการจับใจความสำคัญไว้บนกระดาน (เวลา 20 นาที)

ขั้นที่ 4 Record (R) การจดบันทึก

10.นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันบันทึกคำตอบจากการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานบนกระดานลงในบัตรกิจกรรมที่ 6 (เวลา 10 นาที)

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นที่ 5 R = Recite (R) การเขียนสรุปใจความสำคัญ

11.นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนสรุปใจความสำคัญจากการอ่านจับใจความสำคัญนิทานในบัตรกิจกรรมที่ 7 (เวลา 10 นาที)

12.นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานการเขียนสรุปใจความสำคัญจากการอ่านจับใจความสำคัญนิทานหน้าชั้นเรียน (เวลา 15 นาที)

ขั้นที่ 6 R = Reflect (R) การวิเคราะห์ วิจัย

13.นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสะท้อนความคิดเห็นโดยการวิเคราะห์ วิจัย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน แล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่มีความสอดคล้องหรือเห็นแตกต่างเพื่อใช้ประกอบการทบทวนเรื่องที่อ่านทั้งหมด ในขั้นตอนนี้เป็น การตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนว่าจดจำหรือเข้าใจเรื่องราวได้มากน้อยแค่ไหนหากส่วนใดที่ยังจำไม่ได้ก็กลับไปอ่านซ้ำและทบทวน ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจแนวคิดที่ชัดเจนและมีความคงทนในการจดจำอีกด้วย โดยนักเรียนทำบัตรกิจกรรมที่ 8 (เวลา 10 นาที)

14.นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานการวิเคราะห์ วิจัย การสรุปใจความสำคัญจากการอ่านจับใจความสำคัญนิทานหน้าชั้นเรียน (เวลา 10 นาที)

ขั้นสรุป

15.นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญนิทานจำนวน 10 ข้อ (เวลา 15 นาที)

7.สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

- 1.หนังสือนิทาน จำนวน 3 เล่ม
- 2.แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน
- 3.บัตรคำสั่ง
- 4.บัตรเนื้อหา เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน
- 5.บัตรกิจกรรมที่ 1 รวมพลัง...นักอ่าน : ชั้นที่ 1 Survey (S)
- 6.บัตรกิจกรรมที่ 2 อ่านสำรวจข้อความ...ตามเนื้อเรื่อง : ชั้นที่ 1 Survey (S)
- 7.บัตรกิจกรรมที่ 3 พลังการอ่าน...สำรวจเรื่อง : ชั้นที่ 1 Survey (S)
- 8.บัตรกิจกรรมที่ 4 รวมคำถามดี...จากพลังการอ่านสำรวจ : ชั้นที่ 2 Question (Q)
- 9.บัตรกิจกรรมที่ 5 อ่านอย่างละเอียดรอบคอบ...ตอบคำถามได้ : ชั้นที่ 3 Read (R)
- 10.บัตรกิจกรรมที่ 6 บันทึกการอ่าน...ใจความสำคัญ : ชั้นที่ 4 Record (R)
- 11.บัตรกิจกรรมที่ 7 สรุปใจความสำคัญ : ชั้นที่ 5 Recite (R)
- 12.บัตรกิจกรรมที่ 8 วิเคราะห์ วิจัยการอ่าน...สะท้อนความคิด : ชั้นที่ 6 Reflect (R)
- 13.แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน
- 14.เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน
- 15.เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน
- 16.เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 1-8

8.การวัดผลประเมินผล

8.1วิธีวัด

- 1.สังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม
- 2.ตรวจบัตรกิจกรรม
- 3.ตรวจแบบทดสอบ

8.2เครื่องมือวัด

- 1.แบบประเมินการปฏิบัติงานกลุ่ม
- 2.แบบประเมินบัตรกิจกรรม
- 3.แบบประเมินแบบทดสอบ

8.3เกณฑ์การประเมิน

- 1.ผลการสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป
- 2.ผลการทำบัตรกิจกรรม ผ่าน ไม่ผ่าน
- 3.ผลการทำแบบทดสอบ ผ่าน ไม่ผ่าน

บันทึกหลังการสอน

1)ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

2)ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

3)แนวทางแก้ปัญหา

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
 (.....)
/...../.....

10.ความคิดเห็นของผู้บริหาร

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก
 (.....)
/...../.....

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการปฏิบัติงานกลุ่มการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R

เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	3	2	1	0
1.ความสนใจในเรื่องที่เรียน	1.ตั้งใจฟังเรื่องที่เรียน 2.สนใจ ชักถามข้อสงสัยในเรื่องที่เรียน 3.ไม่เล่นกับเพื่อนเวลาเรียน	บกพร่องเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งในข้อ 1,2,3	บกพร่องเกณฑ์ในข้อ 1,2,3 ตั้งแต่ 2 เกณฑ์	บกพร่องเกณฑ์ทั้ง 3 เกณฑ์
2.ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม	สมาชิกมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ทุกกิจกรรม	สมาชิกมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือร้อยละ 88 ของกิจกรรม	สมาชิกมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ ร้อยละ 75 ของกิจกรรม	สมาชิกมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ ต่ำกว่าร้อยละ 75 ของกิจกรรม
3.ทำงานตามขั้นตอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R	ทำงานตามขั้นตอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ถูกทุกขั้นตอน	ทำงานตามขั้นตอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ไม่ถูก 1 ขั้นตอน	ทำงานตามขั้นตอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ไม่ถูก 2 ขั้นตอน	ทำงานตามขั้นตอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ไม่ถูก 3 ขั้นตอน
4.ปฏิบัติงานเสร็จทันเวลา	ปฏิบัติงานเสร็จทันเวลาตามกำหนดทุกกิจกรรม	ปฏิบัติงานเสร็จทันเวลาตามกำหนด ร้อยละ 88 ของกิจกรรม	ปฏิบัติงานเสร็จทันเวลาตามกำหนด ร้อยละ 75 ของกิจกรรม	ปฏิบัติงานเสร็จทันเวลาตามกำหนดต่ำกว่าร้อยละ 75 ของกิจกรรม

ระดับคุณภาพ	คะแนน 10-12 คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
	คะแนน 7 - 9 คะแนน	หมายถึง	ดี
	คะแนน 4 - 6 คะแนน	หมายถึง	พอใช้
	คะแนน 0 - 3 คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

บัตรคำสั่ง

การเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R
เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

ชั่วโมงที่ 1

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1.ครูนำหนังสือนิทาน จำนวน 3 เล่ม มาร่วมกันสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องราวของนิทานว่ามีนิทานชื่ออะไรบ้าง มีตัวละครอะไรบ้าง จากที่สังเกตเห็นภายนอกพร้อมร่วมกันอภิปรายความรู้เกี่ยวกับนิทาน (เวลา 10 นาที)

ขั้นสอน

2.นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน จำนวน 10 ข้อ (เวลา 15 นาที)

3.นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละเท่าๆกัน ความสะดวกสบายโดยเป็นนักเรียนเก่งปานกลางอ่อน (โดยครูเป็นผู้ช่วยแบ่งกลุ่ม) แล้วส่งตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาจับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน (เวลา 10 นาที)

ขั้นที่ 1 Survey (S) การอ่านสำรวจ

4.นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนชื่อสมาชิกและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบลงในบัตรกิจกรรมที่ 1 แล้วร่วมกันศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินการตามบัตรคำสั่ง โดยการเริ่มศึกษาบัตรเนื้อหา เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน (เวลา 15 นาที)

5.นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาบัตรกิจกรรมที่ 2 เป็นการอ่านอย่างคร่าวๆ เพื่อสำรวจเนื้อหาและจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ผลัดกันอ่านเนื้อเรื่องเดิมอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องจากเรื่องที่ได้อ่าน ภายในเวลาที่กำหนดไว้ ทำบัตรกิจกรรมที่ 3 (เวลา 10 นาที)

บัตรคำสั่ง (ต่อ)

**การเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R
เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน**

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 2 Question (Q) การตั้งคำถาม

6.นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาบัตรกิจกรรมที่ 2 อีกครั้ง แล้วช่วยกันตั้งคำถาม โดยตั้งคำถามเป็นไปตามหลักสำคัญในการอ่าน คือ จับใจความสำคัญให้ได้ว่าในเรื่องนั้นว่ามีใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำอย่างไร และเขียนคำถามที่ได้รับจากการอ่านข้อความตามเนื้อเรื่องลงในบัตรกิจกรรมที่ 4 (เวลา 10 นาที)

ขั้นที่ 3 Read (R) การอ่านอย่างละเอียด

7.นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาบัตรกิจกรรมที่ 2 ซึ่งเป็นเรื่องเดิมอีกครั้ง โดยขั้นตอนนี้จะอ่านอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าแล้วเขียนเส้นใต้เฉพาะส่วนที่สำคัญไว้ (เวลา 10 นาที)

8.นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ในบัตรกิจกรรมที่ 4 แล้วเขียนคำตอบในบัตรกิจกรรมที่ 5 โดยให้มีข้อมูลครบถ้วนในการใช้อ่านจับใจความสำคัญ (เวลา 10 นาที)

9.นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอบัตรกิจกรรมที่ 4 และบัตรกิจกรรมที่ 5 และร่วมกันอภิปรายคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ว่าถูกต้องหรือไม่ ถ้าถูกต้องครูควรกล่าวชมเชยนักเรียนกลุ่มที่ตอบถูก ถ้านักเรียนตอบผิดครูและนักเรียนช่วยกันพิจารณาปรับปรุงแก้ไขคำตอบ จนครบทุกคำถาม โดยเขียนคำถามและคำตอบที่เป็นประเด็นการจับใจความสำคัญไว้บนกระดาน (เวลา 20 นาที)

ขั้นที่ 4 Record (R) การจดบันทึก

10.นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันบันทึกคำตอบจากการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานบนกระดานลงในบัตรกิจกรรมที่ 6 (เวลา 10 นาที)

บัตรคำสั่ง (ต่อ)

**การเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R
เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน**

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นที่ 5 R = Recite (R) การเขียนสรุปใจความสำคัญ

11.นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนสรุปใจความสำคัญจากการอ่านจับใจความสำคัญนิทาน
ในบัตรกิจกรรมที่ 7 (เวลา 10 นาที)

12.นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานการเขียนสรุปใจความสำคัญจาก
การอ่านจับใจความสำคัญนิทานหน้าชั้นเรียน (เวลา 15 นาที)

ขั้นที่ 6 R = Reflect (R) การวิเคราะห์ วิจัย

13.นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสะท้อนความคิดเห็นโดยการวิเคราะห์ วิจัย เรื่อง การ
อ่านจับ

ใจความสำคัญนิทาน แล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่มีความสอดคล้องหรือเห็น
แตกต่างเพื่อใช้ประกอบการทบทวนเรื่องี่อ่านทั้งหมด ในขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบ
ความเข้าใจของนักเรียนว่าจดจำหรือเข้าใจเรื่องราวได้มากน้อยแค่ไหนหากส่วนใดที่ยังจำ
ไม่ได้ก็กลับไปอ่านซ้ำและทบทวน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดที่ชัดเจนและมีความ
คงทนในการจดจำอีกด้วย โดยนักเรียนทำบัตรกิจกรรมที่ 8 (เวลา 10 นาที)

14.นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานการวิเคราะห์ วิจัย การสรุป
ใจความสำคัญจากการอ่านจับใจความสำคัญนิทานหน้าชั้นเรียน (เวลา 10 นาที)

ขั้นสรุป

15.นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญนิทานจำนวน
10 ข้อ (เวลา 15 นาที)

แบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามโดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก ข ค หรือ ง หน้าคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว จำนวน 10 ข้อ

1. ข้อใดกล่าวเกี่ยวกับการจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง

- ก. เป็นการอ่านเพื่อหาความรู้ ความเข้าใจ หรือข้อคิดสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
- ข. เป็นการอ่านเพื่อหาข้อคิดสำคัญจากเรื่องที่อ่านเพียงอย่างเดียวเท่านั้น
- ค. เป็นการอ่านเพื่อหาความรู้ ความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน
- ง. เป็นการอ่านเพื่อหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

2. ข้อใดเป็นหลักสำคัญในการอ่าน

- ก. จับใจความสำคัญของเรื่องว่ามีตัวละครกี่ตัว เกิดเหตุการณ์ใดก่อนเหตุการณ์ใดหลัง
- ข. จับใจความสำคัญของเรื่องว่ามีใครเป็นตัวละครหลักของเรื่อง และเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง
- ค. จับใจความสำคัญของเรื่องว่ามีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำอย่างไร และผลของเรื่อง
- ง. จับใจความสำคัญของเรื่องว่ามีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำอย่างไร

3. ข้อใดกล่าวเกี่ยวกับการจับใจความสำคัญไม่ถูกต้อง

- ก. ใจความสำคัญส่วนมากจะมีลักษณะเป็นประโยค
- ข. ข้อความหนึ่งหรือตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงหนึ่งเดียว
- ค. ใจความสำคัญสามารถเรียกได้หลายอย่าง เช่น ข้อคิดสำคัญของเรื่อง แก่นของเรื่อง
- ง. พบใจความสำคัญของเรื่องในประโยคตอนต้นของแต่ละย่อหน้าน้อยที่สุด

4. ข้อใดกล่าวเกี่ยวกับนิทานไม่ถูกต้อง

- ก. บทประพันธ์ที่เป็นเรื่องสมมติ มีการดำเนินเรื่องรวดเร็ว มีตัวละครดำเนินเรื่องอาจเป็นมนุษย์หรือสัตว์
- ข. ไม่มีการบรรยายพฤติกรรมของตัวละครให้มีความเคลื่อนไหวตลอด
- ค. มีเหตุการณ์หรือการดำเนินเรื่องราวที่แสดงความขัดแย้งของตัวละคร
- ง. มีเหตุการณ์หรือการดำเนินเรื่องราวที่แสดงความคลี่คลายความขัดแย้งของตัวละคร

5. นิทานแบ่งตามรูปแบบของนิทานได้กี่ประเภท

- ก. 3 ประเภท ข. 4 ประเภท ค. 5 ประเภท ง. 6 ประเภท

6.นิทานเป็นเรื่องค่อนข้างยาวเป็นเรื่องสมมุติว่าเกิดขึ้นในทีใดทีหนึ่งไม่กำหนดชัดเจนว่าที่ไหนตัวเอกของเรื่องเป็นผู้มีคุณสมบัติพิเศษประการใด เป็นความหมายของนิทานประเภทใด

ก.นิทานเรื่องสัตว์ ข.นิทานตลกขบขัน ค.นิทานเทพนิยาย ง.นิทานปรัมปรา

7.นิทานเป็นเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อขนบธรรมเนียม ประเพณี โศคลง หรือคตินิยม เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงหรือมีเค้าความจริงมีบุคคลจริงๆ มีสถานที่จริงๆ เป็นความหมายของนิทานประเภทใด

ก.นิทานเรื่องสัตว์ ข.นิทานท้องถิ่น ค.นิทานปรัมปรา ง.นิทานเทพนิยาย

8.นิทานมีเทวดา นางฟ้า เป็นตัวเอกของเรื่อง เป็นความหมายของนิทานประเภทใด

ก.นิทานเทพนิยาย ข.นิทานตลกขบขัน ค.นิทานปรัมปรา ง.นิทานท้องถิ่น

9.ข้อใดคือประเภทของนิทานเรื่องสัตว์

ก.คติธรรมและเล่นซ้ำหรือเล่าไม่รู้จบ

ข.กลโก่ง การแก้แค้น

ค.การแสดงปฏิภาณไหวพริบ

ง.เป็นผู้หญิงมักได้แต่งงานกับชายสูงศักดิ์

10.ข้อใดกล่าวเกี่ยวกับคุณค่าของนิทานไม่ถูกต้อง

ก.ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เสริมสร้างจินตนาการ

ข.ให้ผ่อนคลายความเครียด ให้ข้อคิดและคติเตือนใจ

ค.ช่วยกระชับความสัมพันธ์ และสะท้อนถึงสภาพของสังคม

ง.เป็นเรื่องจริงของบุคคลสำคัญที่ควรนำมาเป็นแบบอย่าง

บัตรเนื้อหา

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

การจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อหาสาระ เช่น ความรู้ ความเข้าใจ หรือข้อคิดสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน ถ้าข้อความที่อ่านเป็นเรื่องราวยาวๆ จะต้องสรุปใจความสำคัญของเรื่องในลักษณะย่อความ หลักสำคัญในการอ่าน คือ จับใจความสำคัญให้ได้ว่าในเรื่องนั้นมี ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำอย่างไร และผลของเรื่องนั้นๆ เกิดอะไรบ้าง

การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง ใจความสำคัญของเรื่อง คือ ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่นๆ ในย่อหน้านั้นหรือเรื่องนั้นทั้งหมด ข้อความอื่นๆ เป็นเพียงส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ข้อความหนึ่งหรือตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงหนึ่งเดียว นอกนั้นเป็นใจความรอง คำว่าใจความสำคัญนี้ ผู้รู้ได้เรียกไว้เป็นหลายอย่าง เช่น ข้อคิดสำคัญของเรื่อง แก่นของเรื่องหรือความคิดหลักของเรื่องแต่จะอย่างไรก็ตาม ใจความสำคัญก็คือสิ่งที่ป็นสาระที่สำคัญของเรื่องนั่นเอง ใจความสำคัญส่วนมากจะมีลักษณะเป็นประโยค ซึ่งอาจปรากฏอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของย่อหน้าก็ได้ จุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้ามากที่สุด คือ ประโยคที่อยู่ตอนต้นย่อหน้า เพราะผู้เขียนมักบอกประเด็นสำคัญไว้ก่อน แล้วจึงขยายรายละเอียดให้ชัดเจน รองลงมาคือ ประโยคตอนท้ายย่อหน้า โดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียดหรือประเด็นย่อยก่อนแล้วจึงสรุปด้วยประโยคที่เป็นประเด็นไว้ภายหลัง สำหรับจุดที่พบใจความสำคัญยากขึ้นก็คือ ประโยคตอนกลางย่อหน้า ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้ความสังเกตและพิจารณาให้ดี ส่วนจุดที่หาใจความสำคัญยากที่สุดคือ ย่อหน้าที่ไม่มีประโยคใจความสำคัญปรากฏชัดเจนอาจมีหลายประโยคหรืออาจอยู่รวม ๆ กันในย่อหน้าก็ได้ ซึ่งผู้อ่านจะต้องสรุปออกมาเอง

ที่มา : กรมวิชาการ(2546,หน้า188)

บัตรเนื้อหา (ต่อ)

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

นิทาน เป็นบทประพันธ์ประเภทหนึ่งซึ่งเป็นเรื่องสมมติ มีการดำเนินเรื่องรวดเร็ว มีการบรรยายพฤติกรรมของตัวละครให้มีความเคลื่อนไหวอยู่ตลอด มีตัวละครดำเนินเรื่องซึ่งอาจเป็นมนุษย์หรือสัตว์ก็ได้ มีเหตุการณ์หรือการดำเนินเรื่องราวที่แสดงความขัดแย้งของตัวละครและมีการคลี่คลายความขัดแย้งของตัวละคร

ประเภทของนิทาน แบ่งตามรูปแบบของนิทาน ดังนี้

1. นิทานปรัมปรา เป็นนิทานที่มีเรื่องค่อนข้างยาว เป็นเรื่องสมมุติว่าเกิดขึ้นในที่ไหนที่หนึ่ง ไม่กำหนดชัดเจนว่าที่ไหน ตัวเอกของเรื่องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติพิเศษประการใด ประการหนึ่ง เช่น เป็นผู้มีอำนาจ มีบุญ มีฤทธิ์เดช ทำให้ศัตรูพ่ายแพ้ได้ ถ้าเป็นหญิงมักได้แต่งงานกับชายสูงศักดิ์ เช่น ปลาบู่ทอง สโนว์ไวท์ และซินเดอเรลลา และมักนิยมขึ้นต้นว่า “ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว..” หรือ “ในกาลครั้งหนึ่ง...”
2. นิทานท้องถิ่น เป็นนิทานที่มีเรื่องสั้นกว่านิทานปรัมปรา มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ใจกลาง หรือคตินิยม แต่ว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงหรือมีเค้าความจริง มีบุคคลจริงๆ มีสถานที่จริงๆ
3. นิทานเทพนิยาย เป็นนิทานที่มีเวทดา นางฟ้า เป็นตัวเอกของเรื่อง เช่น เมฆลารามสูร หัวมหาสงกรานต์
4. นิทานเรื่องสัตว์ เป็นนิทานที่มีตัวเอกเป็นสัตว์และมีความคิดและการกระทำต่างๆ ตลอดจนพูดจาอย่างคนหรืออาจมีคนเกี่ยวข้องอยู่ด้วย ทั้งคนทั้งสัตว์สามารถพูดจาโต้ตอบและปฏิบัติต่อกันได้ นิทานประเภทนี้แบ่งได้เป็น 2 ประเภท
 - 4.1 นิทานเรื่องสัตว์ประเภทคติธรรม ได้แก่ นิทานอีสป ซาตกต่างๆ
 - 4.2 นิทานเรื่องสัตว์ประเภทเล่าซ้ำหรือเล่าไม่รู้จบ เช่น เรื่องยายกะตา
5. นิทานตลกขบขัน เป็นนิทานเรื่องสั้นๆ จุดสำคัญของเรื่องอยู่ที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ต่างๆ อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับความโง่ กลโกง การแกล้งแค้น การแสดงปฏิภาณไหวพริบ

คุณค่าของนิทาน

1. นิทานให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน การเล่านิทานในโอกาสต่างๆทำให้เกิดความเพลิดเพลิน ช่วยผ่อนคลายความเครียดขณะทำงานหรือหลังจากการทำงานหนักมา

บัตรเนื้อหา (ต่อ)

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

2.นิทานช่วยกระชับความสัมพันธ์ ทำให้ผู้ใหญ่และเด็กหรือแม้แต่ผู้ใหญ่กับผู้ใหญ่ด้วยกันก็ได้ใกล้ชิดสนิทสนมกัน

3.นิทานให้การศึกษาและเสริมสร้างจินตนาการ เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้ลักษณะมนุษย์จากตัวละครในนิทาน เรียนรู้เกี่ยวกับอุปสรรคตลอดจนการเอาชนะอุปสรรคต่างๆในชีวิต นิทานที่มีเรื่องนางฟ้า อภินิหารต่างๆ ยังช่วยเสริมสร้างจินตนาการของเด็กๆ ทำให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4.นิทานให้ข้อคิดและคติเตือนใจ นิทานไม่ได้ให้แต่ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ผู้ฟัง เท่านั้น มีนิทานเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะนิทานคติ จะให้ข้อคิดแง่ใดแง่หนึ่งเป็นการปลูกฝังคุณธรรมต่างๆ ที่สังคมพึงประสงค์แก่ผู้ฟังด้วย

5.นิทานช่วยสะท้อนให้เห็นภาพของสังคมในอดีตในหลายๆด้าน เช่น วิถีชีวิตตลอดจนประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ เป็นต้น ถ้าผู้ฟังรู้จักสังเกตวิเคราะห์นิทานต่างๆ เหล่านี้ ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจสภาพวิถีชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ อย่างแท้จริง

ที่มา : อรุณรัตน์ อุดมศักดิ์ (2548,หน้า37)

บัตรเนื้อหา (ต่อ)

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

การจัดการเรียนรู้รูปแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 Survey (S) การสำรวจ หรือ การอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าวๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง ใช้เวลาสั้นๆ อ่านอย่างคร่าวๆ ช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวคิดของเรื่องที่จะอ่านได้

ขั้นที่ 2 Question (Q) การตั้งคำถาม เป็นการกระตุ้นให้ผู้อ่านอยากรู้อยากเห็น มีความสนใจมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านเพิ่มมากขึ้น คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านระลึกถึงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านอยู่ คำถามจะต้องสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน และครอบคลุมใจความสำคัญของเรื่องนั้น คือ เป็นคำถามว่า ใคร อะไร ทำไม อย่างไร สิ่งใด ตอนไหน เมื่อไหร่ การตั้งคำถามจะช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน และสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง

ขั้นที่ 3 Read (R) การอ่านอย่างละเอียด เป็นการอ่านข้อความในแต่ละตอนช้าอย่างละเอียด พร้อมกับค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ เป็นการอ่านเพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญ ขณะที่อ่านอยู่ ถ้ามีคำถามได้อีกก็เขียนคำถามเพิ่มไว้ และตั้งใจอ่านต่อไปจนกว่าจะได้คำตอบที่ต้องการ

ขั้นที่ 4 Record (R) การจดบันทึก เป็นการให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่างๆ ที่อ่านได้จากขั้นตอนที่ 3 โดยการจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น เขียนอย่างย่อๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

ขั้นที่ 5 Recite (R) การเขียนสรุปใจความสำคัญ เป็นการให้ผู้เรียนเขียนสรุปใจความสำคัญ โดยใช้ภาษาของตนเอง ถ้ายังมีข้อสงสัยไม่แน่ใจในบทใดตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

ขั้นที่ 6 Reflect (R) การวิเคราะห์ วิจารณ์ เป็นการให้ผู้เรียนวิเคราะห์ วิจารณ์ เรื่องที่อ่านแล้ว แสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งในประเด็นที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบผู้เรียนอาจทำได้โดยการเชื่อมโยงความคิดจากเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิมโดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

ที่มา : สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2554,หน้า 226-227)

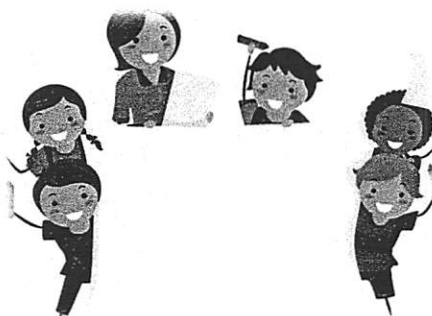
บัตรกิจกรรมที่ 1
รวมพลัง...นักอ่าน
SQ4R : ขั้นที่ 1 Survey (S)

คำชี้แจง นักเรียนตั้งชื่อกลุ่มและเขียนชื่อสมาชิก พร้อมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่ม

ชื่อกลุ่มของเรา

สมาชิกในกลุ่ม ดังนี้

- 1.ชื่อ - สกุล เลขที่.....ประธาน
- 2.ชื่อ - สกุล เลขที่.....สมาชิก
- 3.ชื่อ - สกุล เลขที่.....สมาชิก
- 4.ชื่อ - สกุล เลขที่.....สมาชิก
- 5.ชื่อ - สกุล เลขที่.....สมาชิก
- 6.ชื่อ - สกุล เลขที่.....เลขานุกร

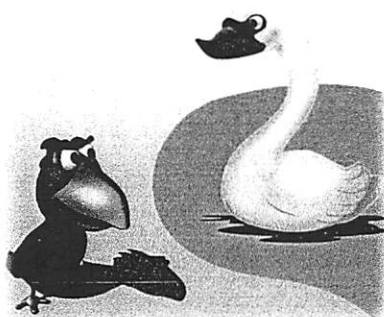
บัตรกิจกรรมที่ 2
อ่านสำรวจข้อความ...ตามเนื้อเรื่อง
SQ4R : ขั้นที่ 1 Survey (S)

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสำรวจนิทานอย่างคร่าวๆ เรื่อง หงส์กับกา ในใจ จากนั้นให้สมาชิกในกลุ่ม ผลัดกันอ่านออกเสียงเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

หงส์กับกา

ครั้งหนึ่งมีหงส์อยู่ตัวหนึ่งซึ่งมักชอบแอบหนีออกจากฝูงไปเที่ยวกับกาที่นิสัยเสีย แม้ว่าเพื่อนๆ จะทักจะเตือนอย่างไรแต่หงส์ก็ไม่ฟังเข้าวันหนึ่งหงส์ก็ออกไปเที่ยวเล่นและหาอาหารเข้ากับกาเหมือนเช่นเคย พอเริ่มสายแดดก็เริ่มร้อนขึ้น พวกมันจึงพากันบินไปหลบแดดที่ใต้ต้นไม้ใหญ่ ซึ่งขณะนั้นมีชายคนหนึ่งกำลังนอนหลับอยู่และแสงแดดกำลังจะรอดผ่านเงาไม้ไปส่องยังใบหน้าของเขาเมื่อหงส์ที่มีนิสัยโอบอ้อมอารีเห็นเข้าก็รีบกางปีกออกเพื่อบังแสงแดดให้แก่ชายผู้นี้ ทำให้ชายผู้นี้สามารถนอนหลับต่อได้อย่างสบาย ในขณะที่กาซึ่งมีนิสัยชอบเบียดเบียนผู้อื่น เห็นเพื่อนทำเช่นนั้นจึงคิดกลั่นแกล้งโดยการขึ้นไปยืนเหนือกิ่งไม้ตรงที่ชายผู้นอนหลับอยู่ แล้วฮือไปที่ใบหน้าของเขา จากนั้นก็รีบบินหนีไป พร้อมกับที่ชายผู้นั้นสะดุ้งตื่นขึ้นมาด้วยความโมโห เมื่อเขามองขึ้นไปยังต้นไม้ก็เห็นหงส์ที่ยืนกางปีกอยู่บนกิ่งไม้ก็เข้าใจผิดคิดว่าหงส์แกล้งฮือใส่หน้าของตน จึงคว้าหน้าไม้ที่วางอยู่ข้างๆ ขึ้นมา ขว้างใส่หงส์จนมันตกลงมาจากกิ่งไม้นั้นและตายในที่สุด

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า : การคบคนพาลย่อมให้โทษแก่ตนเอง

ที่มา : นิทานอีสปจาก เว็บไซต์ <https://www.muengthai.com/หงส์กับกา/>

บัตรกิจกรรมที่ 3
พลังการอ่าน...สำรวจเรื่อง
SQ4R : ขั้นที่ 1 Survey (S)

คำชี้แจง นักเรียนตอบคำถามจากการอ่านสำรวจข้อความจากเรื่องที่กำหนด แล้วเขียนคำตอบลงในช่องว่าง

ชื่อเรื่อง

ชื่อผู้แต่ง

ประเภทของงานเขียน

ใจความสำคัญของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

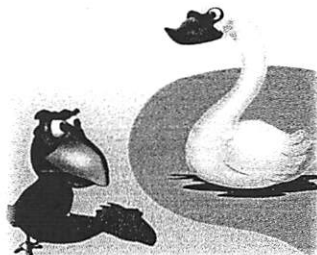
.....

.....

.....

.....

.....

บัตรกิจกรรมที่ 4
รวมคำถามดี...จากผลการอ่าน
SQ4R : ชั้นที่ 2 Question (Q)

คำชี้แจง นักเรียนตั้งคำถามจากนิทานเรื่องหงส์กับกา โดยใช้ลักษณะคำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร

คำถาม

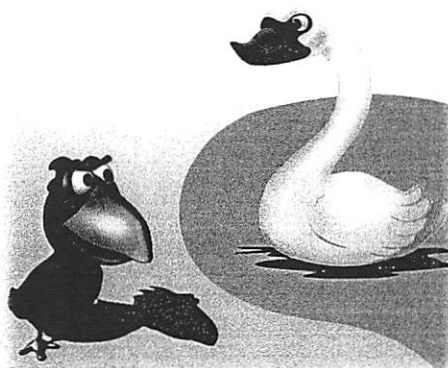
1.คำถาม

2.คำถาม

3.คำถาม

4.คำถาม

5.คำถาม

บัตรกิจกรรมที่ 5
อ่านอย่างละเอียดรอบคอบ...ตอบคำถามได้
SQ4R : ขั้นที่ 3 Read (R)

คำชี้แจง นักเรียนอ่านนิทาน เรื่อง หงส์กับกา อย่างละเอียดรอบคอบแล้วตอบคำถามที่ตั้งไว้ให้ถูกต้อง

คำตอบ

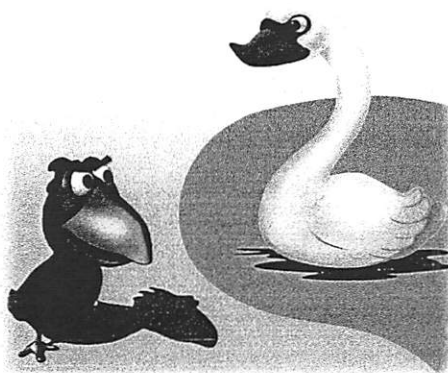
1. คำตอบ.....

2. คำตอบ.....

3. คำตอบ.....

4. คำตอบ.....

5. คำตอบ.....

บัตรกิจกรรมที่ 6
บันทึกการอ่าน...ใจความสำคัญ
SQ4R : ชั้นที่ 4 Record (R)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญจากเนื้อเรื่องที่อ่าน ในหัวข้อที่กำหนดให้

ชื่อเรื่อง.....

ชื่อผู้แต่ง

ตัวละครในเรื่อง

.....

จุดประสงค์ในการแต่งเรื่อง.....

.....

สรุปเนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

.....

.....

ประโยชน์ที่ได้รับ

.....

.....

บัตรกิจกรรมที่ 7
สรุปใจความสำคัญ...จากเรื่อง
SQ4R : ขั้นที่ 5 Recite (R)

คำชี้แจง นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่อง โดยใช้แผนผังความคิด

ใคร

.....

.....

.....

.....

ทำอะไร

.....

.....

.....

.....

ที่ไหน

.....

.....

.....

.....

อย่างไร

.....

.....

.....

.....

ทำไม

.....

.....

.....

.....

เมื่อไร

.....

.....

.....

ข้อคิด

.....

.....

.....

.....

ประโยชน์ที่ได้รับ

.....

.....

.....

.....

บัตรกิจกรรมที่ 8

วิเคราะห์ วิจารณ์ การอ่าน...สะท้อนความคิด

SQ4R : ขั้นที่ 6 Reflect (R)

คำชี้แจง นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องจากเรื่องที่อ่าน

1.หนังสือมีพฤติกรรมที่ควรทำตามอย่างไร และมีพฤติกรรมที่ไม่ควรทำตามอย่างไร

พฤติกรรมที่ควรทำตาม	พฤติกรรมที่ไม่ควรทำ
.....
.....
.....

2.กามีพฤติกรรมที่ควรทำตามอย่างไร และมีพฤติกรรมที่ไม่ควรทำตามอย่างไร

พฤติกรรมที่ควรทำตาม	พฤติกรรมที่ไม่ควรทำ
.....
.....
.....

3.นักเรียนอยากเป็นเหมือนกาในเรื่องใด เพราะเหตุใด

ตอบ.....

.....

4.นักเรียนเป็นเหมือนหงส์ในเรื่องใด เพราะเหตุใด

ตอบ.....

.....

5.นักเรียนเห็นด้วยกับวิธีที่นายพรานทำหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ.....

.....

แบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามโดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก ข ค หรือ ง หน้าคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว จำนวน 10 ข้อ

1. ข้อใดเป็นหลักสำคัญในการอ่าน

- ก. จับใจความสำคัญของเรื่องว่ามีตัวละครกี่ตัว เกิดเหตุการณ์ใดก่อนเหตุการณ์ใดหลัง
- ข. จับใจความสำคัญของเรื่องว่ามีใครเป็นตัวละครหลักของเรื่อง และเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง
- ค. จับใจความสำคัญของเรื่องว่ามีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำอย่างไร และผลของเรื่อง
- ง. จับใจความสำคัญของเรื่องว่ามีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำอย่างไร

2. ข้อใดกล่าวเกี่ยวกับการจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง

- ก. เป็นการอ่านเพื่อหาความรู้ ความเข้าใจ หรือข้อคิดสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
- ข. เป็นการอ่านเพื่อหาข้อคิดสำคัญจากเรื่องที่อ่านเพียงอย่างเดียวเท่านั้น
- ค. เป็นการอ่านเพื่อหาความรู้ ความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน
- ง. เป็นการอ่านเพื่อหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

3. ข้อใดกล่าวเกี่ยวกับนิทานไม่ถูกต้อง

- ก. บทประพันธ์ที่เป็นเรื่องสมมติ มีการดำเนินเรื่องรวดเร็ว มีตัวละครดำเนินเรื่องอาจเป็นมนุษย์หรือสัตว์
- ข. ไม่มีการบรรยายพฤติกรรมของตัวละครให้มีความเคลื่อนไหวตลอด
- ค. มีเหตุการณ์หรือการดำเนินเรื่องราวที่แสดงความขัดแย้งของตัวละคร
- ง. มีเหตุการณ์หรือการดำเนินเรื่องราวที่แสดงความคลี่คลายความขัดแย้งของตัวละคร

4. ข้อใดกล่าวเกี่ยวกับการจับใจความสำคัญไม่ถูกต้อง

- ก. ใจความสำคัญส่วนมากจะมีลักษณะเป็นประโยค
- ข. ข้อความหนึ่งหรือตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงหนึ่งเดียว
- ค. ใจความสำคัญสามารถเรียกได้หลายอย่าง เช่น ข้อคิดสำคัญของเรื่อง แก่นของเรื่อง
- ง. พบใจความสำคัญของเรื่องในประโยคตอนต้นของแต่ละย่อหน้าน้อยที่สุด

5. นิทานแบ่งตามรูปแบบของนิทานได้กี่ประเภท

- ก. 3 ประเภท
- ข. 4 ประเภท
- ค. 5 ประเภท
- ง. 6 ประเภท

6.นิทานเป็นเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อขนบธรรมเนียม ประเพณี โศกลาง หรือคตินิยม เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงหรือมีเค้าความจริงมีบุคคลจริงๆ มีสถานที่จริงๆ เป็นความหมายของนิทานประเภทใด

ก.นิทานเรื่องสัตว์ ข.นิทานท้องถิ่น ค.นิทานปรัมปรา ง.นิทานเทพนิยาย

7.นิทานเป็นเรื่องค่อนข้างยาวเป็นเรื่องสมมุติว่าเกิดขึ้นในที่ใดที่หนึ่งไม่กำหนดชัดเจนว่าที่ไหนตัวเองของเรื่องเป็นผู้มีคุณสมบัติพิเศษประการใด เป็นความหมายของนิทานประเภทใด

ก.นิทานเรื่องสัตว์ ข.นิทานตลกขบขัน ค.นิทานเทพนิยาย ง.นิทานปรัมปรา

8.ข้อใดคือประเภทของนิทานเรื่องสัตว์

ก.คติธรรมและเล่นซ้ำหรือเล่าไม่รู้จบ

ข.กลโก่ง การแก้เผ็ด

ค.การแสดงปฏิภาณไหวพริบ

ง.เป็นผู้หญิงมักได้แต่งงานกับชายสูงศักดิ์

9.นิทานมีเวทดา นางฟ้า เป็นตัวเองของเรื่อง เป็นความหมายของนิทานประเภทใด

ก.นิทานเทพนิยาย ข.นิทานตลกขบขัน ค.นิทานปรัมปรา ง.นิทานท้องถิ่น

10.ข้อใดกล่าวเกี่ยวกับคุณค่าของนิทานไม่ถูกต้อง

ก.ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เสริมสร้างจินตนาการ

ข.ให้ผ่อนคลายความเครียด ให้ข้อคิดและคติเตือนใจ

ค.ช่วยกระชับความสัมพันธ์ และสะท้อนถึงสภาพของสังคม

ง.เป็นเรื่องจริงของบุคคลสำคัญที่ควรนำมาเป็นแบบอย่าง

ภาคผนวก

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

ข้อที่	คำตอบ
1.	ก
2.	ค
3.	ง
4.	ข
5.	ค
6.	ง
7.	ข
8.	ก
9.	ก
10.	ง

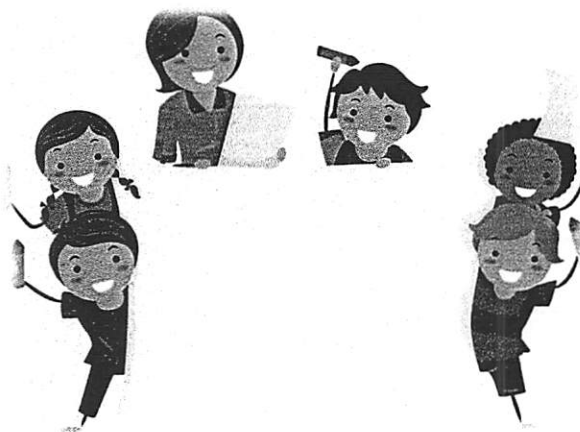
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 1
รวมพลัง...นักอ่าน
SQ4R : ขั้นที่ 1 Survey (S)

ดูการตั้งชื่อกลุ่มและการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ

คำชี้แจง นักเรียนตั้งชื่อกลุ่มและเขียนชื่อสมาชิก พร้อมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่ม
ชื่อกลุ่มของเรา

สมาชิกในกลุ่ม ดังนี้

- 1.ชื่อ - สกุลเลขที่.....ประธาน
- 2.ชื่อ - สกุลเลขที่.....สมาชิก
- 3.ชื่อ - สกุลเลขที่.....สมาชิก
- 4.ชื่อ - สกุลเลขที่.....สมาชิก
- 5.ชื่อ - สกุลเลขที่.....สมาชิก
- 6.ชื่อ - สกุลเลขที่.....เลขานุกรการ

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 2
อ่านสำรวจข้อความ...ตามเนื้อเรื่อง
SQ4R : ขั้นที่ 1 Survey (S)

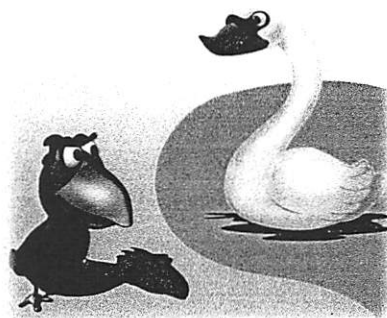
สังเกตการอ่านเรื่องที่กำหนดให้นักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสำรวจนิทานอย่างคร่าวๆ เรื่อง หงส์กับกา ในใจ จากนั้นให้สมาชิกในกลุ่ม ผลัดกันอ่านออกเสียงเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

หงส์กับกา

ครั้งหนึ่งมีหงส์อยู่ตัวหนึ่งซึ่งมักชอบแอบหนีออกจากฝูงไปเที่ยวกับกาที่นิสัยเสีย แม้ว่าเพื่อนๆ จะทักจะเตือนอย่างไรแต่หงส์ก็ไม่ฟัง เช้าวันหนึ่งหงส์ก็ออกไปเที่ยวเล่นและหาอาหารเข้ากับกาเหมือนเช่นเคย พอเริ่มสายแดดก็เริ่มร้อนขึ้น พวกมันจึงพากันบินไปหลบแดดที่ใต้ต้นไม้ใหญ่ ซึ่งขณะนั้นมีชายคนหนึ่งกำลังนอนหลับอยู่และแสงแดดกำลังจะรอดผ่านเงาไม้ไปส่องยังใบหน้าของเขา เมื่อหงส์ที่มีนิสัยโอ้อวดอวดาริเห็นเข้าก็รีบกางปีกออกเพื่อบังแสงแดดให้แก่ชายผู้นี้ ทำให้ชายผู้นี้สามารถนอนหลับต่อได้อย่างสบาย ในขณะที่กาซึ่งมีนิสัยชอบเบียดเบียนผู้อื่น เห็นเพื่อนทำเช่นนั้นจึงคิดกลั่นแกล้งโดยการขึ้นไปยืนเหนือกิ่งไม้ตรงที่ชายผู้นั้นนอนหลับอยู่ แล้วไอใส่ไปที่ใบหน้าของเขา จากนั้นก็รีบบินหนีไป พร้อมกับที่ชายผู้นั้นสะดุ้งตื่นขึ้นมาด้วยความโมโห เมื่อเขามองขึ้นไปยังต้นไม้ก็เห็นหงส์ที่ยืนกางปีกอยู่บนกิ่งไม้ก็เข้าใจผิดคิดว่าหงส์แกล้งไอใส่หน้าของตน จึงคว้าหน้าไม้ที่วางอยู่ข้างๆ ขึ้นมา ขว้างใส่หงส์จนมันตกลงมาจากกิ่งไม้นั้นและตายในที่สุด

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า : การคบคนพาลย่อมให้โทษแก่ตนเอง

ที่มา : นิทานอีสปจาก เว็บไซต์ <https://www.muengthai.com/หงส์กับกา/>

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 3
พลังการอ่าน...สำรวจเรื่อง
SQ4R : ขั้นที่ 1 Survey (S)

คำชี้แจง นักเรียนตอบคำถามจากการอ่านสำรวจข้อความจากเรื่องที่กำหนด แล้วเขียนคำตอบลงในช่องว่าง

ชื่อเรื่อง : หงส์กับกา

ชื่อผู้แต่ง : <https://www.muengthai.com/หงส์กับกา/>

ประเภทของงานเขียน : นิทานอีสป

ใจความสำคัญของเรื่อง

: หงส์กับกาเป็นเพื่อนกัน ชอบออกไปท่องเที่ยวและหาอาหารด้วยกันตลอด วันหนึ่งไปเจอ นายพรานนอนพักอยู่ใต้ต้นไม้ หงส์กางปีกบังแสงแดดให้นายพรานส่วนกาอ็ใส่หน้านายพรานแล้วบินหนีไป นายพรานตื่นขึ้นด้วยความโมโหจึงฆ่าหงส์ตาย

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 4
รวมคำถามดี...จากผลการอ่าน
SQ4R : ขั้นที่ 2 Question (Q)

ตรวจการตั้งคำถามของนักเรียน

คำชี้แจง นักเรียนตั้งคำถามจากนิทานเรื่องหงส์กับกา โดยใช้ลักษณะคำถาม ใคร ทำ
อะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร

คำถาม

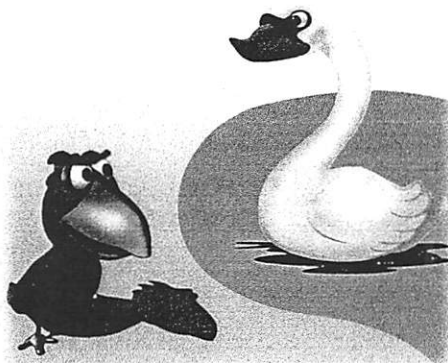
1.คำถาม

2.คำถาม

3.คำถาม

4.คำถาม

5.คำถาม

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 5
อ่านอย่างละเอียดรอบคอบ...ตอบคำถามได้
SQ4R : ขั้นที่ 3 Read (R)

ตรวจการตอบคำถามของนักเรียน

คำชี้แจง นักเรียนอ่านนิทาน เรื่อง หงส์กับกา อย่างละเอียดรอบคอบแล้วตอบคำถามที่ตั้งไว้ให้ถูกต้อง

คำตอบ

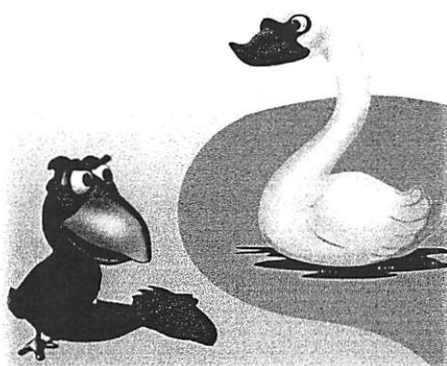
1. คำตอบ.....

2. คำตอบ.....

3. คำตอบ.....

4. คำตอบ.....

5. คำตอบ.....

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 6
บันทึกการอ่าน...ใจความสำคัญ
SQ4R : ชั้นที่ 4 Record (R)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญจากเนื้อเรื่องที่อ่าน ในหัวข้อที่กำหนดให้

หัวข้อคำถาม	แนวคำตอบ
ชื่อเรื่อง	หงส์กับกา
ชื่อผู้แต่ง	https://www.muengthai.com/หงส์กับกา/
ตัวละครในเรื่อง	หงส์ กา และนายพราน
จุดประสงค์ในการแต่งเรื่อง	การคบเพื่อน
สรุปเนื้อเรื่อง	หงส์กับกาเป็นเพื่อนกัน ชอบออกไปท่องเที่ยวและหาอาหารด้วยกันตลอด วันหนึ่งไปเจอนายพรานนอนพักอยู่ใต้ต้นไม้ หงส์กางปีกบังแสงแดดให้นายพรานส่วนกาอ้อใส่หน้านายพรานแล้วบินหนีไป นายพรานตื่นขึ้นด้วยความโมโหจึงฆ่าหงส์ตาย
ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง	การคบคนพาลย่อมให้โทษแก่ตนเอง
ประโยชน์ที่ได้รับ	-การเลือกคบคน -มีเพื่อนดีก็ทำให้เราเจอสิ่งที่ดี -มีเพื่อนไม่ดีทำให้เราเจอสิ่งที่เป็นอันตรายถึงชีวิตได้

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 7
สรุปใจความสำคัญ...จากเรื่อง
SQ4R : ชั้นที่ 5 Recite (R)

คำชี้แจง นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่อง โดยใช้แผนผังความคิด

หัวข้อคำถาม	แนวคำตอบ
ใคร	หงส์ กา นายพราน
ทำอะไร	-หงส์ชอบหนีออกจากฝูงมาเที่ยวกับกา -หงส์กับกาเป็นเพื่อนกัน -หงส์กับกาไปเที่ยวและหาอาหารด้วยกันตลอด -นายพรานนอนพักใต้ต้นไม้ -หงส์กางปีกบังแสงแดดให้นายพราน -กาอึใส่หน้านายพรานแล้วบินหนีไป -นายพรานโมโหจึงฆ่าหงส์ตาย
ที่ไหน	-ในป่า -ต้นไม้ใหญ่
เมื่อไร	หงส์กับกาไปท่องเที่ยวและหาอาหารในป่า
อย่างไร	-หงส์กับกาเป็นเพื่อนกัน ชอบออกไปท่องเที่ยวและหาอาหารด้วยกันตลอด วันหนึ่งไปเจอนายพรานนอนพักอยู่ใต้ต้นไม้ หงส์กางปีกบังแสงแดดให้นายพรานส่วนกาอึใส่หน้านายพรานแล้วบินหนีไป นายพรานตื่นขึ้นด้วยความโมโหจึงฆ่าหงส์ตาย
ทำไม	หงส์ถูกนายพรานฆ่าตายเพราะกาอึใส่หน้านายพรานแล้วบินหนีไป
ข้อคิด	การคบคนพาลย่อมให้โทษแก่ตนเอง
ประโยชน์ที่ได้รับ	-การเลือกคบคน -มีเพื่อนดีก็ทำให้เราเจอสิ่งที่ดี -มีเพื่อนไม่ดีทำให้เราเจอสิ่งที่เป็นอันตรายถึงชีวิตได้

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 8
วิเคราะห์ วิจารณ์ การอ่าน...สะท้อนความคิด
SQ4R : ขั้นที่ 6 Reflect (R)

คำชี้แจง นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องจากเรื่องที่อ่าน

1.หงส์มีพฤติกรรมที่ควรทำตามอย่างไร และมีพฤติกรรมที่ไม่ควรทำตามอย่างไร

พฤติกรรมที่ควรทำตาม	พฤติกรรมที่ไม่ควรทำ
-โอบอ้อมอารี -ใจดี	-ชอบหนีไปเที่ยวกับกา -คบเพื่อนไม่ดี -ไม่เชื่อคำเตือนจากเพื่อน

2.กามีพฤติกรรมที่ควรทำตามอย่างไร และมีพฤติกรรมที่ไม่ควรทำตามอย่างไร

พฤติกรรมที่ควรทำตาม	พฤติกรรมที่ไม่ควรทำ
-มีการเอาตัวรอดจากอันตรายได้ -เลือกคบเพื่อนที่ดี	-นิสัยเบียดเบียนผู้อื่น -แกล้งผู้อื่น เกเร -ขี้ฉ้อฉล -เห็นแก่ตัว

3.นักเรียนอยากเป็นเหมือนกาในเรื่องใด เพราะเหตุใด

ตอบ **ตรวจความคิดเห็นและเหตุผลของนักเรียน**

4.นักเรียนเป็นเหมือนหงส์ในเรื่องใด เพราะเหตุใด

ตอบ **ตรวจความคิดเห็นและเหตุผลของนักเรียน**

5.ถ้านักเรียนเป็นหงส์จะทำอย่างไรเพื่อให้รอดชีวิตจากนายพราน

ตอบ **ตรวจความคิดเห็นและเหตุผลของนักเรียน**

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

ข้อที่	คำตอบ
1	ค
2	ก
3	ข
4	ง
5	ค
6	ข
7	ง
8	ก
9	ก
10	ง

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ, 2546, คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่ง
สินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.).

นิทานอีสปจาก เว็บไซต์ <https://www.muengthai.com/หนังสือกับกา>

สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. 2554. วิธีสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของ
เยาวชน. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิคพรินติ้ง.

อรุณรัตน์ อุดมศักดิ์, 2548, การสร้างชุดการสอนอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านศาลาลำดวน สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กศ.ม., สาขาหลักสูตรและ
การสอน, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	อภัยพร สิลารักษ์
วัน เดือน ปี เกิด	8 กรกฎาคม 2519
ที่อยู่ปัจจุบัน	25 หมู่ 9 ตำบลคณที อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 2(บ่อทอง) ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 62000
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู คศ.1
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ.2555	โรงเรียนวัดหลวง ตำบลท่าบัว อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร
พ.ศ.2559	โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 2(บ่อทอง) ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2544	ค.บ. (การประถมศึกษา) สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร